ISSN 1300 - 0241

ASKERÎ TARİH BELGELERİ

Dergisi

Ocak 1996 Yıl : 45 Sayı 101

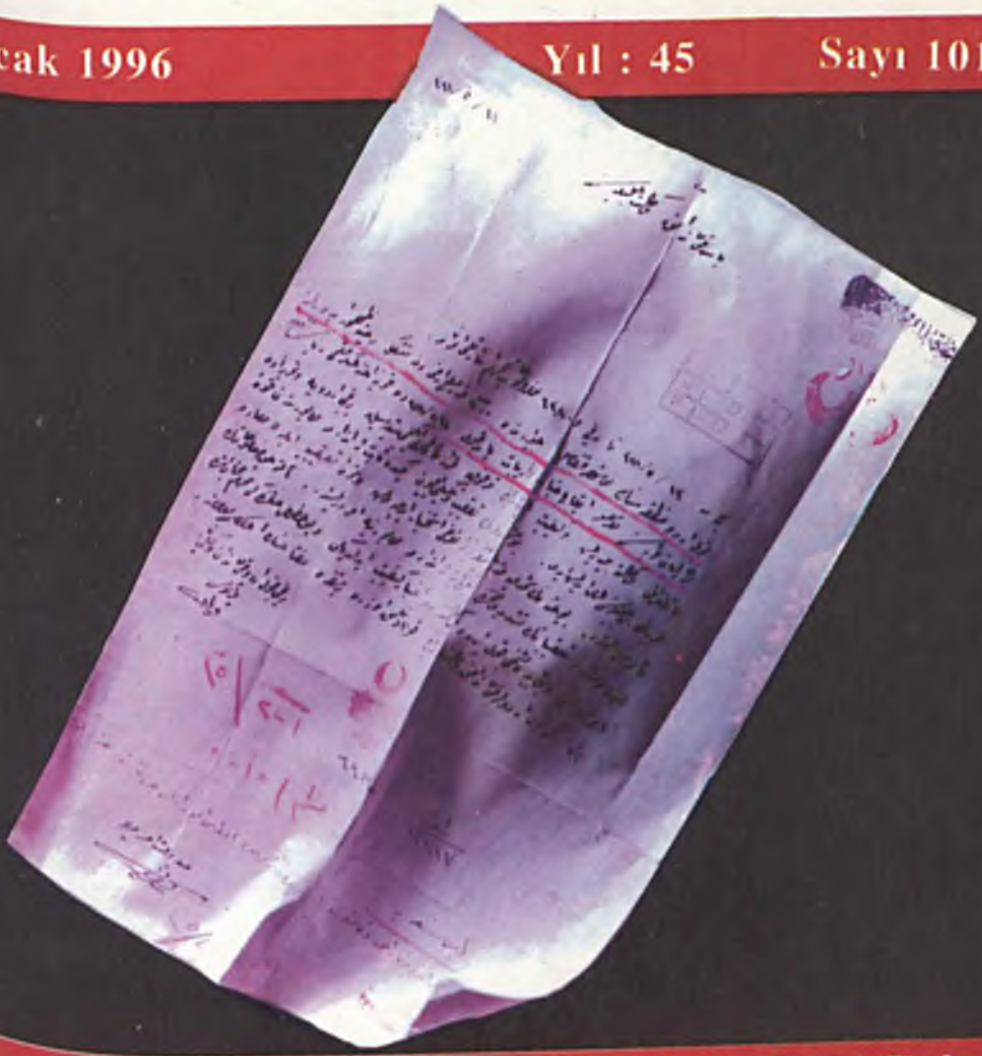

Gnkur. Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Bşk.

TARİH YAZMAK, TARİH YAPMAK KADAR MÜHİMDİR. YAZAN, YAPANA SADIK KALMAZSA, DEĞİŞMEYEN HAKİKAT İNSANLIĞI ŞAŞIRTACAK BİR MAHİYET ALIR.

ATATÜRK

ASKERÎ
TARİH BELGELERİ
Dergisi

OCAK 1996 YIL:45 SAYI:101

BALKAN HARBİ
İKİNCİ ÇATALCA MUHAREBESİ

Gnkur. Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ANKARA
Gnkur. Basım Evi
1996

GNKUR ATASE BSK.
KUTUPHANESI
Giriş T: 26.3.1996
Sayı No: DER-61

GENELKURMAY BASIMEVİ
YAYIN NUMARASI : '95/121

SUNUŞ

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi'ndeki belgelerden derlenen ve Balkan Harbi İkinci Çatalca Muharebesi dönemini kapsayan Askerî Tarih Belgeleri Dergisi'nin 101 nci sayısını yayınlamış bulunuyoruz.

İkinci Çatalca Muharebesi'nin Balkan Harbi'nde önemli bir yeri vardır. Ancak Başkomutanlığın, ordunun bir kısmını diğer cephelere yöneltmesi sonucu bu bölgedeki taarruz gücünü azaltması, eğitimsizlik ve lojistik desteğin yetersiz olması dolayısıyla Türk ordusu bu muharebede istenilen başarıyı elde edememiştir.

Yakın tarihimizin önemli bir noktasına ışık tutması amacıyla hazırlanan bu eser, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi'ndeki belgelerden Tarih Uzmanı Hülya TOKER ve Tarih Uzmanı Gülhan BARLAS tarafından seçilerek bu günkü yazıya çevrilip yayına hazırlanmıştır.

Gökalp YUĞNAK
Hv.Plt.Korgeneral
Gnkur.ATASE Başkanı

ÖN SÖZ

Birinci Çatalca Muharebesi'nden sonra 3 Aralık 1912 günü Yunanistan hariç, diğer Balkan bağlaşıkları ile Türkiye arasında imzalanan mütareke gereğince Londra Konferansı toplandı. Bu konferansta uzun tartışmalara rağmen olumlu bir sonuç alınamamakla beraber, Edirne'nin Balkan ülkelerine verilmesi ve Ege adalarının kime ait olacağının kendilerince saptanmasını öngören bir nota 13 Ocak 1913'te Osmanlı Devleti'ne verildi. Bu durum karşısında başta Enver Paşa olmak üzere İttihat ve Terakki'nin bir kanadı 23 Ocak'ta Bâb-ı Âli'yi basıp Kâmil Paşa'yı çekilmeye zorladı. Harbiye Nazırı Nazım Paşa öldürüldü ve Mahmut Şevket Paşa başkanlığında yeni bir kabine kurularak silâh zoru ile iktidara getirildi.

Bu olaydan sonra Edirne'yi kurtarmak için iktidara gelen yeni hükûmet, kendilerine verilen notayı reddetti. Böylece Balkan devletleriyle savaşın başlaması kaçınılmaz hâle geldi. Bu sırada Bulgarlar da Edirne'yi bir an evvel düşürüp, oradaki kuvvetlerini ve kuşatmada kullandıkları ağır topları Çatalca'ya getirmeyi plânlıyorlardı. Böylece Türk savunmasını yarıp İstanbul'a ulaşabileceklerdi. Bu amaçla Bulgar Hükûmeti 30 Ocak 1913'te mütarekenin kaldırıldığını Türk Silâhlı Kuvvetleri'ne resmen bildirdi. Anlaşma gereğince bu mütarekenin yürürlükten kaldırılmasından dört gün sonra ikinci kez muharebenin başlaması taraflarca önceden öngörüldüğünden, 3 Şubat 1913 günü muharebeye başlamak için taraflar son hazırlıklarını bir defa daha gözden geçirdiler ve iki tarafın ordu komutanları birliklerine gerekli savaş emrini verdi.

Bulgar Kralı Ferdinand orduya yayınladığı bildiride "yeni bir zafer için hazırlanınız. Düşmana ve bütün dünyaya gösteriniz ki, Bulgar vatanı daha büyük saygıya lâyıktır" diyerek orduyu yüreklendirmeye çalışmakta idi.

Çatalca Ordusu Komutanı Tümgeneral Ahmet Abuk Paşa da aynı gün orduya verdiği emirde; iki aydan beri hazırlanan siperlerin asla düşmana bırakılmamasını, bu mevzilerin Türk erlerinin mezarı olsa dahi düşmana bir karış toprak verilmemesini açık ve kesin olarak bildirdi.

14 Nisan 1913'e kadar yapılan muharebelerde kesin sonuç alınamadı ve 10 günlük bir mütareke imzalandı (Bkz. Belge No. 2807, 2808). Bu mütareke on gün aralıkla 14 Mayıs 1913 gününe kadar üç defa uzatıldı (Bkz. Belge No. 2814). Daha sonra da on beşer günlük olmak üzere 12 Temmuz 1913 gününe kadar uzatmalar devam etti. 31 Mayıs'ta Londra'da Barış Antlaşması imza edilmesine rağmen Bulgarlar bu antlaşmanın öngördüğü Midye-Enez hattına bir türlü çekilmemiştir.

Özetle, konu ile ilgili belgelerden de anlaşılacağı gibi, İkinci Çatalca Muharebesi'nde, Başkomutanlık Çatalca Ordusu'nu taarruza yöneltmemiş, aksine bu ordunun ancak bir kısım kuvvetiyle cephede keşif taarruzu yapmasını

istemiştir. Bu sebeple bölgedeki kuvvetler Büyük Çekmece gölü batısında bir köprü başı kurarak Bulgar kuvvetlerini tespit ve oyalamak istemiş ve hiçbir zaman kesin sonuçlu bir muharebeye yanaşmamıştır.

Asım BIYIK

Öğ. Kd. Alb.

1.As.T.Krl.Bşk.

İÇİNDEKİLER

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2769	10 Mart 1913	Genelkurmay 2 nci başkanının, 1 nci Kolordu Komutanlığı'na 3 ncü ve 1 nci Mürettep Tümen birliklerinin Yenice'den Kavaklı istikametine çekilirken bir düşman bölüğünün taarruzuna uğramasıyla ilgili yazısı.
2770	14 Mart 1913	2 nci Kolordu Komutanı Ahmet Hamdi Paşa'nın, Başkomutanlık Vekâleti'ne birliklerin durumlarını ve bulundukları bölgelerdeki değişiklikleri bildiren yazısı.
2771	16 Mart 1913	Sol Kanat Komutanı Hurşit Paşa'nın, Başkomutanlık Vekâleti Erkân-ı Harbiyesi'ne tahliye için gerekli hazırlıkların yapıldığını bildiren yazısı.
2772	20/21 Mart 1913	2 nci Süvari Alayı Komutanı Hasan Hacı Bey'in, Müstakil Süvari Tugayı Komutanlığı'na düşmanın Kadıköy sırtlarından Bigados ilerisinde bulunan süvarilerimiz üzerine ateş açtığını ve düşmana karşılık verildiğini bildiren yazısı.
2773	24/25 Mart 1913	1 nci Kolordu Komutan Vekili Hasan İzzet Paşa'nın düşmanla hafif piyade muharebesi yapılmakta olduğunu bildiren yazısı.
2774	25 Mart 1913	2 nci Kolordu Komutan Vekili Mehmet Tevfik Paşa'nın, Elbasan Müfrezesi'ne taarruz eden düşmanın ve düşman karşısındaki birliklerimizin durumunu bildiren yazısı.
2775	25 Mart 1913	1 nci Kolordu Komutan Vekili Hasan İzzet Paşa'nın Başkomutanlık Vekâleti'ne, düşmanın 2 bataryasının 256 rakımlı tepede bulunan birliklerimize ateş ettiğini bildiren yazısı.
2776	25 Mart 1913	1 nci Kolordu Komutan Vekili Hasan İzzet Paşa'nın Çatalca Ordusu Komutanlığı Vekâleti'ne, 2 nci Kolordu'nun Çatalca Müfrezesi bölgesine takviye edilmesi nedeniyle tümenlerin hangi bölgelerde yer alması gerektiğini bildiren yazısı.

2777	25 Mart 1913	2 nci Kolordu Komutan vekilinin, Çatalca Ordusu Komutanlığı'na, Elbasan kuzeyinde ve Çatalca sırtlarının İnceğiz'e uzanan ucuna geçen düşmanın ciddî bir hareketinin görülmediğini bildiren yazısı.
2778	25 Mart 1913	2 nci Kolordu Komutan Vekili Mehmet Tevfik Paşa'nın, Çatalca Ordusu Komutanlığı Vekâleti'ne, birliklerin bulundukları bölgeleri ve vaziyetlerini bildiren yazısı.
2779	26/27 Mart 1913	Başkomutan Vekili Ahmet İzzet Paşa'nın Harbiye Nezareti'ne, 26/27 Mart 1913'te cereyan eden muharebeyle ilgili yazısı.
2780	26/27 Mart 1913	1 nci Kolordu Kurmay Başkanı Ethem Bey'in, Başkomutanlık Vekâleti'ne düşmanın durumunu bildiren yazısı.
2781	26/27 Mart 1913	Sol Kanat Komutanı Hurşit Paşa'nın, vesikasız hiç kimsenin köprüden Büyükçekmece tarafına geçirilmemesini bildiren emri.
2782	27 Mart 1913	Sol Kanat Komutanı Hurşit Paşa'nın, herkesin üstüne düşen görevi tam olarak yerine getirmesini, görevin yapılmasında korkaklık gösterenlerin en ağır biçimde cezalandırılmasını bildiren emri.
2783	27 Mart 1913	Fatih Tümen komutanının 1 nci Kolordu Komutanlığı'na Muratbey tepesindeki düşmanın durumunu bildiren yazısı.
2784	29 Mart 1913	Muhabere Subayı Üsteğmen İshâk Avni Bey'in, o günkü muharebenin başarıyla geçtiğini bildiren yazısı.
2785	29 Mart 1913	Başkomutan Vekili Orgeneral Ahmet İzzet Paşa'nın Çatalca Ordusu Komutanlık Vekâleti'ne, düşmanla yapılan o günkü muharebenin başarıyla neticelendiğini ve düşmanın perişan bir vaziyette geri çekildiğini bildiren yazısı.
2786	29 Mart 1913	Muhabere Subayı Üsteğmen İshâk Avni Bey'in, Çatalca Ordusu Komutanlığı Vekâleti'ne, düşmanın dağınık bir vaziyette geri çekildiğini ve topçumuzun takip ateşinin başarıyla devam ettiğini bildiren yazısı.

2787	30 Mart 1913	Topçu Grup komutanının, Fatih Redif Tümeni Komutanlığı'na Papasburgaz'ın batı sırtlarında düşmanla yapılan muharebenin başarıyla geçtiğini bildiren yazısı.
2788	31 Mart 1913	1 nci Kolordu komutanının, Fatih Tümeni Komutanlığı'na, düşmanla yapılacak muharebede, birliklerin bulunacakları bölgeleri bildiren 32 numaralı kolordu.
2789	31 Mart 1913	3 ncü Alay Komutanı Muhittin Bey'in, Fatih Tümeni Komutanlığı'na Kadıköy-Elbasan-Çakılköy istikametlerinde düşman birliklerinin firar etmekte olduğunu bildiren yazısı.
2790	1 Nisan 1913	3 ncü Nizamiye Alay komutanının, Fatih Tümeni Komutanlığı'na, düşmanın Çakılköy batı sırtlarından, Yassıtepe'ye kadar olan sırt boyunda mevcut olduğunu bildiren yazısı.
2791	1/2 Nisan 1913	Sol Kanat komutanının, muhtelif bataryaların aynı hedefi birbirinin bilgisi olmadan ateş altına aldıklarını, bunun kesinlikle önlenmesini bildiren emri.
2792	1/2 Nisan 1913	3 ncü Alay komutanının Fatih Tümeni Komutanlığı'na, birliğinin durumunu bildiren yazısı.
2793	3 Nisan 1913	Başkomutanlık Vekâleti'nin, Başbakanlığa, Çanakca ve Kestanelik cihetlerinde ileri sevk edilen birliklerin oradaki düşmanı püskürttüğünü bildiren yazısı.
2794	3 Nisan 1913	Çatalca Ordusu komutan vekilinin Başkomutanlık Vekâleti'ne, 19 ncu Fırka'nın Kurukavağa aldırılmasıyla ilgili yazısı.
2795	3/4 Nisan 1913	Fatih Tümeni Komutanlığı'nın, 1 nci Kolordu Komutanlığı'na, düşmanın vaziyetinde bir değişiklik olmadığını bildiren yazısı.
2796	4 Nisan 1913	Sol Kanat Komutanı Hurşit Paşa'nın, Başkomutanlık Vekâleti'ne, birliklerin bulundukları bölgeleri ve aldıkları vaziyeti bildiren yazısı.
2797	4 Nisan 1913	Sadrazam Mahmut Şevket Paşa'nın Başkomutanlık Vekâleti'ne, bağlaşık devletlerin verilen notaya henüz cevap vermedikleri, bu nedenle ordunun her tarafta uyanık bulunması gerektiğini bildiren yazısı.

2798	5 Nisan 1913	Sadrazam Mahmut Şevket Paşa'nın Başkomutanlık Vekâleti'ne, Rusya Hükûmeti'yle görüşme yapılmasının kararlaştırıldığını bildiren yazısı.
2799	6 Nisan 1913	Müsteşar Muavini Selâhattin Bey'in Başkomutanlık Vekâleti'ne, Bulgarların yığınak yaptıklarını bildiren yazısı.
2800	6/7 Nisan 1913	Başkomutanlık Vekâleti'nin, Başbakanlığa, düşmanın Çatalca cihetinde keşif kollarımız üzerine ateş ettiğini bildiren yazısı.
2801	6/7 Nisan 1913	Sol Kanat komutanının, Başkomutanlık Vekâleti'ne Serköprü bölgesinin terki hâlinde gölün doğu kenarının gözetim altına alınmasını isteyen yazısı.
2802	7/8 Nisan 1913	Başkomutanlık Vekâleti'nin, Başbakanlığa Çanakça ve Kestanelik sırtlarındaki birliklerimizin durumu ile ilgili yazısı.
2803	8 Nisan 1913	Çatalca Ordusu komutan vekilinin Mürettep 3 ncü Kolordu Komutanlığı'na, Üç Tepeler bölgesinin büyük bir başarıyla düşmandan alındığını bildiren yazısı.
2804	9 Nisan 1913	Harbiye Nazırı Mahmut Şevket Paşa'nın, Başkomutanlık Vekâleti'ne, Rusya Ataşemiliteri General Holmetres ile yapılan görüşme ile ilgili yazısı.
2805	10 Nisan 1913	Sol Kanat Komutanı Hurşit Paşa'nın Başkomutanlık Vekâleti'ne, harbin durumuyla ilgili değerlendirme yazısı.
2806	13 Nisan 1913	Çatalca Ordusu komutan vekilinin, düşmanla aramızda harbe ara verilmek üzere olunduğunu bildiren yazısı.
2807	14 Nisan 1913	Başkomutanlık Vekâleti'nin, Erkân-ı Harbiye Riyaseti'ne, 1 Nisan 1913'ten itibaren düşmanla 10 günlük ateşkes anlaşması yapıldığını bildiren yazısı.
2808	14 Nisan 1913	Başkomutanlık Vekâleti'nin, Erkân-ı Harbiye reisine, 1 Nisan 1913'ten itibaren düşmanla 10 günlük ateşkes anlaşması yapıldığını bildiren yazısı.

2809	17 Nisan 1913	1 nci Kolordu komutanının Mürettep 3 ncü Kolordu Komutanlığı'na, Karma Komisyon tarafından tarafsız bölgenin tayin edildiğini bildiren yazısı.
2810	18 Nisan 1913	Erkân-ı Harbiye Reisi Hadi Paşa'nın Harbiye Nezareti'ne, Bulgarlarla aramızdaki tarafsız bölge sınırlarının tam olarak belirlendiğini bildiren yazısı.
2811	19 Nisan 1913	Çatalca Ordusu komutanının Mürettep 3 ncü Kolordu Komutanlığı'na, protokol hükümlerine göre kolorduların bulunmaları gereken bölgeleri bildiren yazısı.
2812	20/27 Nisan 1913	Bulgarlarla yapılan mütarekenin protokol sureti.
2813	22 Nisan 1913	1 nci Kolordu komutan vekilinin Fatih Tümeni Komutanlığı'na, 10 günlük mütarekenin sonunun yaklaşması nedeniyle alınması gereken tedbirleri bildiren yazısı.
2814	24 Nisan 1913	1 nci Kolordu Komutan Vekili Hasan İzzet Bey'in, Fatih Tümeni Komutanlığı'na, Bulgarlarla mütarekenin 10 gün daha uzatıldığını bildiren yazısı.
2815	13/14 Mayıs 1913	2 nci Kolordu komutan vekilinin, düşman askerlerinin tarafsız bölgeye girdiklerini, bu durumun derhal önlenmesini isteyen yazısı.
2816	14 Mayıs 1913	Çatalca Ordusu komutanının, Başkomutanlık Vekâleti'ne, düşman askerlerinin tarafsız bölgeye girdikleriyle ilgili yazısı.
2817	3 Haziran 1913	Harbiye Nezareti'nin, Genelkurmay Başkanlığı'na, Midye-Enez arasındaki hududun belirlenmesi için bir komisyon oluşturulacağını bildiren yazısı.
2818	3 Haziran 1913	Başkomutan Vekili Ahmet İzzet Paşa'nın Harbiye Nezareti'ne, Bulgarların Çatalca hattından kuvvetlerinin aşama aşama çekmekte olduklarını bildiren yazısı.
2819	8/9 Haziran 1913	Başkomutanlık Vekâleti'nin, Çatalca Ordusu Komutanlığı'na, Bulgaristan hududunun belirlenmesi ile ilgili komisyonun oluşturulduğunu bildiren yazısı.

2820	10 Haziran 1913	Çatalca İstihbarat Şubesi'nin Sol Kanat Komutanlığı'na, Nizamiye 2 nci Kolordu cephesinin vaziyetinde bir değişiklik olmadığını bildiren yazısı.
2821	21/22 Temmuz 1913	2 nci Kolordu Komutanı Tuğgeneral İzzet Bey'in Başkomutanlık Vekâleti'ne 2 nci Kolordu birliklerinin vaziyetini bildiren yazısı.

BELGELER

Belge No: 2769

عمومی تاریخ دائره‌سی

۲۹۹

برنجی فرقه‌ده دوقوعان اولان

17

استانبول

۵ سوالی

مهمه‌ماماق

6-536

5

۱- ۱۱- فبراير - ۲۲۸ گونی اوچنجی دورت برنجی فرقه قطعاتنگ دوقوقلری اورزنه چیقیلدیغی
ایله تقویه ایدیلمه‌سی مسواسنده قولای مناسبه طوغری توقیفه‌سنگ کوره‌لرك اوچنجی آدی قوماندانی
آلاینده‌دا اشاره بیورلدیغی اوزره بو قطعاتك ایکی پیاده بلوکی ایله برماکه‌ده تقریباً ۵۰ قدر قوقلری شمالی غربی
آدیرلینی بولونمقده بالاخره سیماد آلاینده کلمه افراد و برنجی قرالیچو بلوکی ایله تقویه ایدیلرك سواری کلمه‌سی
بو سکورتنگ دولاتمه‌سی مصادفه‌سی باشقه بر توقیفه‌ی اشتراك ایتمه‌ملری اوچنجی آدی‌یه وجوده سوق اولنمشدر.

۲- بو وجوده‌ده طوغری آدی قوماندانی بیکباشی علی رضا افندی ایشتیکی نقلیه وامداد نوبتیسی ده اسناد آدی
ایله بتشدرلن اوچنجی آدی قطعاتنه عود عنانی تحدید و اشتراك صورتیله زکور محاربه اشتراك و معاونت
ایتمکی و برنجی فرقه آدی قوماندانده ایکی دویله قوقلری شمالی کیدرلن اوچنجی آدی‌یه قاچ مصادفه
انقره‌ان ایتمکی بیان ایتمکده‌در.

۳- واقع اولدیغی اشتباه اورزنه آتیده‌کی نقاطك تحقیقه رابطه‌سی مقتضادر.

آ- قاچقچی محاربه‌یه باشلیو قطعاتی تورکمدر؟

ب- محاربه ساحه‌سنده قاچدیغی قدر دوام ایتمشدر؟

ج- محاربه‌ده طوغری آدی قاچ دویه‌لری کوردکلری قوماندانسنده بولنمشدر؟

د- وقتیله برنجی فرقه قوماندانی ناصر پاشا طرفندن ویریلمه امر اورزنه دمدار اولاده طوغری آدی قطعاتنگ
قاچدیغی استفاده‌سنه دقت باشلانمشدر؟ او اشاره دکمه نه وقتده ایدی؟ نیچون بو تدبیر
کوردیلیوردی؟

بو محرر نیلدر دوشمابون
نمره
11240

ارکان حرب عمومی ریاستی

قاچقچی

ه- قاچقچی محاربه‌یه باشلیوب بو فرقه قوماندانی طرفندن
تری تاری وسیله قوتلری قالمه تخریب ایدیلرك
وقتنده بیان و سایری نظریه‌سی نه قدر مسبب؟

-1-

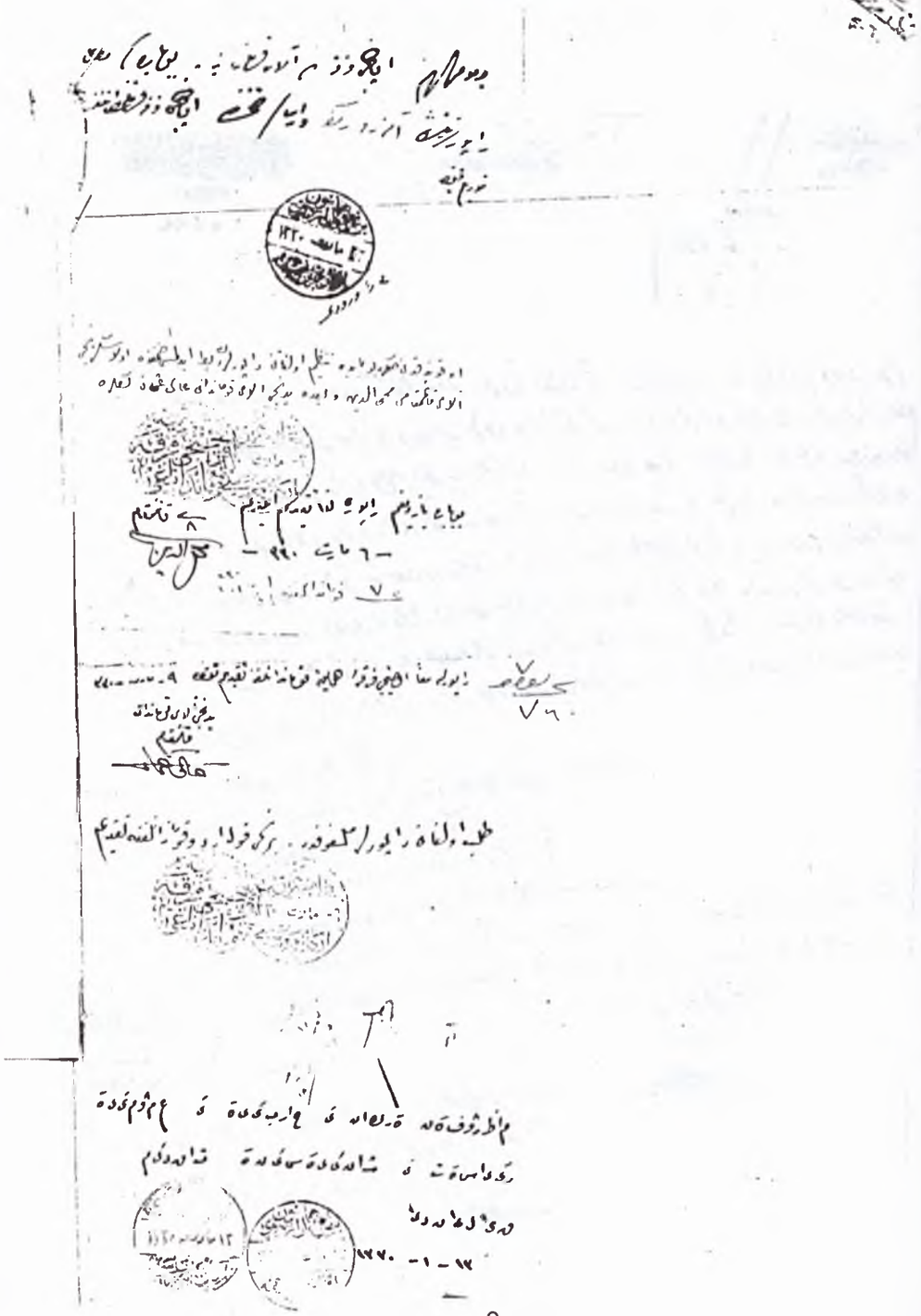

İstanbul

25 Şubat 329 (10 Mart 1913)

Birinci Kolordu Kumandanlığına

Hulâsa-i meâl (özet)

1. 11 Teşrîn-i evvel 328 (24 Ekim 1912) günü Üçüncü ve Mürettep Birinci Fırka kıtaâtı (tümen birlikleri) Yenice'den Kavaklı üzerine çekilirken bir mitralyöz bölüğü ile takviye edilmiş düşmân süvârisinin Kulluk cenâhına (kanadına) doğru taarruz ettiği görülerek Üçüncü Alay Kumandanı Kâim-makam (Yarbay) Muhiddin Bey'in alayından o esnâda beraberinde bulunan iki piyâde bölüğü ile bir makineli tüfenk takımına Kavaklı'nın şimâl-i garbi (kuzeybatı) sırtlarında mevzi aldırdığı ve bunları bil'âhire Simav Alayı'ndan gelen efrâd (erler) ve Birinci Mitralyöz Bölüğü ile takviye ederek süvâri hücûmunu da püskürttüğü ve buna nazaran şu müsâdemeye (çarpışmaya) başka bir kuvvetin iştirak etmemiş olacağı Üçüncü Alay'ın harp cerîdesinden anlaşılmaktadır.

2. Harp cerîdelerinde Dokuzuncu Alay Kumandan-ı sâbıkı (eski komutanı) Binbaşı Ali Rıza Efendi işittiği tüfenk ve imdâd borusu sedâsına alayı ile yetişerek Üçüncü Alay kıtaâtının sol cenâhını (kanadını) tahdîd ve ateş etmek sûretiyle mezkûr (adı geçen) muhârebeye iştirak ve muâvenet ettiğini ve Birinci Nişancı Alay kumandanı da iki taburla Kavaklı şimâline (kuzeyine) giderek Üçüncü Alay'ın sağ cenâhında müsâdemeye iştirak ettiğini beyân etmektedirler.

3. Vâki olan iştibâh (şüphe) üzerine âtîdeki (aşağıdaki) nikâtın (noktaların) tahkik ve itâsı mütemennâdır (araştırılması ve bildirilmesi istenmektedir).

a. Kâim-makam Muhiddin Bey bu kıtaâtı görmüş müdür?

b. Muhârebe saat kaçtan kaça kadar devam etmiştir?

c. Muhârebede Dokuzuncu Alay'ın kaç taburu kimlerin kumandasında bulunmuştur?

ç. Mürettep Birinci Fırka Kumandanı Nâsır Paşa tarafından verilen emir üzerine düm–dâr (artçı) olan Dokuzuncu Alay kıtaâtı saat kaçta, hangi istikamette ric'ate (geri çekilmeye başlamıştır? O esnâda düşman ne vaziyette idi? Yenice cephesinde neler görülüyordu?

Belge No: 2769

Birinci Kolordu ve Hümâyûn — Erkân-ı Harbiye-i Umûmiyye

Tezkire — İkinci Reis-i Sânîsi Kâim-makam

(Genelkurmay İkinci Başkanı Yarbay)

11145

h. Kâim-makam Muhiddin Bey bu sâbık Alay Kumandanı Ali Osman Bey ayrı ayrı düşmân kuvvetlerini nasıl tahmin ediyorlar. Düşmânın piyâde, süvârisi topçusu ne kadarmış?

Arşiv No : 6/536

Klâsör No : 458

Dosya No : 4

Fihrist No : 5

Belge No: 2770

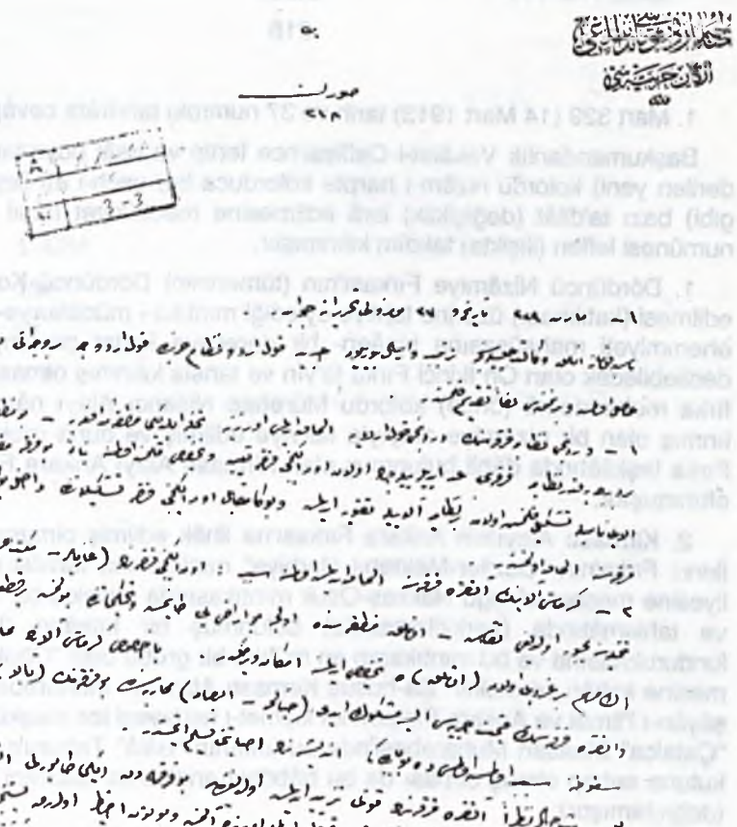

Sûret

218

1. Mart 329 (14 Mart 1913) tarih ve 37 numrolu tahrîrâta cevâptır.

Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nce tertip ve irsâl buyrulan cedîd (gönderilen yeni) kolordu nizâm-ı harpte kolorduca ber-vech-i âtî (aşağıda olduğu gibi) bazı ta'dilât (değişiklik) icrâ edilmesine mecbûriyet hâsıl olmuş ve bir numûnesi leffen (ilişikte) takdîm kılınmıştır.

1. Dördüncü Nizâmiye Fırkası'nın (tümeninin) Dördüncü Kolordu'ya ilhâk edilmesi (katılması) üzerine tahliye eylediği mıntıka-i müdâfaaya-bu mıntıkanın ehemmiyeti mahsûsasına binâen- bir dereceye kadar nizamiye fırkası addedilebilecek olan On İkinci Fırka ta'yîn ve tahsîs kılınmış olmasına binâen bu fırka mukaddemâ (önce) kolordu Mürettep Nişancı Alayı nâmıyla teşkil kılınmış olan bir nizâmiye alayıyla takviye edilmiş ve buna mukâbil On İkinci Fırka teşkilâtında dâhil bulunmuş olan Kirmastı Alayı Ankara Fırkası'na ilhâk olunmuştur.

2. Kirmastı Alayı'nın Ankara Fırkası'na ilhâk edilmiş olmasına sebep: On İkinci Fırka'nın "Gaziler-Mekteb-i Harbiye" mıntıkasına tahsîsi hasabiyle tahliyesine mecbur olduğu Nakkaş-Otluk mıntıkasında evvelce bu araziyi tanımış ve tahkimâtında (berkitilmesinde) bulunmuş bir kıtaâtın (birliklerin) bulundurulmasına ve bu mıntıkanın en mühim bir grubu olan "Otluk"a tahsîs edilmesine imkân vermektir. Bâ-husûs Kirmastı Alayı'nın muhârebe iktidâr (gücü) şâyân-ı i'timât ve Ankara Fırkası'nın kıymet-i harbiyesi ise meşkûk (şüpheli) idi. "Çatalca" Elbasan Muharebesi'nde bu fırkanın "Bâlâ" Taburu'nun mevziin sukutuna sebep olmuş olması da bu bâbdaki endişenin isâbetini teslim etmiştir (doğrulamıştır).

3. Şu hâle nazaran Ankara Fırkası'nın kuvveti tezyîd edilmiş (çoğaltılmış) olduğundan bu fırkadan iki taburlu Ankara Alayı mevzii de doğrudan doğruya kolordu kumandanlığına tâbi' bir kıt'a olmak üzere alınmış ve bundan ihtiyat olarak Beşinci Fırka'dan alınan bir nizâmiye ve bir gönüllü taburuyla da takviye edilerek bir alaya iblâğ olunmuştur (tamamlanmıştır).

14 Mart 329 (27 Mart 1913)

İkinci Kolordu Kumandanı
Ferik (Orgeneral)
Ahmet Hamdi

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 3-3

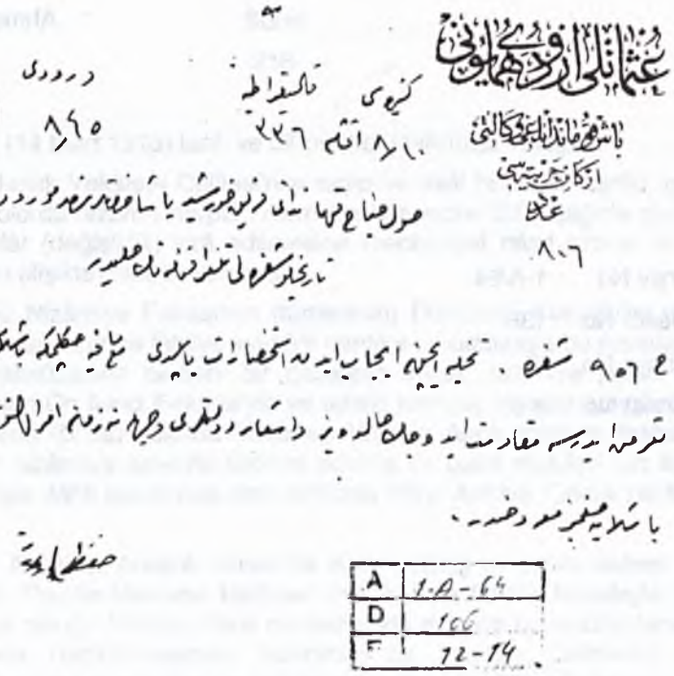

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûn
Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi

Vürûdu (gelişi)
8.45 Akşam (20.45)

Keşidesi (Çekilişi)- Kaligratya
336

8.10 Akşam (20.10)

Sol Cenâh (Kanat) Kumandanı Ferik (Orgeneral) Hürşid Paşa Hazretleri'nden mevrûd (gelen) 3 Mart 329 (16 Mart 1913) tarihli şifreli telgrafnâmenin hallidir (çözümü).

C. (cevap) 956 şifre tahliye için îcâb eden istihzârât (hazırlıklar) yapıldı. Maa-mâ-fih çekilmeye başlamazdan evvel düşmân taarruz ederse mukâvemet edecek hâldeyiz ve iş'âr-ı devletleri (göndereceğiniz bilgiye göre) vechle ne zaman emir olunursa o vakit çekilmeye başlayacağımız ma'rûzdur (arz olunur).

Hıfzı (saklanması) 24 minh (de)

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 12/14

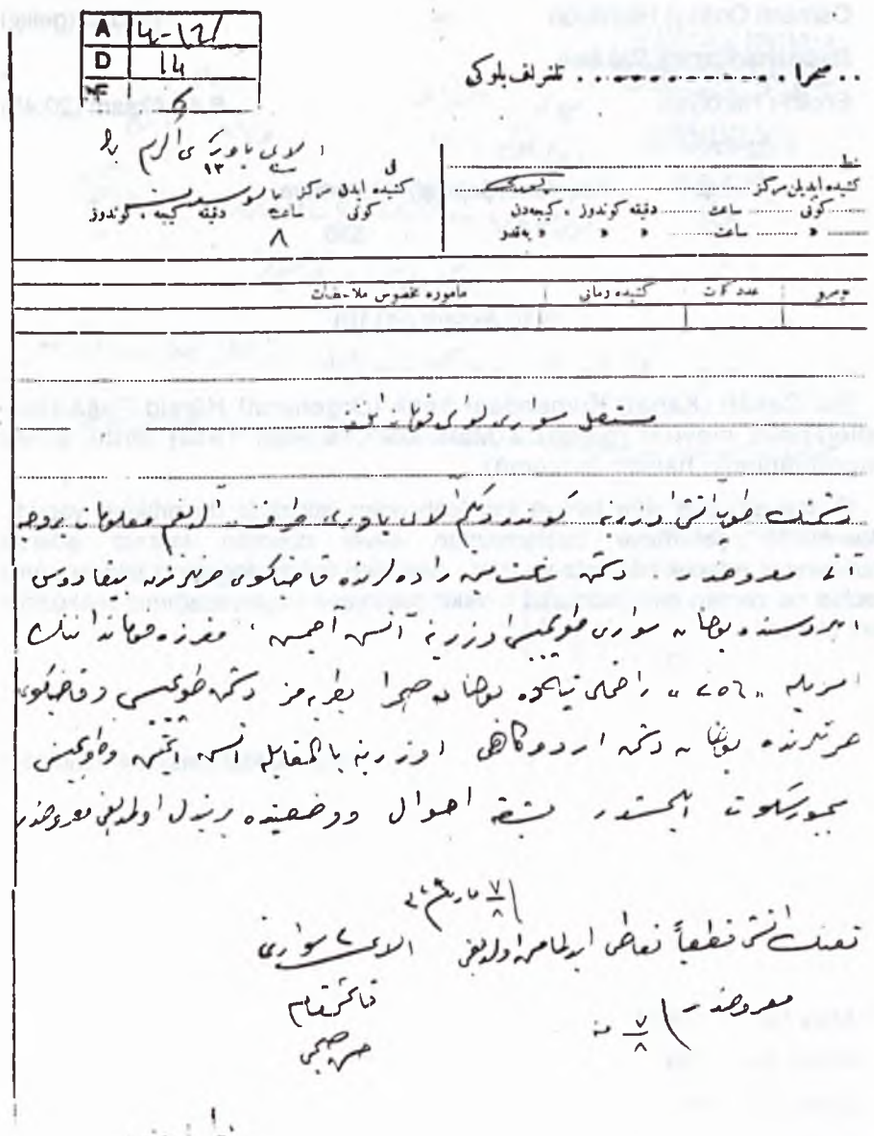

Belge No: 2772

Müstakil Süvâri Livâsı (Tugayı) Kumandanlığına

Düşman top ateşi üzerine gönderdiğim alay yâveri tarafından aldığım ma'lûmat ber–vech-i âtî ma'rûzdur (aşağıda arz olunur). Düşman saat beş raddelerinde Kadıköy sırtlarından Bigados ilerisinde bulunan süvâri topçusu üzerine ateş açmış müfreze kumandanının emriyle "256" rakımlı tepede bulunan sahra bataryamız düşman topçusu ve Kadıköy sırtlarında bulunan düşmân ordugâhı üzerine bil-mukâbele ateş etmiş ve topçusunu mecbûr sukut eylemiştir. Başka ahvâl ve vaz'iyette bir tebeddül (değişiklik) olmadığı ma'rûzdur (arz olunur).

7/8 Mart 329 (20/21 Mart 1913)

Alay 2 Süvâri (2 Süvâri Alayı)
Kâim-makam (Yarbay)
Hasan Hacı

Tüfenk ateşi kat'iyyen teâti edilmemiş olduğu ma'rûzdur.
7/8 minh (de)
Livâ Yaveri
Mülâzım-ı Evvel (Üsteğmen)

Arşiv No : 4/121
Klâsör No : 328
Dosya No : 81
Fihrist No : 6

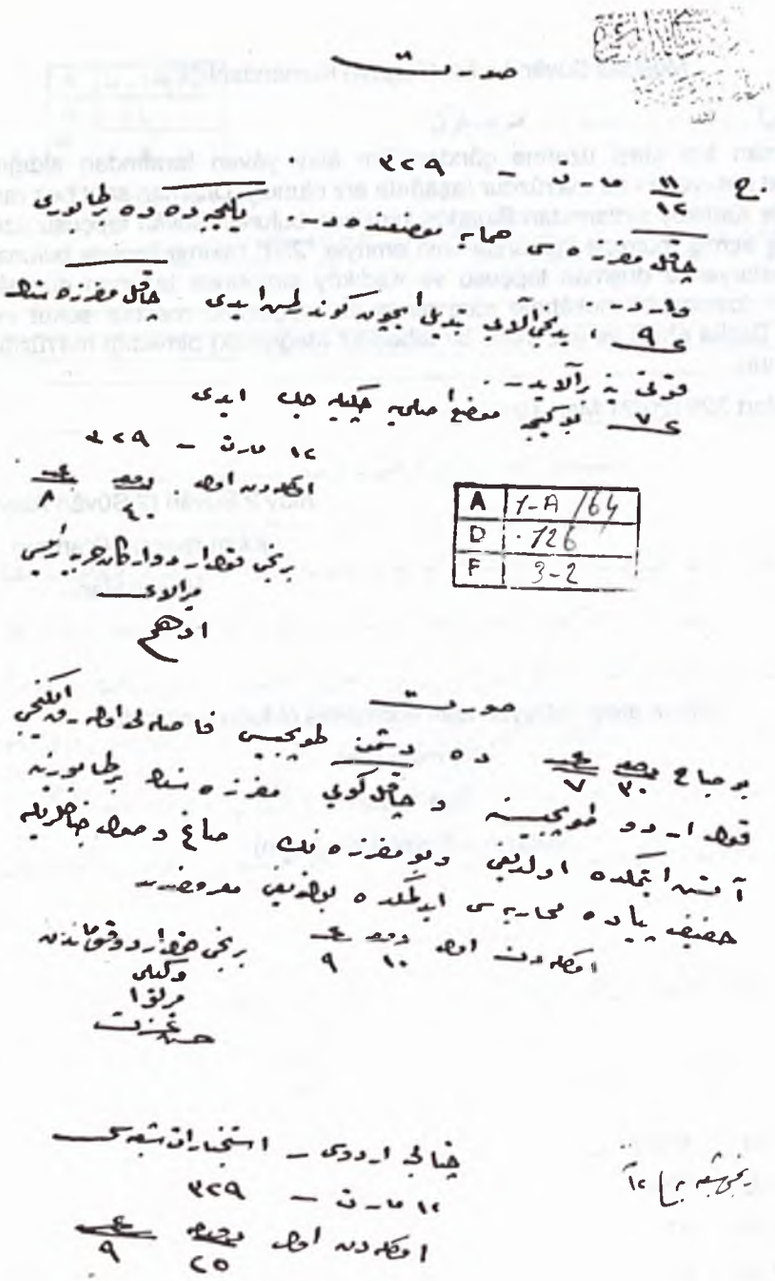

A	1-A /64
D	·126
F	3-2

Sûret

C. (cevap) 11/12 Mart 329 (24/25 Mart 1913)

Çakıl Müfrezesi himâye mevziindedir. Yenice'de de bir taburu vardır.

9 ncu Alay, Yedinci Alay'ı tebdil (değiştirmek) için gönderilmiş idi. Çakıl Müfrezesi'nin kuvveti yine bir alaydır.

7 nci Alay bu gece mevzi'-i asliye çekilecek idi.

12 Mart 329 Öğleden evvel	Dakika	Saat
	40	8

(08.40)

Birinci Kolordu Erkân-ı Harbiye Reisi

(Kurmay Başkanı)

Miralay (Albay)

Edhem

Sûret

Bu sabah dakika 30 saat 7 (07.30)'de düşman topçusu fâsılalı (aralıklı) olarak İkinci Kolordu topçusuna ve Çakıl Köyü Müfrezesi'nin bir taburuna ateş etmekte olduğu ve bu müfrezenin sağ ve sol cenâhlarıyla (kanatlarıyla) hafif piyâde muhârebesi edilmekte bulunduğu ma'rûzdur (arz olunur).

Öğleden evvel	Dakika	Saat (09.10)
	10	9

Birinci Kolordu Kumandan Vekili

Mirliva (Tuğgeneral)

Hasan İzzet

Çatalca Ordusu-İstihbârât Şu'besi

12 Mart 329

Öğleden evvel	Dakika	Saat (09.25)
	25	9

Birinci Şu'be'ye /12 minh (de)

Belge No: 2773

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 3-2

Belge No: 2774

A	1-A/64
D	126
F	1-4

Mahmut Paşa'dan

12 Mart 329 (25 Mart 1913)

Saat 11.37 kabl-ez-zevâl (öğleden önce 11.37)

Müsta'celdir (ivedi)

Sûret

Madde

1. Dün Elbasan Müfrezesi'ne taarruz eden düşmanın iki tabur piyâde iki batarya "biri cebel (dağ) zannediliyor" iki mitralyöz bölüğünden mürekkeb olduğu (oluştuğu) İnceğiz Müfrezesi'ne taarruz eden kuvvetin de bir tabur piyâde ve mitralyöz takımından ibâret bulunduğu anlaşılmıştır. Elbasan Müfrezesi'nden harbe iştirak eden piyâde kıtaâtı (birlikleri) iki buçuk tabur olup zâyiat pek azdır. Elbasan Müfrezesi'nin kıtaâtı Elbasan'ın şimâl (kuzey) ve cenûbî şarkisindeki (güneydoğusundaki) esas mevâki (yerleri) işgal etmiştir. Bu hatt-ı müdâfaa iki taburla işgal edilmiş ve diğer iki tabur da ihtiyatta alıkonulmuştur. Birinci Kolordu'nun Çakılköy Müfrezesi'nin bir taburu Yenice köyünde diğeri Çakılköy içerisinde bir taburu da Dikilitaş civârında geceyi geçirmişlerdir. Bu cephede düşmanın üç bataryası vardır.

Madde

2. Bu gece Kuşlar Yaylası Müfrezesi ciheti sükûnetle geçmiştir. Düşman piyâdeleri Fundalık'taki mevzilerini muhâfaza etmektedirler. Yalnız dört kişilik bir keşif kolunun ilerlediği görülmüş ise de ateşle tard olunmuştur (püskürtülmüştür). Bu gün bu müfreze karşısında Fundalık'ta mevzi' alan bir takım kadar tahmîn kılınan topçusu saat 7'de ateş açmıştır. Piyâdesinden bir hareket görülmemektedir. Yedinci Fırka'nın (tümenin) Kestanelik Müfrezesi'yle te'sîs-i irtibât olunmuştur.

Madde

3. Bu gün düşmanın bir bataryası İnceğiz'in garbındaki (batısındaki) sırtlarda mevzi aldığı ve Elbasan Müfrezesi'nin sağ cenâhında (kanadında) bulunan Taşlıtepe ile sağ cenâh arasındaki dereden bu gece düşman piyâdesinin derenin şark sırtlarına geçmiş olduğu görülmüştü. Bu kuvvet şimdi ileri harekâtında devam etmek teşebbüsünde bulunmasına binâen Elbasan'ın iki kilometre şimâlinde bulunan sırtlardaki kuvvet bir tabura iblâğ olunmuştur (ulaştırılmıştır). Bir düşman mermisi bir topçu cephane arabasına isâbetle üç tahrîb danesini tahrîb ettiği gibi iki neferin de yaralanmasına mûcib olmuştur. Çatalca'nın garbında Dikilitaş civârında mevzide bulunan sahra bataryamız ile Elbasan'ın bir ki-

lometre şarkındaki cebel bataryamız düşman piyâdesi üzerine ara sıra ateş etmektedir.

Madde

4. Kuşlar yaylasındaki sahra topçu takımı bir bataryaya iblâğ olunmuştur.

Madde

5. Şimdi alınan ma'lûmata nazaran bir düşman süvâri alayı Kabakça'dan İnceğiz'e doğru ilerlemektedir.

Madde

6. Elyevm (bu gün) elde bulundurulmakta olan ileri mevâzıın kemâl-i şiddetle müdâfaa ve muhâfazası müfreze kumandanlıklarına emr edilmiştir.

İkinci Kolordu Kumandan Vekili

Mirliva (Tuğgeneral)

Mehmet Tevfik

İkinci ve Birinci Şu'be'ye / 12 minh (de)

Çatalca Ordusu İstihbârât Şu'besi

Saat 12 ba'de-z-zevâl (öğleden sonra 12.00)

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 33

Fihrist No : 4-4

	مبيضنك امضاسى	عرضحال اردو قومانده‌لغى وكالتى اركان حربيه		
	تاريخ تبييضى	-( )-		
	مبيضه قونيلان نومرو			
	مقابله جنبلى امضاسى			
	مقابله تاريخى			

A	1-A/64
D	126
F	2

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu
Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi

Kaligratya'dan
12 Mart 329 (25 Mart 1913)

Numro
185

Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesine

Düşmanın iki bataryasının 256 rakımlı tepede höyük civârında mevzie dahil olan ihtiyat mevziimiz üzerine ateş eylediği ve bir tabur piyâdesinin de Çiftehöyükler'den Bigados'a ilerlediği ve bir bölüğünün mezkûr karyeye (adı geçen köye) girdiği ve gemilerin düşmana hiçbir te'sîr yapamamalarına mebni (dolayı) müessir (etkili) ateş yapacak bir geminin gönderilmesi ikinci fırkasının iş'ârına atfen ma'rûzdur (tümenin yazısına dayanarak arz olunur).

Birinci Kolordu Kumandan Vekili
Mirliva (Tuğgeneral)
Hasan İzzet

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 133
Dosya No : 53
Fihrist No : 2

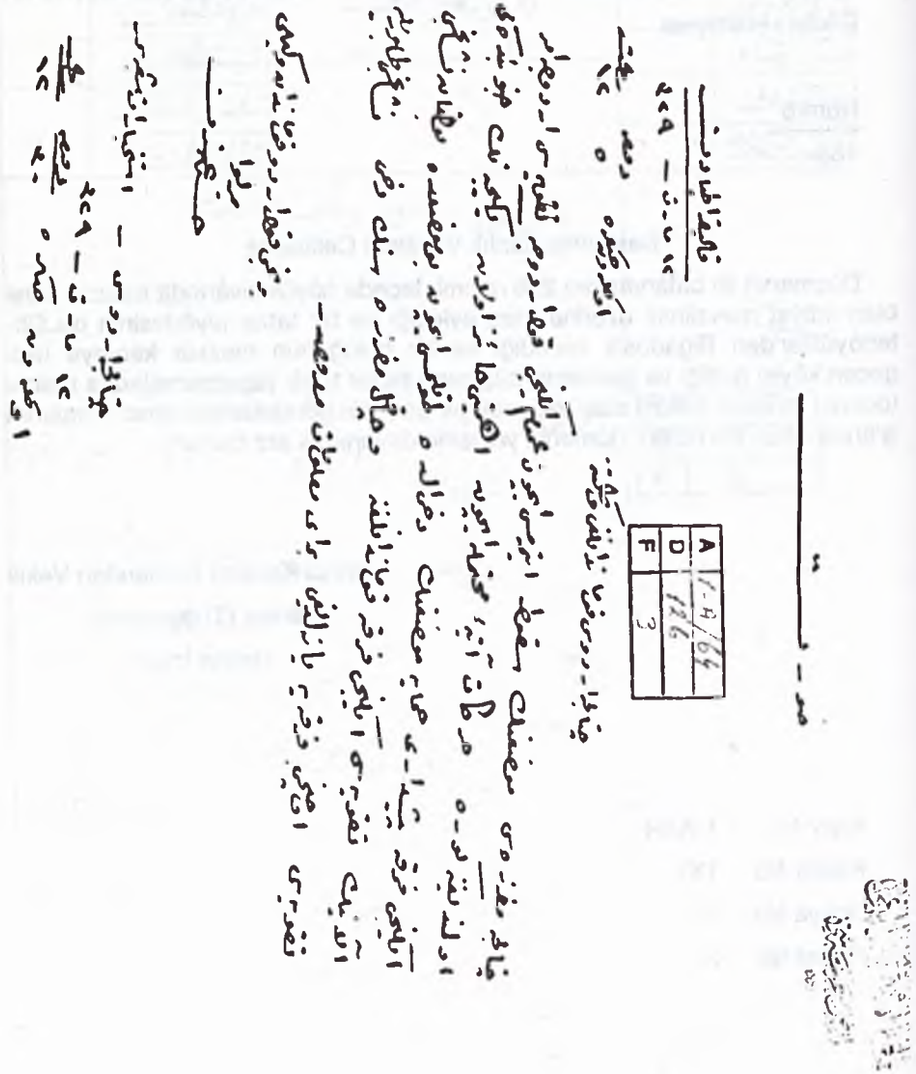

Belge No: 2776

Kaligratya'dan

12 Mart 329 (25 Mart 1913)

Öğleden sonra Dakika Saat 12.05

Sûret

Çatalca Ordusu Kumandanlığı Vekâletine

Çatalca Müfrezesi mevziinin sukut etmemesi için Umum İkinci Kolordu'ca takviyesi orduca emir olunduğuna göre harekât-ı âtîye-i (bundan sonraki) muhtemel hareket için ehemmiyeti hâiz olan Yenice'nin cenûbundaki (güneyindeki) İkinci Fırka (Tümen) pişdârı (öncüleri) himâye mevziinin dahi elde tutulması için bu mevzide bulunan nişancı alayının takviyesi İkinci Fırka Kumandanlığı'na ve Çakıl Müfrezesi'nin dahi nişancı taburuyla takviyesi Üçüncü Fırka'ya yazıldığı berây-ı ma'lûmat ma'rûzdur (bilgi için arz olunur).

Birinci Kolordu Kumandan Vekili

Mirliva (Tuğgeneral)

Hasan İzzet

Çatalca Ordusu - İstihbârât Şu'besi

12 Mart 329

Öğleden sonra

Dakika	Saat	(12.30)
30	12	

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 3

A	1-A/64
D	126
F	4-2

Mahmut Paşa'dan

12 Mart 329 (25 Mart 1913)

Sûret

Ba'de-z-zevâl	Dakika	Saat
	15	4

(Öğleden sonra 16.15)

Çatalca Ordusu Kumandanlığı Vekâletine

C. (cevap) 12 Mart 329

Madde

1. Elbasan Müfrezesi'nin cephesinde bulunan düşman piyâdesinden bir bölük Elbasan'ın garbındaki (batısındaki) birinci sırta yarım saat evvel gelmiştir. Elbasan'ın şimâlinde (kuzeyinde) ve Çatalca sırtlarının İnceğiz'e doğru uzanan ucuna geceden çıkmış olan düşman piyâdesinin de ciddî bir hareketi meşhud olmamaktadır (görülmemektedir). Yalnız düşman topçusu topçumuza- Çatalca mevziimize ateş etmektedir.

Madde

2. Düşmanın 3 cebel (dağ) bataryasının Kabakça'dan Kadı köyüne doğru ilerlemekte olduğu Çatalca Müfrezesi'nden bildirilmekte olduğu ve bu cebellerin Üçüncü Kolordu cephesinden Kabakça'ya doğru gittiği birkaç saat evvel bildirilmiş olan 2 cebel bataryası olması kaviyyen melhûz bulunduğu (kuvvetle düşünüldüğü) arz olunur.

İkinci Kolordu Kumandan Vekili

Mirliva (Tuğgeneral)

Mehmet Tevfik

Çatalca Ordusu İstihbârât Şu'besi

Ba'de-z-zevâl	Dakika	Saat	
	30	4	(16.30)

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 4-2

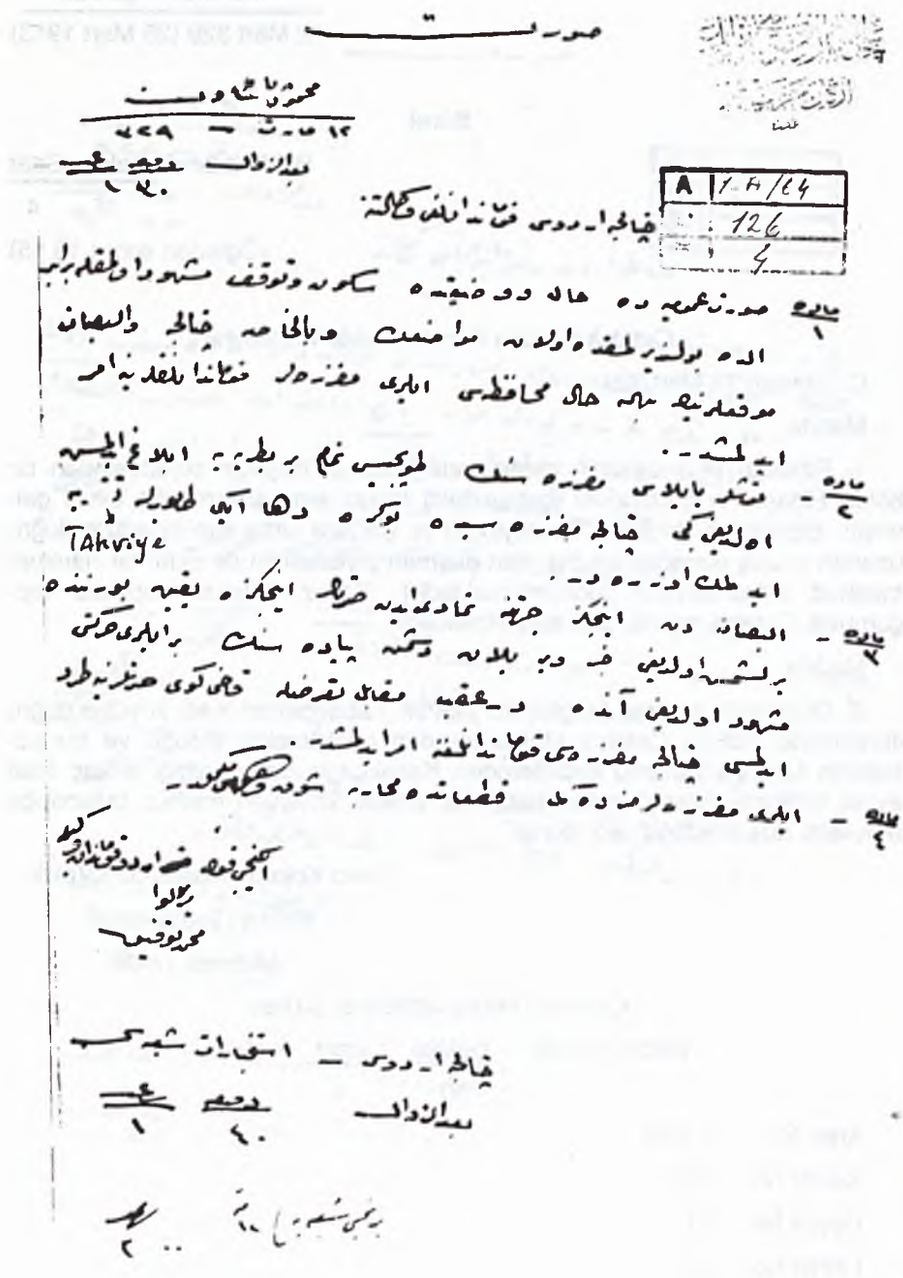

Mahmut Paşa'dan

12 Mart 329 (25 Mart 1913)

Ba'de-z-zevâl Dakika Saat

30 1

(Öğleden sonra 13.30)

Sûret

Çatalca Ordusu Kumandanlığı Vekâletine

Madde

1. Sûret-i umûmiyede hâl ve vaziyette sükûnet ve tevakkuf meşhûd olmakla (sakinlik görülmekle) beraber elde bulundurulmakta olan mevâzın ve bilhassa Çatalca ve Elbasan mevzilerinin be-heme-hâl (hemen) muhâfazası ileri müfrezeler kumandanlıklarına emredilmiştir.

Madde

2. Kuşlar Yaylası Müfrezesi'nin topçusu tamam bir bataryaya iblâğ edilmiş (ulaştırılmış) olduğu gibi Çatalca Müfrezesi de bu kere dana iki taburla takviye edilmek üzeredir.

Madde

3. Elbasan'dan İnceğiz cihetine temâdi eden (uzanan) sırtın İnceğiz'e yakın burnunda yerleşmiş olduğu haber verilen düşman piyâdesinin bir ileri hareketi meşhûd olunduğu anda der-akab (derhal) mukabil taarruzla Kadıköy sırtlarına tard edilmesi (püskürtülmesi) Çatalca Müfrezesi Kumandanlığı'na emredilmiştir.

Madde

4. İleri müfrezelerimizdeki kıtaât'da (birliklerde) muhârebe şevk ve hevesi mükemmeldir.

İkinci Kolordu Kumandan Vekili

Mirliva (Tuğgeneral)

Mehmet Tevfik

Belge No: 2778

Çatalca Ordusu - İstihbârât Şu'besi Ba'de-z-zevâl

Dakika	Saat (13.40)
40	1

Birinci Şu'be'ye / 12 minh (de)

Arşiv No : 1-A-64
Klâsör No : 13
Dosya No : 53
Fihrist No : 4

Belge No: 2779

TELEGRAMME تلغرافنامه

دولت علیهٔ عثمانیه تلغراف اداره‌سی

ADMINISTRATION DES TELEGRAPHES DE L'EMPIRE OTTOMAN

L'État n'accepte aucune responsabilité à raison du service de la télégraphie

Retransmission ou Expédition				RECEPTION			
No d'expédit.	transmis à	Date	Signature de l'employé	Signature de l'employé	Date	Reçu de	N° d'ordre
٤٠٤		H. M.			H. M.		

De ..... Pour .....

N° ..... Mots ..... Date ..... M. .....

Indic. Eventuelles

A	1-A/64
D	126
F	30

Belge No: 2779

Mahreci (çıktığı yer): Kumandanlık Dairesi

Sûreti Sadârete ve Mabeyn-i Hümâyûna

Harbiye Nezâret-i Celîlesine

Bu gün cereyân eden vukuât-ı harbiye ber-vech-i âtî (aşağıdaki gibi) hulâsaten arz olunur.

Çatalca cihetinde sağ cenâhtaki (kanattaki) ileri müfrezelerimiz bu gün cephelerindeki düşmanla akşama kadar hafif bir sûretde top muhârebesi icrâ etmiştir. Bu tarafda düşmanın ciddî bir hareketi olmamıştır. Hareket sükûnetle geçmiştir. Sol cenâhda Büyük Çekmece'nin garp (batı) sırtlarında düşmanın ileri harekâtı meşhûd olmuş (gözle görülmüş) ise de ileri mevziimiz tarafından icrâ edilen şiddetli top ateşi altında tevkif edilmiştir (durdurulmuştur). Bu cihetde top muhârebesi gurûb-ı şemsden (güneşin batmasından) sonraya kadar devam etmiştir. Vaziyetçe bir tebdil (değişiklik) yokdur. Muhârebenin tarz-ı cereyânına dair henüz tafsilât alınamamış olub vürûdunda (bilgi alındığında) ayrıca arz edilecektir. 13/14 Mart 329 (26/27 Mart 1913)

Başkumandan Vekili

Ahmet İzzet

Karargâh Şu'besi'ne/14 minh (de)

Telgraf 191 dosyasında hıfzı (saklanması)

İkinci Şu'be'ye tevdi' kılındı (verildi) 14 minh

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 30

Belge No: 2780

A	1-A/64
D	126
F	28

Belge No: 2780

13/14 Mart 329 (26/27 Mart 1913)

Kaligratya'dan

Saat

10.12

Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesine

1. Bu gün düşman serköprü (köprübaşı) hattına doğru ilerlemiş ve kıtaâtını (birliklerini) hatt-ı mezkûr (adı geçen hat) cephesinde yaymıştır. Akşama doğru topçu muhârebesi şiddetlenmiş ve piyâde ateşi de icrâ edilmiştir.

2. Düşmanın şimdiye kadar görülen kuvveti 4:3 batarya ve 4 piyâde alayı tahmîn edilmiş ve en ziyâde mevzi'-i müstahzârın (hazırlanmış mevziin) sağ cenâhına (kanadına) doğru tahaşşüd etmekte (yığılmakta) bulunmuş olduğu ma'rûzdur (arz olunur).

Birinci Kolordu Erkân-ı Harp Reisi

(Kurmay Başkanı)

Edhem

Sol Cenâh Kumandanı Hurşit Paşa'dan

aynı rapor telefone edilmiştir.

Erkân-ı Harp Binbaşı

İkinci ve Birinci Şu'belere /13/14 minh (de)

Birinci Şu'be'ye takdim /15 minh

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 28

Belge No: 2781

A	6.760
D	87
F	4

Belge No: 2781

"Sûret"

Madde

1. El-yevm (bu gün) Büyük Çekmece'de eli silâh tutan efrâdın umûmen kıt'alarına (birliklerine) sevki.

2. Ba'de-mâ (bundan böyle) vesikasız hiçbir ferdin köprülerden Büyük Çekmece tarafına geçirilmemesi.

3. Bu husûstan istihdâm edilmek üzere Üçüncü Kolordu Karargâh Muhâfız Bölüğü'nden bir takım Büyük Çekmece müzekker (adı geçen) kumandanının maiyetine verilmiştir.

4. Vesikasız zorla geçmek isteyenler kurşuna dizilecektir.

Sol Cenâh (Kanat) Kumandanı
Ferik (Orgeneral)
Hurşid

Kaligratya'dan
14 Mart 329 (27 Mart 1913)

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

Sol Cenâh Kumandanlığı'ndan mevrûd (gelen) emirnâme sûreti bâlâya (yukarıya) nakledildi. Büyük Çekmece'deki perakende efrâdı aldırılması ve işbu emir müfâdına îfâ-yı muktezâsı mütemennâdır (emir gereğinin yapılması temenni edilir).

Birinci Kolordu Kumandan Vekili nâmına
Erkân-ı Harp Kâim-makam (Kurmay Yarbay)
Abdülkerim

Fırka Erkân-ı Harbiyesi'ne 14 minh (de)
Alaylara ve topçu kumandanlığına birer
nüsha aynen ta'mîm edilmiştir. 14/15 minh

Arşiv No : 6/760
Klâsör No : 462
Dosya No : 7
Fihrist No : 4

Belge No: 2782

A	6-760
D	87
F	3

ANKARA ATATÜRK İlk. Kütüphanesi

Belge No: 2782

"Sûret"

Bu gün memleketin selâmeti vatanın nâmusu göstereceğiniz fedakârlığa merbuttur (bağlıdır). Ferd vazîfesini hakikatle îfâ eder ve sükûnet-i tâm ile hareket ederse matlub hâsıl olur (istenilen gerçekleşir). Silâh arkadaşlarımın fedakârlığına i'timâd-ı tâmmım (tam güvenim) var ise de vazîfesini tereddütle îfâ veyahud korkaklık gösterenlerin derhal mâ-fevk (üst kademeler) tarafından en ağır cezâya çarpılacağını terk-i mevkii edenlerin derhal kurşuna dizileceğini her mâ-fevk bilsin ve her mâ-fevk mâ-dûni (alt kademesi) hakkında bu sûretle hareket etsin te'yîd ve nusret (destek ve yardım) Allah'tandır.

14 Mart 329 (27 Mart 1913)

Sol Cenâh (Kanat) Müfrezesi Kumandanı

Ferik (Orgeneral)

Hurşid

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

Kaligratya'dan
14 Mart 329

Sol Cenâh Kumandanlığı tarafından mevrûd (gelen) emir-nâme sûreti bâlâyâ ihrâc edilmekte (yukarıda gösterilmekte) ona göre icrâ-yı îcâbı mütemennâdır (hareket edilmesi temenni edilir).

Alaylara ve topçu kumandanlığına birer

nüsha aynen ta'mîm edilmiştir.

14/15 minh (de) hıfzı (saklanması)

Birinci Kolordu Kummandan Vekili nâmına

Erkân-ı Harp Kâim-makam (Kurmay Yarbay)

Abdülkerim

Arşiv No : 6-760

Klâsör No : 462

Dosya No : 7

Fihrist No : 3

Belge No: 2783

A	6-760
D	87
F	10

Belge No: 2783

Muratbey Tepesi

Birinci Kolordu Kumandanlığına

Kabl-ez-zevâl (öğleden önce) saat altıdan dokuza kadar fırka erkân-ı harbinin (tümen kurmayının) Muratbey tepesindeki tarassudât (gözetleme) netîcesi ber-vech-i âtî (aşağıda olduğu gibi) arz olunur.

1. Düşmanın bir tabur kadar kuvveti Muratbey tepesinin şimâl (kuzey) sırtlarına yayılmıştır.

2. Arkasında daha ne kadar kuvveti bulunduğunu anlamak mümkün olamamıştır.

3. Keşliköy Çiftliği'nin şimal sırtları gerisinden düşman piyâdeleri manga manga ve dağınık nizâmda şarka (doğuya) doğru koşar adımla ilerleyerek Muratbey tepesine karşı mevzi' alan düşmanın sağ cenâhına temdîd etmektedir (kanadını uzatmaktadır). Son tarassudâta kadar düşmanın ancak iki bölüğü geçebilmiştir.

4. Cephede düşmanın iki bataryası vardır.

5. Muratbey tepesinin ileri mevziini ileri karakol bölüğü tahliye ederek muntazaman geriye çekilmiştir.

6. Piyâde ateşi şimdilik pek şiddetli değildir.

7. Nişancı alayı cephesinde henüz düşman yoktur.

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanı

Mirliva (Tuğgeneral)

Kolordu Kumandanlığı'na telefon edilmiştir.

15 Mart 329 (28 Mart 1913)

Arşiv No : 6/760

Klâsör No : 462

Dosya No : 7

Fihrist No : 10

Belge No: 2784

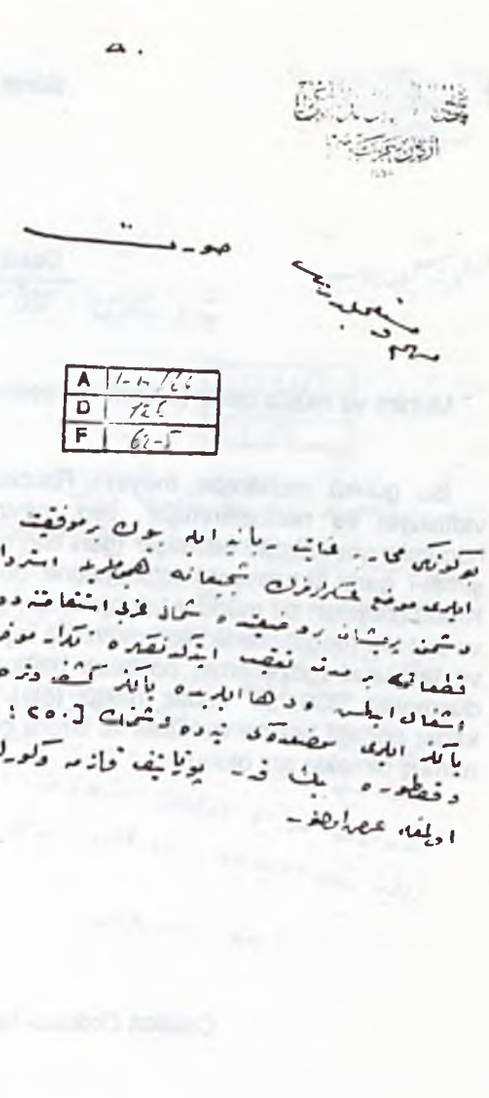

Belge No: 2784

Sûret

Arnavud Köyünden

16 Mart 329 (29 Mart 1913)

Dakika	Saat	ba'de-z-zevâl (öğleden
20	5	sonra 17.20)

Mühim ve müsta'celdir (önemli ve ivedi)

Bu günkü muhârebe inâyet-i Rabbaniye ile (Allah'ın yardımıyla) muvaffakiyet ile netîcelenmiştir. İleri mevzii askerlerimizin secîâne (yiğitçe) hücûmlarıyla istirdâd edilmiştir (geri alınmıştır). Düşman perişân bir vaz'iyette şimâl-i garbi (kuzeybatı) istikametine doğru ric'at etmiştir (geri çekilmiştir). Kıtaât (birlikler) bir müddet ta'kib ettikten sonra tekrar mevzi'-i aslilerine gelmiş ve bi-t-tâb (doğal olarak) ileri mevzi'de işgal edilmiş ve daha ileride yalnız keşif ve tarassud (gözetleme) postaları bırakmıştır. Yalnız ileri mevzideki tepede düşmanın "300:250" kadar maktûl (ölü) "400" kadar tüfenk ve kasatura bin kadar portatif kazma ve kürek ve birçok çanta bıraktığı re'y-el-ayn (bizzat) görülmüş olmakla arz olunur.

Haber Zâbiti (Subayı)

Mülâzım-ı Evvel (Üsteğmen)

İshâk Avni

Çatalca Ordusu- İstihbârât Şu'besi

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 62-5

Belge No: 2785

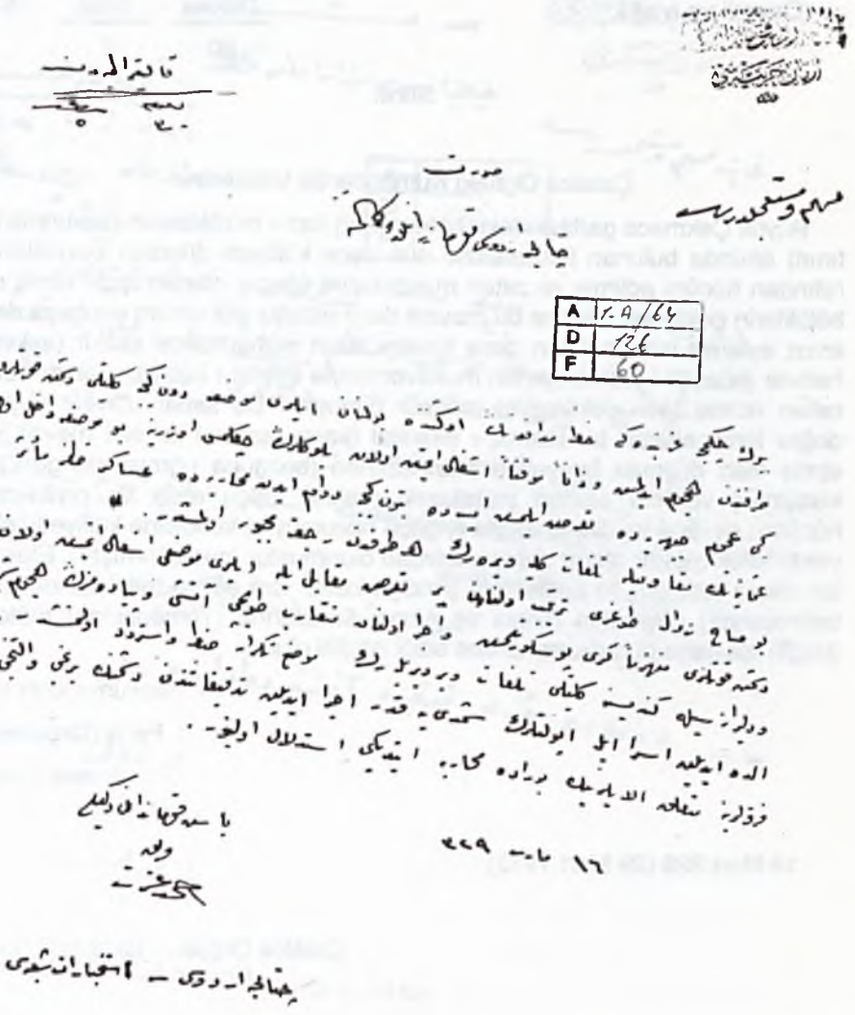

A	1-A/64
D	126
F	60

Belge No: 2785

Mühim ve müsta'celdir — Kaligratya'dan

(Önemli ve ivedi)

Dakika	Saat	(5.30)
30	5	

Sûret

Çatalca Ordusu Kumandanlık Vekâletine

Büyük Çekmece garbisindeki (batısındaki) hatt-ı müdâfaanın (savunma hattının) önünde bulunan ileri mevzie dün gece külliyetli düşman kuvvetleri tarafından hücûm edilmiş ve zaten muvakkaten (geçici olarak) işgal etmiş olan bölüklerin çekilmesi üzerine bu mevzie dahil olduğu gibi umum cepheye de taarruz eylemiş ise de bütün gece devam eden muhârebede asâkîr (askerler) hattına müessir-i Osmaniye'nin mukâvemetiyle telefat-ı külliye vererek her taraftan ric'ate (geri çekilmeye) mecbûr olmuştur. Bu sabah zevâle (öğleye) doğru tertip olunan bir taarruz-ı mukâbil (karşı taarruz) ile ileri mevzii işgal etmiş olan düşman kuvvetleri münhezimen (bozguna uğrayarak) geri püskürtülmüş ve icrâ olunan mütekarrib (yakın) topçu ateşi ve piyâdemizin hücûm-ı şir–âne ve dilir-ânesiyle (yiğitçe hücumuyla) kendisine külliyetli telefat verdirilerek mevzii' tekrar zabt ve istirdâd olunmuştur (geri alınmıştır). Elde edilen üserâ (esirleri) ile apoletlerin şimdiye kadar icrâ edilen tetkîkâtında (araştırılmasında) düşmanın Birinci ve Altıncı Fırkalarına (Tümenlerine) müteallik (bağlı) alayların burada muhârebe ettiği istidlâl olunur.

Başkumandan Vekili

Ferik (Orgeneral)

Ahmet İzzet

16 Mart 329 (29 Mart 1913)

Çatalca Ordusu - İstihbârât Şu'besi

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 60

Belge No: 2786

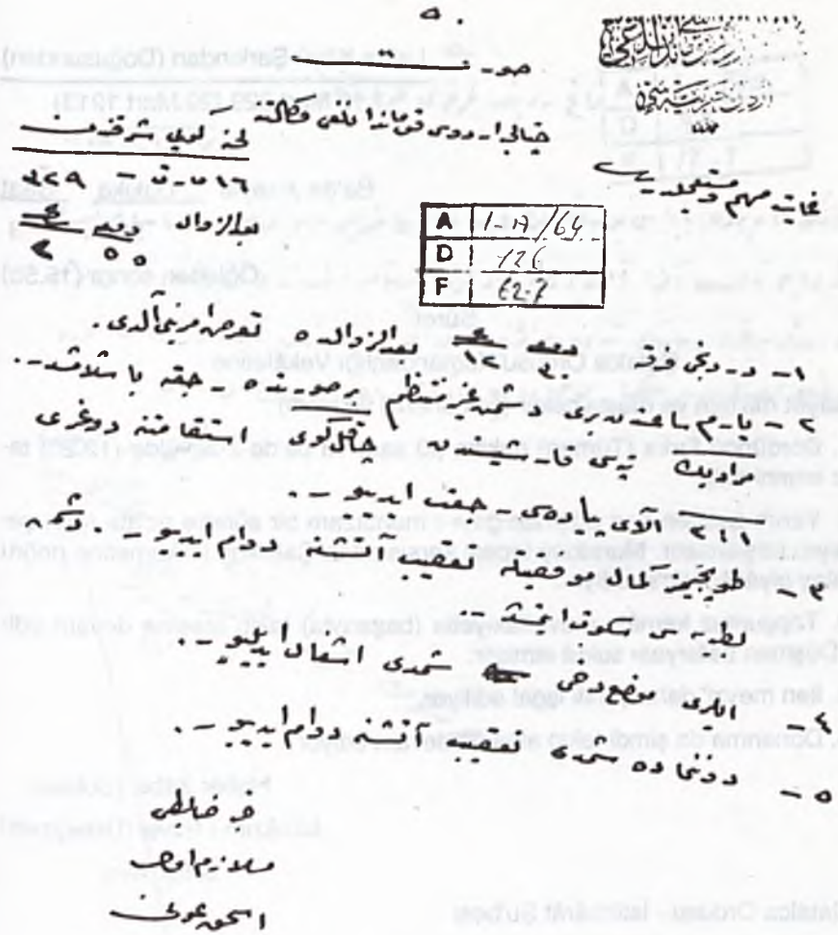

Belge No: 2786

Lahra Köyü Şarkından (Doğusundan)

16 Mart 329 (29 Mart 1913)

Ba'de-z-zevâl	Dakika	Saat
	55	3

Öğleden sonra (15.55)

Sûret

Çatalca Ordusu Kumandanlığı Vekâletine

Gayet mü'him ve müsta'celdir (çok önemli ve ivedi)

1. Dördüncü Fırka (Tümen) dakika 30 saat 13 ba'de-z-zevâlde (12.20) taarruz emrini aldı.

2. Yarım saatten beri düşman gayr-ı muntazam bir sûrette ric'ate (geri çekilmeye) başlamıştır. Muratbey tepesi karşısından Çakılköy istikametine doğru 2:1 alay piyâdesi ric'at ediyor.

3. Topçumuz kemâl-i muvaffakiyetle (başarıyla) takip ateşine devam ediyor. Düşman bataryası sukut etmiştir.

4. İleri mevzi' daha şimdi işgal ediliyor.

5. Donanma da şimdi takip ateşine devam ediyor.

Haber Zâbiti (Subayı)

Mülâzım-ı Evvel (Üsteğmen)

İshâk Avni

Çatalca Ordusu - İstihbârât Şu'besi

Ba'de-z-zevâl	Dakika	Saat	
	40	3	(15. 40)

Birinci Şu'be'ye /16 minh (de) saat 3. 40

Ba'de-z-zevâl

(15. 40)

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 133

Dosya No : 53

Fihrist No : 62-7

Belge No: 2787

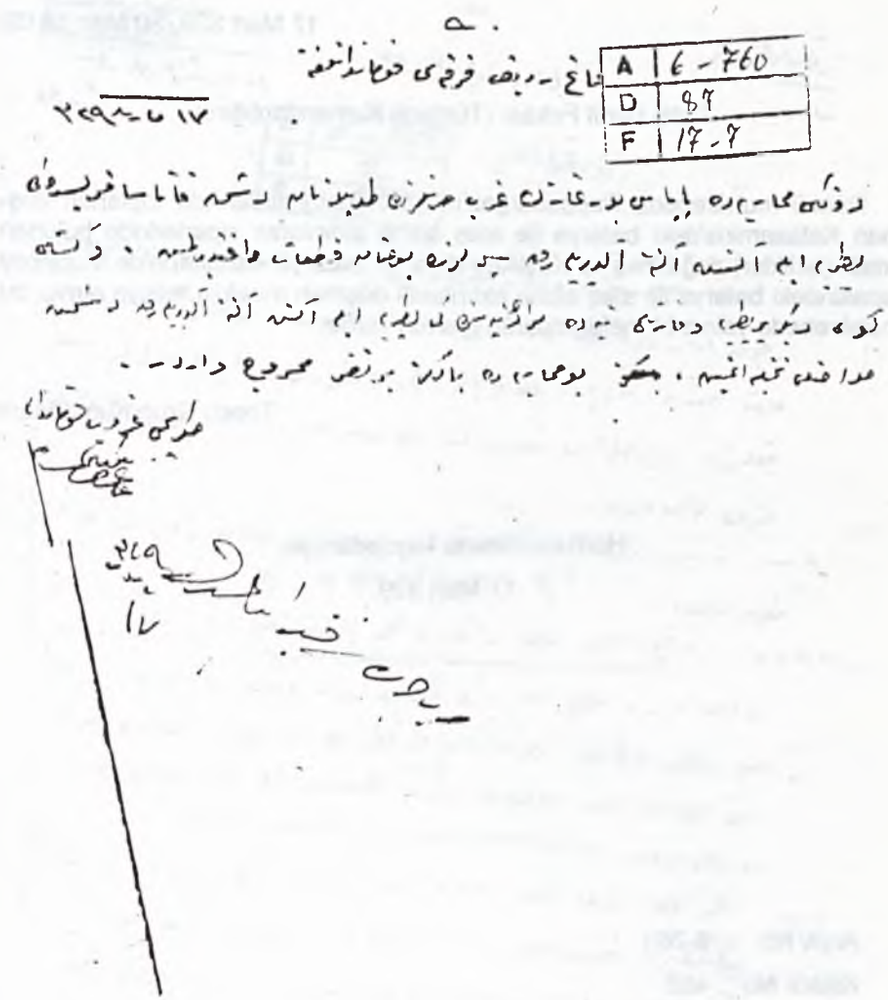

Belge No: 2787

17 Mart 329 (30 Mart 1913)

Fatih Redif Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

Dünkü muhârebede Papasburgaz'ın garb (batı) sırtlarında toplanan düşman Katasamiris'deki batarya ile ateş altına aldırılarak siperlerinde bulunan kıtaât (birlikler) dağıtılmış ve Keşliköy diğer bir batarya Kartaltepe'de Muratbey tepesindeki batarya ile ateş altına aldırılarak düşman mevâzıı tahliye etmiş, bu muhârebede yalnız bir nefer mecrûh (yaralı) vardır.

Topçu Grup Kumandanı

Harb cerîdesine kaydedilmiştir.

17 Mart 329

Arşiv No : 6-760

Klâsör No : 462

Dosya No : 7

Fihrist No : 17-7

Belge No: 2788

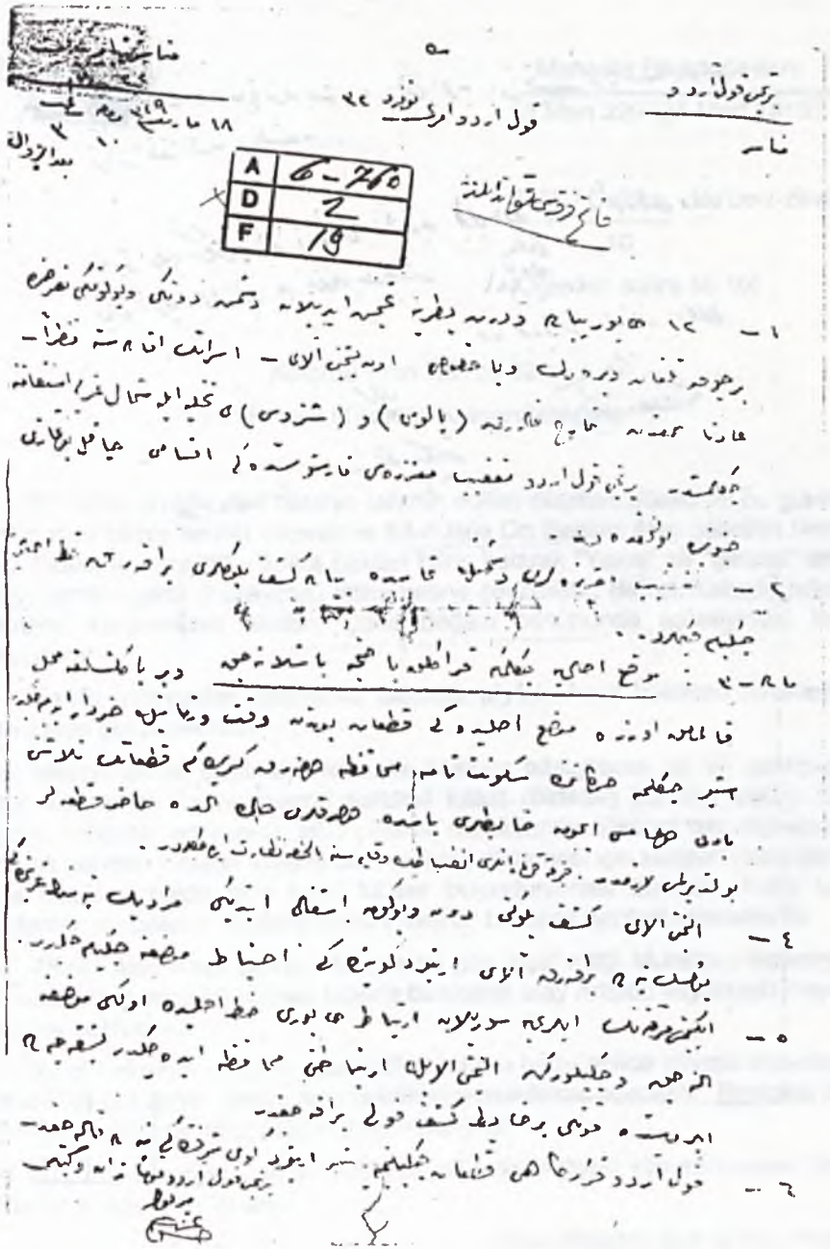

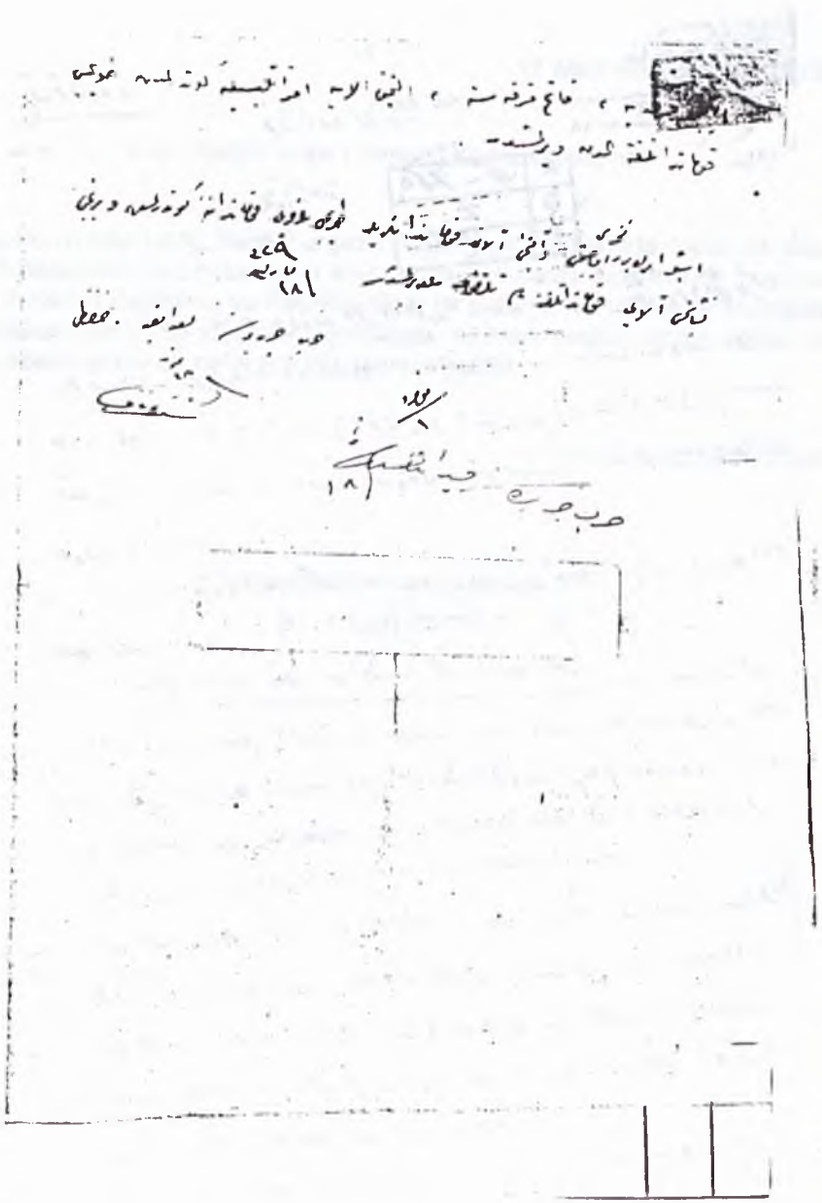

Birinci Kolordu

Manastır

Manastır Bayırtepe'den

18 Mart 329 (31 Mart 1913)

Saat	Dakika	Ba'de-z-zevâl
3	10	

(Öğleden sonra 15.10)

Kolordu Emri Numro 32

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

1. 12 Tabur piyâde dört batarya tahmîn edilen düşman dünkü ve bu günkü taarruzunda birçok telefât vererek ve bâ-husûs On Beşinci Alay üserâtın (esirlerin) ifâdesine nazaran - âdeta haktan hâriç kalarak "Yalos" ve "Şetros" tahliye ile şimâl-i garbi (kuzeybatı) istikametine çekilmiştir. Birinci Kolordu ta'kîb müfrezesi karşısındaki aksâmı Çakıl Boğazı cenûbunda (güneyinde) bulunmaktadır.

2. Ta'kîb müfrezeleri düşmanla temasta piyâde keşif bölükleri bırakarak hatt-ı asliye çekileceklerdir.

3. Mevzi-i asliye çekilmeye karanlık basınca başlanacak ve bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere mevzi-i aslîdeki kıtaât (birlikler) bundan vakt-ü zamanıyla haberdâr edilecektir. İşbu çekilme harekâtında sükûnet tam muhâfaza olunarak gerideki kıtaâtın telâşını bâdî (sebep) olmaması için zâbitleri (subayları) başta oldukları hâlde elde hazır kıt'alar bulundurulması lâzımdır. Fırka kumandanları inzibâtın vikâyesine (korunmasına) bilhassa nezâret edeceklerdir.

4. Altıncı Alay Keşif Bölüğü dün ve bu gün işgal ettiği Muratbey tepesinin garbındaki (batısındaki) yüksek tepede bırakarak alay Artiyod köyündeki ihtiyat mevziine çekilecektir.

5. İkinci Fırka'nın ileriye sürülen irtibât taburu hatt-ı aslîde evvelki mevziine alınacak ve çekilirken Altıncı Alay'la irtibâtını muhâfaza edecektir. Başkaca da ilerisinde kuvvetli bir zâbit keşif kolu bırakacaktır.

6. Kolordu karargâhı kıtaâtı çekilinceye kadar Artiyod köy şarkındaki (doğusundaki) tepede kalacaktır.

Birinci Kolordu Kumandan Vekili

Mirliva (Tuğgeneral)

Belge No: 2788

İkinci Fırka'ya, Fatih Fırkası'na, Altıncı Alay'a emir atlısıyla gönderilmiş topçu kumandanlığına elden verilmiştir. İşbu emrin birer nüshası Üçüncü ve Altıncı Alay kumandanlarıyla topçu grup kumandanına gönderilmiş ve Birinci Nişancı Alayı Kumandanlığı'na da telefonla bildirilmiştir. 18 Mart 329

Harp cerîdesine ba'de-l-kayd hıfzı (kaydedildikten sonra saklanması) 18 minh (de) harb cerîdesine kaydedilmiştir.

Arşiv No : 6-768

Klâsör No : 463

Dosya No : 13

Fihrist No : 19

Belge No: 2789

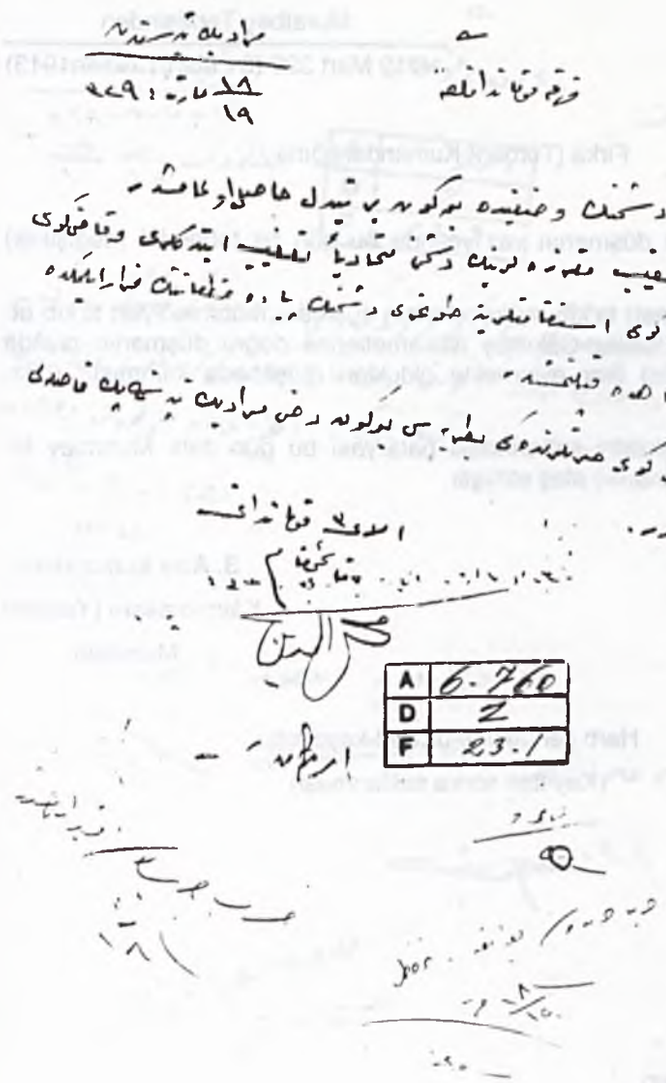

A	6-768
D	2
F	23.1

Belge No: 2789

Muratbey Tepesinden

18/19 Mart 329 (31 Mart 1 Nisan1913)

Fırka (Tümen) Kumandanlığına

1. Cephemizdeki düşmanın vaz'iyetinde bu gün bir tebeddül (değişiklik) hâsıl olmamıştır.

2. Sol cenâh (kanat) ta'kîb müfrezelerinin düşmanı mütemadiyen ta'kib ettikleri ve Kadıköy-Elbasan-Çakılköy istikametlerine doğru düşmanın piyâde kıtaâtının (birliklerinin) firar eylemekte oldukları müşâhede kılınmıştır (gözlenmiştir).

3. Düşmanın Çakılköy sırtlarındaki bataryası bu gün dahi Muratbey tepesine pek fâsılalı (aralıklı) ateş etmiştir.

3. Alay Kumandanı

Kâim-makam (Yarbay)

Muhiddin

Harb cerîdesine bâ'de-l-kayd hıfzı

(Kayıttan sonra saklanması)

Arşiv No : 6-760

Klâsör No : 463

Dosya No : 13

Fihrist No : 23-1

Belge No: 2790

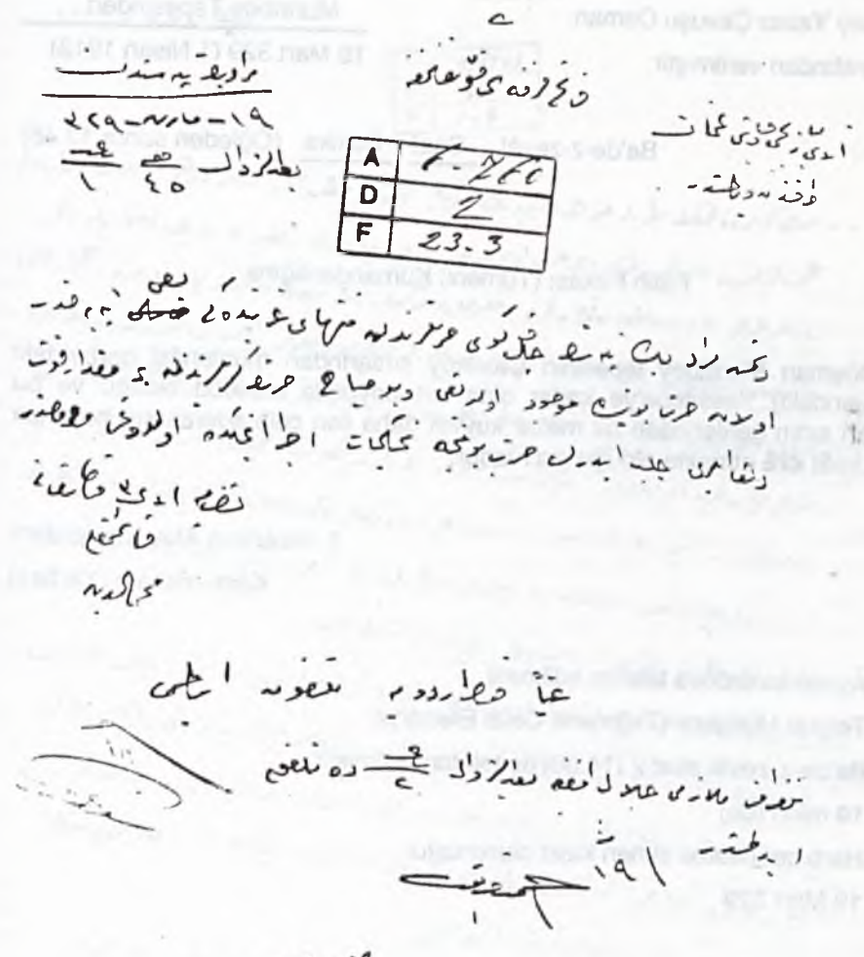

Belge No: 2790

Alay Yazıcı Çavuşu Osman tarafından verilmiştir.

Muratbey Tepesinden
19 Mart 329 (1 Nisan 1913)

Ba'de-z-zevâl Saat 1 Dakika 45 (Öğleden sonra 13.45)

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

Düşman Muratbey tepesinin Çakılköy sırtlarından müntehâsi garbındaki (batısındaki) Yassıtepe'ye kadar olan sırt boyunda mevcûd olduğu ve bu sabah sırtın gerilerinden bir miktar kuvvet daha ileri celb ederek sırt boyunca tahkîmât icrâ etmekte olduğu ma'rûzdur.

3. Nizâmiye Alay Kumandanı
Kâim-makam (Yarbay)

Aynen kolorduya telefon edilmesi
Telgraf Mülâzımı (Teğmeni) Celâl Efendi'ye
Ba'de-z-zevâl saat 2 (14.00)'de telefon edilmiştir.
19 minh (de)
Harb cerîdesine aynen kayd olunmuştur.
19 Mart 329

Arşiv No : 6-760
Klâsör No : 463
Dosya No : 13
Fihrist No : 23-3

Beige No: 2791

Kaligratya'da Onuncu Kolordu Karargâhına

19/20 Mart 1329 (1/2 Nisan 1913)

Emr-i Yevmi (Günlük Emir)

1. Son günlerde muhtelif bataryalar aynı hedefi birbirinin ma'lûmatı olmaksızın ateş altına aldıklarından hem endahtlarını tarassud edemiyorlar (ateşlerini gözetleyemiyorlar) hem de lüzûmsuz yere bu sûretle birçok mermi sarf ediyorlardı. Topçu mermiyâtının muhârebe-i kat'iyye zamanları için muhâfaza edilmesi ehemmdir (önemlidir). Binâen-aleyh topçu ve grup ve kıtaât (birlikler) kumandanları bu hususlara fevkâlade dikkatle beyhûde yere maksâd-ı muhârebe hâricinde ve ehemmiyetsiz hedeflere karşı kat'iyyen kullanılmamasına dikkat etmelidirler ateşin hüsni (iyi) sûretle tevcihi (yönelmesi) bu husûsu te'min edeceğinden grup ve bataryalar ve muhtelif tarassud (gözetleme) mahalleri mutlak birbirine telefonla rabt edilmeli (bağlanmalı) ve tabur ve bataryalar vezâifin taksimi ale-l-umûm alâ merâtebihim (sırasıyla) topçu kumandanlarına emir olunmalıdır. Ma'mâfih müstesna ahvalde bataryalar kendiliklerinden ânî görünen düşmana ateş eder. Fakat bunu derhal tabur kumandanına ve civar bataryalara bildirir. Esasen ale-l-âde zamanlarda görülecek ânî mühim hedeflere Kartaltepe bataryaları ateş edebilecek vaziyette olduğundan böyle ale–l–âde ahvâl için yalnız onlardan bir batarya münâvebe (nöbet) ile daima ateşe hazır bulunmalı ve diğer bataryalar efrâdı istirahât ve diğer vezâif ile iştigal eylemelidir.

2. Ale-l-âde zamanlarda bütün piyâde efrâdı kendilerine mahsus mıntıkada avcı siperlerinde birbiri üzerine yığılmış bir hâlde bulunmakta tabiî bu sûretle ne gece ve ne de gündüz istirahâtleri te'mîn olunabilmektedir. Binâen-aleyh siperlerde yalnız meselâ bir bölüğün bir takımı bulunursa iki takımı târik-i mütekarribelere amûde (yakın yollara paralel olarak) hazırlanması lâzım gelen mestûr (kapalı) mahallerde ve tabur ihtiyatlarıyla alay ihtiyatlarının kezâ gerilerde kazılıp hazırlanmış mahfuz (gizli) mahallerde yerleştirilmesi kıtaâtın (birliklerin) istirahâtleri dolayısıyla muhârebeye hazırlanmaları nokta-i nazarından gayet mühim olduğundan bu sûretle hareket olunmasını isterim.

3. Nikata istinâden beheme-hâl elde bulundurulması lâzım olduğundan buralarda önlerindeki avcı siperlerinden mâadâ son müdâfaa noktası olmak üzere kapalı bir istihkâm inşâ edilmesi ve bunun hemen inşâlarına fakat geceleri çalışmak şartıyla başlanması lâzımdır.

4. Efrâd beyhûde yere siper üzerine çıkıyor, geziyor: Hulâsa düşmana yerimizi göstermek için düşmana nâfi (faydalı) ne yapmak kâbilse yapıyoruz. Bu

husus kat'iyyen men' olunmalıdır. Bundan başka ihtiyatta bulunan kıtaât efrâdı top patlamaya başlayınca serseri olarak öte beriye dolaşıyor. Tepelere sipere çıkıyor. Bu da men' olunmalıdır.

Sol Cenâh (Kanat) Kumandanı

Ferik (Orgeneral)

Arşiv No : 5/6943

Klâsör No : 568

Dosya No : 30

Fihrist No : 1-2

جبراً سلاح ایدیسنه مصادف اولوب دشمن طرفندن دوچار تعرض
اولدیغی حالده بونلك موجودیتی طولایسیله خط اصلیده دشمن اونی
آتشه اجباری غیر ممکندر. و کرچه چکیلوب خط اصلیه التحاق ایدیورلر
قد. دشمن لکاسنده اصلا آتشه بیرده خط اصلیه تقرب ایتمیه جکدر
بناءً علیه استیو تیرندن بولندیغی ایدی موضعده کی یوکسك تپه نك
ملکز کشف قولاریله تحت ترصده بولندیرلمسی وهمان اولنامه محذورك
ازالسی موجب اولجق مطلعه سندجه مهیور قوماندانغه تبلیغ جواب
ویریلمك امر بورلمسی مدوحدر.

آلای قوماندانی

فارق فرقه‌سی قوماندانغه

مراد بك تپه سندن
19 مارت 329
ردده 70

۱- دشمن جبال اوزرنده جنوب طرفنده کی صاقه و جیلامه تپه‌لرده و بتون
خط اصلینده شدتلنه کی فلاکتلر دچار اولدقجه مدتدر اونی ترك ایتمکده
بولنمقده‌در.

۲- بو اثنا اوچنجی آلای جبهه‌سنده بولنان ایدی موضعده‌کی
آلتنجی آلای منسوبی بلوکی بدل ایتمك اوزره کوندریلمشدر.

۳- ایدی‌یه کوندریلمکده اولان قول اردو امری قضا سندن اولمق اوزره ایکی منابط کشف قولی
دشمنك بولندیغی صاقه و جیلامه تپه استقامتنه کوندریلدی. دشمنك
مذموماتی دسائسنه و قوتنك موضع و مقدارینه کوره تحقیقات اجرا
ایتدیرلمسه و بو بابده دیردکلری ایکی فقره رایورلرینك تفتیشنده
مقصده نائل کورلمدیکندن بابده دیکرلری اعزام اولنمقدر.

۴- بو کونه آلتنجی آلای منسوبی بلوکی بدل ایتمك اوزره کوندریلمه‌سی اوکه
منسوب اولدیغی مهیور قوماندانغه ویریلمه تقریرده استیو بلوکی تخلیه
اولنان ایدی موضع خط اصلینك براق قفه مساحه‌سنده بولندیغندن
فائده‌ی قوت طرفندن دوچار تعرض اولدیغی حالده خط اصلیه چکیلوب
چکیلمك استیذان اولنمقدر. فی الحقیقه استیو بلوکك بولندیغی مراد بك تپه‌سی

Muratbey Tepesinden

19/20Mart 329 (1/2 Nisan 1913)

Dakika	Saat	(7.30)
30	7	

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

1. Düşman Çakıl köyünün cenûb-i şarkîsindeki (güneydoğusundaki) taşlık ve çıplak tepelerde ve bütün hatt-ı aslînin şimâlindeki (kuzeyindeki) Kaledina deresine muvâzi (paralel) sırtlar üzerinde bulunmaktadır.

2. Bu akşam Üçüncü Alay'ın Üçüncü Taburu'ndan bir bölük ileri mevzideki Altıncı Alay'a mensûb bölüğü tebdil etmek (değiştirmek) üzere gönderilmiştir.

3. İleriye gönderilmesi kolordu emri iktizâsından (gereğinden) olan iki zâbit keşif kolu düşmanın bulunduğu taşlık ve çıplak tepe istikâmetine gönderilerek düşmanın metrûkât vesâiresine (bıraktığı şeyler) ve kuvvetini mevzi ve miktarına göre tahkikât icrâ ettirilmiş ve bu bâbda verdikleri iki kıt'a rapor takdîm kılınmışsa da te'mîn-i maksada kâfi görülmediğinen yarın diğerleri i'zâm olunacaktır (gönderilecektir).

4. Bu gün Altıncı Alay'a mensûb bölüğü tebdil etmek üzere gönderilen bölüğün mensûb olduğu tabur kumandanlığından verilen takrirde işbu bölüğü tahsis olunan ileri mevzi hatt-ı aslînin biraz fazla mesâfe ilerisinde bulunduğundan fâik (üstün) bir kuvvet tarafından dûçâr-ı taarruz olunduğu hâlde hatt-ı aslîye çekilip çekilmeyeceği istizân olunmaktadır. Fi–l–hakikâ işbu bölüğü bulunduğu tepe Muratbey tepesi cephesinin tam ilerisine müsâdif olup düşman tarafından dûçâr-ı taarruz olduğu hâlde bunun, mevcudunu dolayısıyla hatt-ı aslîyesinden düşman üzerine ateş açması gayr–i mümkündür ve geriye çekilip hatt-ı asliye iltihâk edinceye kadar düşman kemâl-i istirahatle ateş yemeden hatt-ı aslîye takarrüb edebilecektir (yaklaşabilecektir). Binâenaleyh işbu tepenin bulunduğu ileri mevzideki yüksek tepenin yalnız keşif kollarıyla taht-ı tarassudda (gözetim altında) bulundurulması arz olunan mahzûrun izâlesini mûcib olacağı mütâlâasındayım. Tabur kumandanlığına ne yolda cevap verileceğinin emir buyurulması ma'rûzdur (arz olunur).

3. Alay Kumandanı

Kâim-makam (Yarbay)

Muhiddin

Arşiv No : 6/760

Klâsör No : 461

Dosya No : 4

Fihrist No : 5

21 Mart 329 (3 Nisan 1913)

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi
(Birinci Şu'be)

Mabeyn-i Hümâyûn Cenâb-ı Mülûkâne Başkitâbet Celîlesine
Sadâret-i Uzmâya (Sadrazamlık Makamına)
Harbiye Nezâret-i Celîlesine

Telgraf

Bu gün sağ cenâh (kanat) mıntıkasında Çanakça ve Kestanelik cihetlerinde ileri sevk edilen keşif kıtaâtımız (birliklerimiz) oradaki düşmanı tard ederek (püskürterek) mevâki'-i mezkûrenin (adı geçen bölgelerin) garbındaki (batısındaki) sırtları işgal etmiştir. Bu münâsebetle bu cihette topçu ve piyâde muhârebâtı sol cenâh mıntıkasında hafif topçu muhârebesi olmuştur. Düşman cephenin ekser nikâtında (noktalarında) tahkimat ile meşguldur. Bolayır'da zikre şâyân bir vak'a yoktur. Ordunun ahvâl-i sıhhiye ve rûhiyesi mükemmeldir.

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 2-1

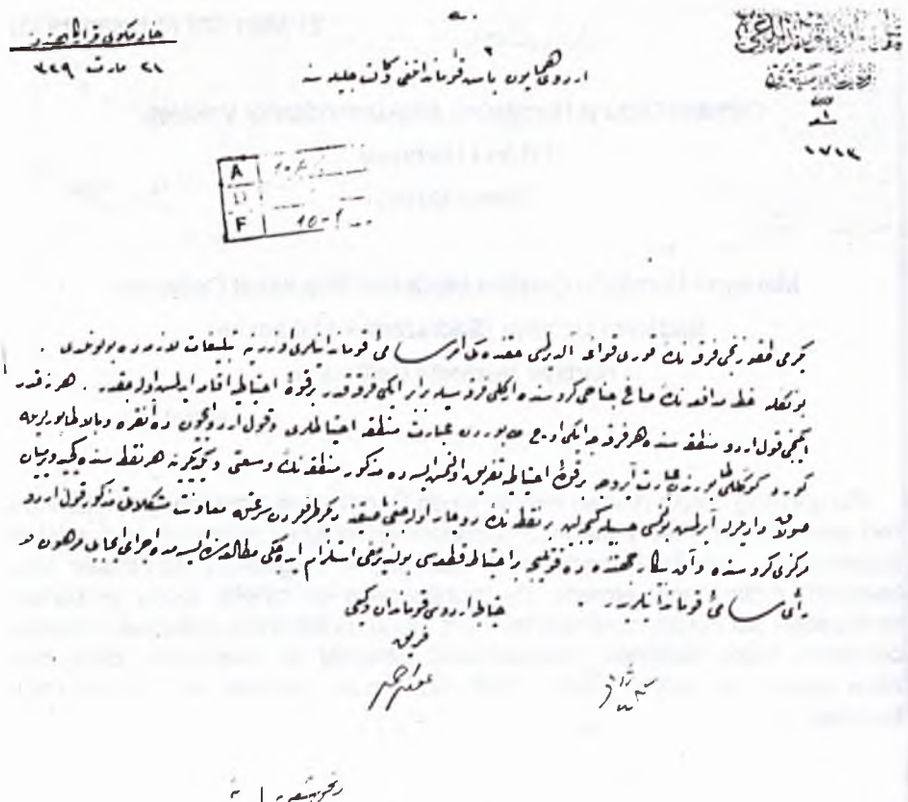

Şu'be
1
1713

Hadımköy Karargâhından
21 Mart 329 (3 Nisan 1913)

Ordû-yi Hümâyûn Başkumandanlığı Vekâlet-i Celîlesine

Yirmi Dokuzuncu Fırka'nın (tümenin) Kurukavağa aldırılması hakkındaki emr–i sâmî-i kumandanîleri (yüce emirleriniz) üzerine tebligât-ı lâzimede bulunuldu.

Bununla hatt-ı müdâfaânın sağ cenâhı (kanadı) gerisinde Ereğli Fırkası'yla beraber iki fırka kadar bir kuvve-i ihtiyâtiye ikâme edilmiş (yedek kuvvetler meydana getirilmiş) olacaktır. Her ne kadar İkinci Kolordu mıntıkasında her fırkaca iki üç taburdan ibâret mıntıka ihtiyatları ve kolordu içinde Ankara ve Bâlâ Taburlarıyla Kürt gönüllü taburundan ibaret ayrıca bir kuvve-i ihtiyâtiye tefrik olunmuş (ayrılmış) ise de mezkûr (adı geçen) mıntıkanın vüs'âtı (genişliği) ve yekdiğerine her noktasında geçit vermeyen sulak vadilerle ayrılmış bulunması hasabiyle geceleyin bir noktanın dûçâr (tutulmuş) olacağı baskına diğer taraflardan sür'atle muâvenet meşkûlâtı mezkûr kolordu merkezi gerisinde ve Akpınar cihetinde de kuvvetlice bir ihtiyat kıt'ası (birliği) bulundurmayı istizâm edeceği (gerekeceği) mütâlâasında isem de icrâ-yı icâbı merhûn ve rey-i sâmî-i kumandanîleridir (gereğinin yapılması onayınıza bağlıdır).

Çatalca Ordusu Kumandan Vekili
Ferik (Orgeneral)

1 nci Şu'be'ye/ 22 minh (de)

29 ncu Fırka'nın bir alayı Akpınar gerisinde bulunduğu gibi Selimiye Fırkası'nın bir alayı da Sancaktepe'ye doğru celb olunabilir ve ileride sol cenâha alınacak kıta'ât ihtiyatta intizâm olunur.

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 10-1

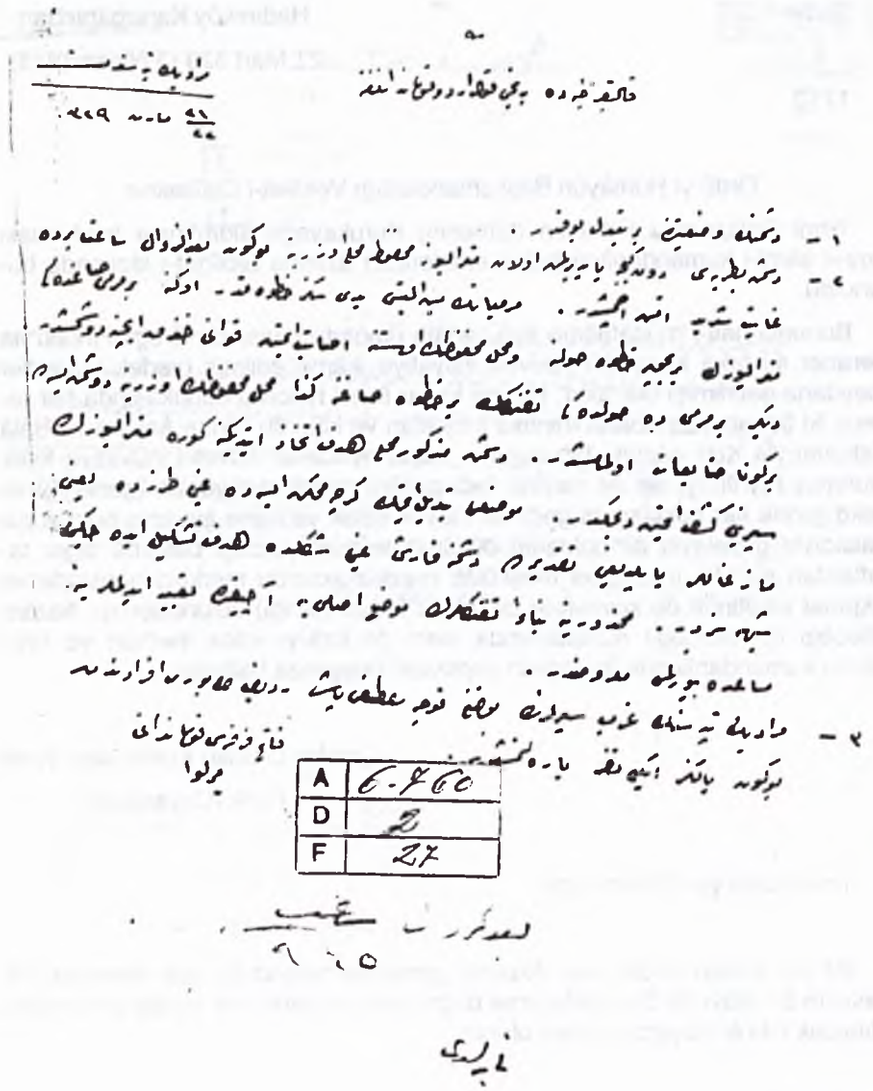

Muratbey Tepesinden

21/22 Mart 329 (3/4 Nisan 1913)

Kaligratya'da Birinci Kolordu Kumandanlığına

1. Düşmanın vaz'iyetinde bir tebeddül (değişiklik) yoktur.

2. Düşman bataryası dün gece yaptırılmış olan mitralyöz mahfûz mahalli üzerinde bu gün ba'de-z-zevâl (öğleden sonra) saat birde (13.00) gayet şedîd (şiddetli) ateş açmıştır. Mermiyâtın beş altısı yedi sekiz hatve (adım) kadar önüne bir mermi sağdaki mitralyözün birbuçuk hatve soluna ve mahal-i mahfûzunu üstüne isabet etmiş kovanı sandık içine düşmüştür. Diğer bir mermi de soldaki tüfengin bir hatve sağına kezâ mahal-i mahfûzun üzerine düşmüş ise de bir günâ (pek çok) zayiât olmamıştır. Düşman mezkûr (adı geçen) mahalli hedef ittihâz ettiğine (belirlediğine) göre mitralyözün siperlerini keşf etmiş demektir. Mevzii tebdil etmek (değiştirmek) gerçi mümkün ise de aynı tarzda yâni mazgallar yapıldığı takdirde düşmana karşı aynı şekilde hedef teşkil edeceği şüphesizdir. Mahzûruna binâen tüfenklerin mevzii-i asliye açığında ta'biye edilmelerine müsâade buyurulması ma'rûzdur (arz edilir).

3. Muratbey tepesinin garp (batı) siperlerinde bulunan Kuca Mustafa Paşa Redif Taburu efrâdından (erlerinden) bu gün yalnız iki nefer (er) yaralanmıştır.

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanı

Mirliva (Tuğgeneral)

Ba'de-z-zevâl saat 9 .45 (21.45) yazıldı.

Arşiv No : 6/760

Klâsör No : 463

Dosya No : 13

Fihrist No : 27

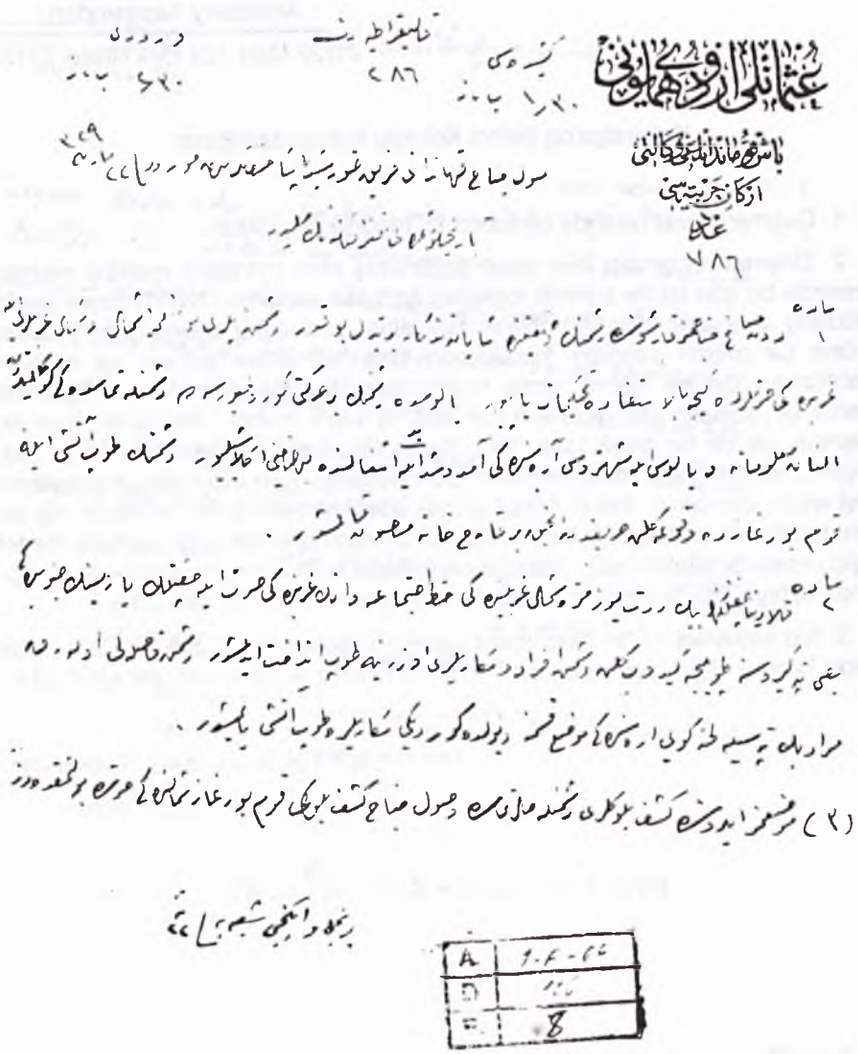

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu Başkumandanlığı Vekâleti Erkân-ı Harbiyesi Adet 786	Kaligratya'dan 286	Vurûdu (gelişi) 2.30 b. z. (14.30)

Keşîdesi (Çekilişi)

1.30 b.z. (ba'de-z-zevâl 13.30)

Sol Cenâh (Kanat) Kumandanı Ferik (Orgeneral) Hurşid Paşa Hazretlerinden mevrûd (gelen) /22 Mart 329 (4 Nisan 1913) şifreli telgrafnâmenin hallidir (çözümü).

Madde

1. Dün sağ cenâhımız karşısında düşmanın vaz'iyetinde şâyân-ı tezkâr bir tebeddül (değişiklik) yoktur. Düşman ileri mevâzimizi şimâl ve şimâl-i garbileri (mevzilerimiz kuzey ve kuzeybatısı) ile garbındaki sırtlarda gece bil-istifâde (faydalanarak) tahkimât (berkitme) yapıyor. Yalos'ta düşmanın bir hareketi görülmüyorsa da düşmanla temasdaki gönüllülerden alınan ma'lûmata ve Yalos ile Şehteros arasındaki amed ü şûd şedîd ile işgalinde bulunacağı anlaşılıyor. Düşmanın top ateşi ile Kumburgaz'da vukua gelen harikden (yangından) ancak birkaç hâne mahsun kalmıştır.

Madde

2. Kaladine Çiftliği'nin bin dört yüz metre şimâl-i garbindeki hatt-ı ictimâ'a (toplanma hattına) ve onun garbındaki sırt ile çiftliğin yarısının cenûbundaki (güneyindeki) Yassıtepe gerisinde topluca gidip gelen düşman efrâdı ve mekkârileri (yük hayvanları) üzerine top endaht (ateşi) edilmiştir. Düşman fâsılalı olarak Muratbey tepesiyle Lahna arasındaki mevzii kısmına ve yolda gördüğü mekkârilere top ateşi yaymıştır.

(3) Mevziimiz ilerisinde keşif bölükleri düşmanla hall-i temasda ve sol cenâh keşif bölüğü Kumburgaz şimâlindeki sırtta bulunmaktadır.

Birinci ve İkinci Şu'be'ye/22 minh (de)

Belge No: 2796

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 136

Dosya No : 61

Fihrist No : 8

Belge No: 2797

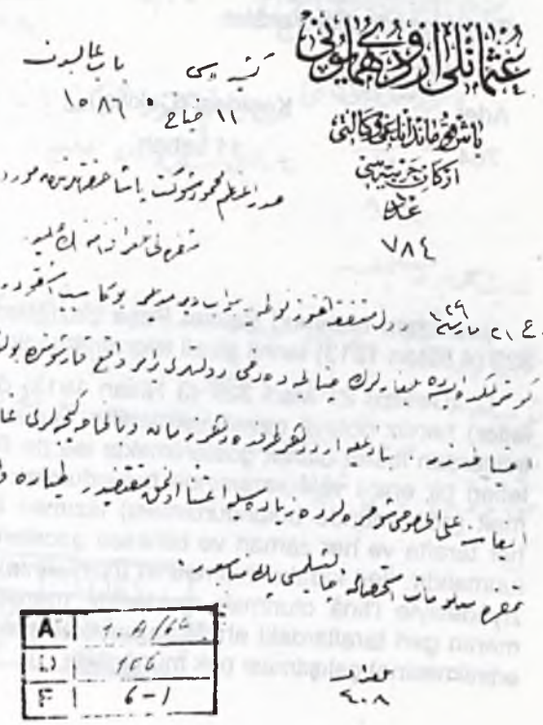

Belge No: 2797

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûn
Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi

Adet	Keşîdesi (Çekilişi)	Bâb-ı âlîden (hükûmetten)
784	11 sabah	Vürûdu (gelişi) 12 zevâl (öğle) 1586

Sadrazam Mahmud Şevket Paşa Hazretlerinden mevrûd (gelen) 22 Mart 329 (4 Nisan 1913) tarihli şifreli telgrafnâmenin hallidir (çözümü).

C. (Cevap) 21 Mart 329 (3 Nisan 1913) düvel-i müttefika (bağlaşık devletler) henüz notaya cevap vermediler. Buna sebep İşkodra'nın da sukutuna intizardan ibâret olarak gösterilmekte ise de Bulgarların Çatalca'da dahi devletleri bir emr-i vâki karşısında bulundurmak istemeleri ihtimâli der-pîş olunmak (göz önünde bulundurulması) lâzıme-i ihtiyattandır. Binâen-aleyh ordu her tarafta ve her zaman ve bilhassa geceleri gâyet müteyakkız (uyanık) bulunmalıdır. İleri karakol hidmetinin (hizmetinin) îfâsına ale-l-husûs şu sıralarda ziyâdesiyle i'tinâ olunmak muktezîdir (gereklidir). Tayyare vâsıtasıyla düşmanın geri taraflardaki ahvâl ve harekâtı hakkında ma'lûmât istihsâline (bilgi edinilmesine) çalışılması pek münâsibdir.

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 6-1

Belge No: 2798

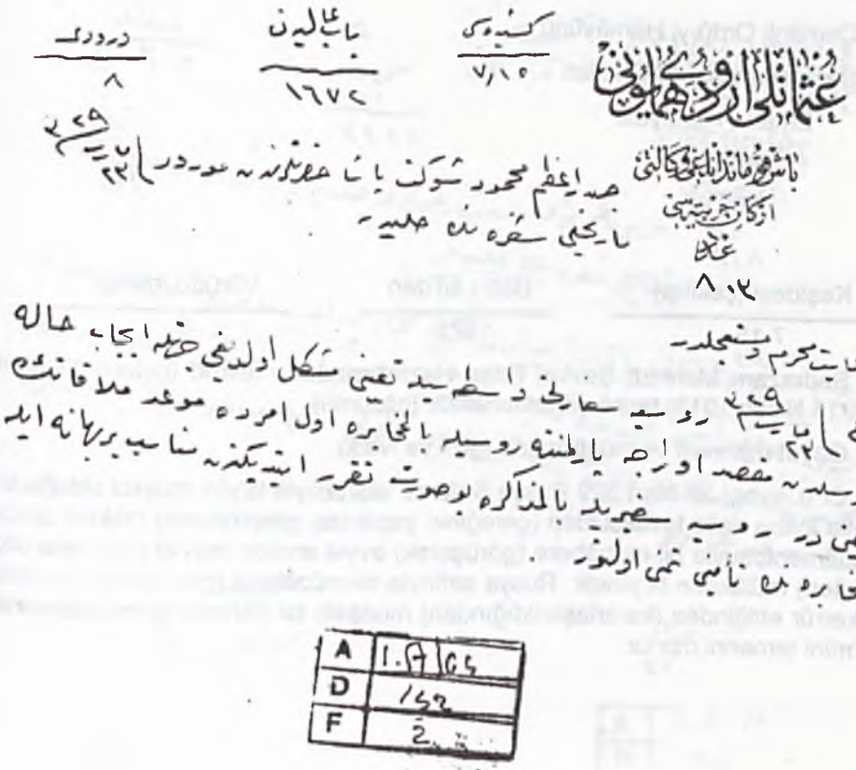

A	1.A/65
D	152
F	2

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu
Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi
Adet
803

Keşîdesi (çekilişi)	Bâb-ı âlî'den	Vürûdu (gelişi)
7.15	1672	8

Sadrazam Mahmut Şevket Paşa Hazretlerinden mevrûd (gelen) 23 Mart 329 (5 Nisan 1913) tarihli şifrenin hallidir (çözümü)

Gayet mahrem ve müsta'celdir (gizli ve ivedi)

C. (Cevap) 23 Mart 329 Rusya Sefâreti vâsıtasıyla ta'yîni müşkül olduğu cihetle icâb-ı halle tevessülden (gereğinin yapılması girişiminden) maksat oraca parlâmentosuyla bil-muhâbere (görüşerek) evvel emirde mev'id (öncelikle söz verilen) mülâkatın ta'yînidir. Rusya sefîriyle bil-müzâkere (görüşerek) bu sûret takarrür ettiğinden (kararlaştırıldığından) münâsib bir bahane ile muhâberenin te'mîni temenni olunur.

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 141
Dosya No : 85
Fihrist No : 2

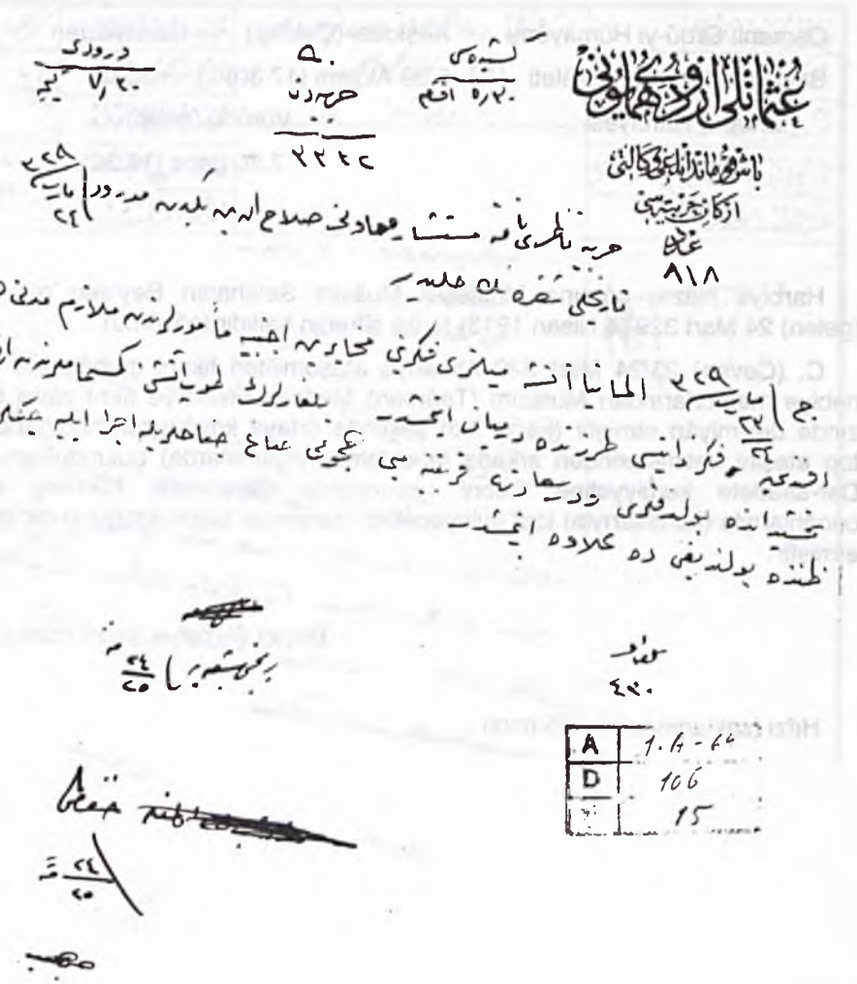

Belge No: 2799

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu Keşîdesi (Çekilişi) Harbiye'den
Başkumandanlığı Vekâleti 5.30 Akşam (17.30) 3332
Erkân-ı Harbiyesi Vürûdu (gelişi)
Adet 7.30 gece (19.30)
818

Harbiye Nâzırı nâmına Müsteşar Muâvini Selâhattin Bey'den mevrûd (gelen) 24 Mart 329 (6 Nisan 1913) tarihli şifrenin hallidir (çözümü).

C. (Cevap) 23/24 Mart 329 Almanya ataşemiliteri fikrini muhâbirin-i ecnebiye memurlarından Mülâzım (Teğmen) Mednihi Efendi'ye fikr-i zâtisi tarzında der-miyân etmiştir (kendi fikri şeklinde ortaya koymuştur). Bulgarların top ateşini kesmelerinden arkada tahşidatda (yığılmalarda) bulundukları ve Der-saâdete kurbiyyetine mebni (yakınlığına dayanarak) hücûmu sağ cenâhlarıyla (kanatlarıyla) icrâ eyleyecekleri zannında bulunulduğunu da ilâve etmiştir.

Birinci Şu'be'ye 24/25 minh (de)

Hıfzı (saklanması) 24/25 minh

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 15

Belge No: 2800

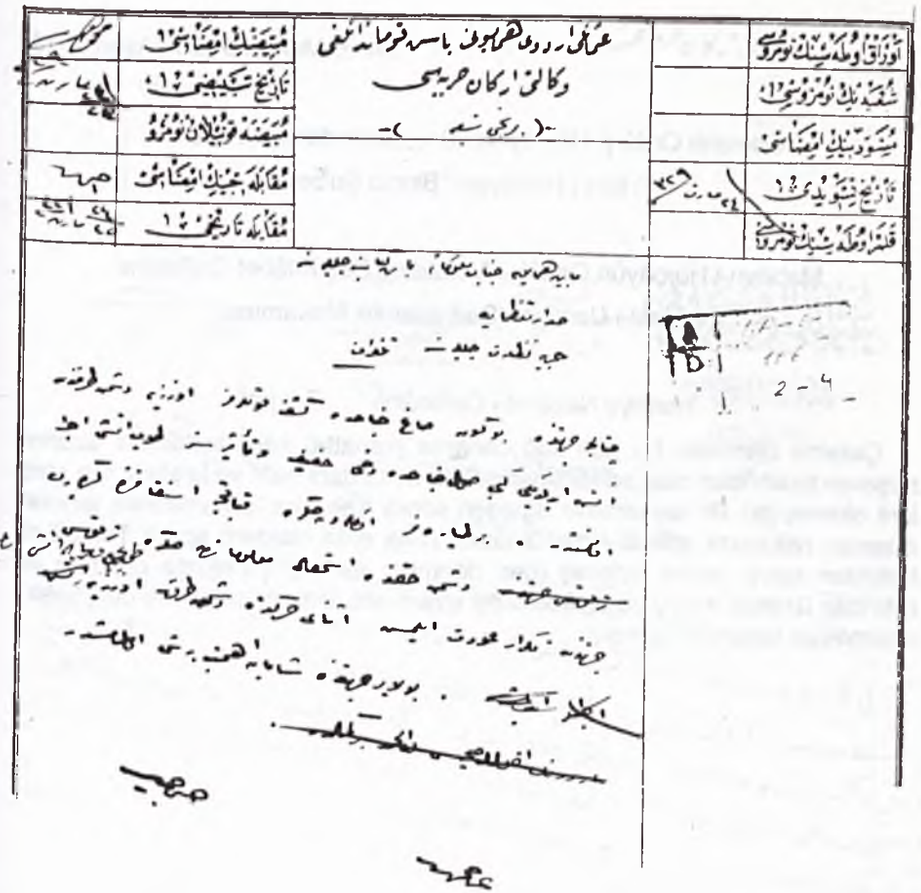

Belge No: 2800

24/25 Mart 329 (6/7 Nisan 1913)

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu Başkumandanlığı Vekâleti
Erkân-ı Harbiyesi "Birinci Şu'be"

Mabeyn-i Hümâyûn Cenâb-ı Mülûkâne Baş Kitâbet Celîlesine
Sadâret-i Uzmâya (Sadrazamlık Makamına)

Harbiye Nezâret-i Celîlesine Telgraf

Çatalca cihetinde bu gün sağ cenâhta (kanatta) keşif kollarımız üzerine düşman tarafından ateş edildiği gibi sol cenâhta dahi hafif ve te'sîrsiz top ateşi icrâ olunmuştu. Bir tayyaremiz öğleden sonra Kabakça istikametinde giderek düşman hakkında istihsâl-i ma'lûmâttan (bilgi elde ettikten) sonra Terkos cihetinden tekrar avdet eylemiş (geri dönmüş) esnâ-yı harekette düşman tarafından üzerine topçu ve piyâde ateşi eylemiştir. Bolayır cihetinde de şâyân-ı ehemmiyet birşey olmamıştır.

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 2-4

Belge No: 2801

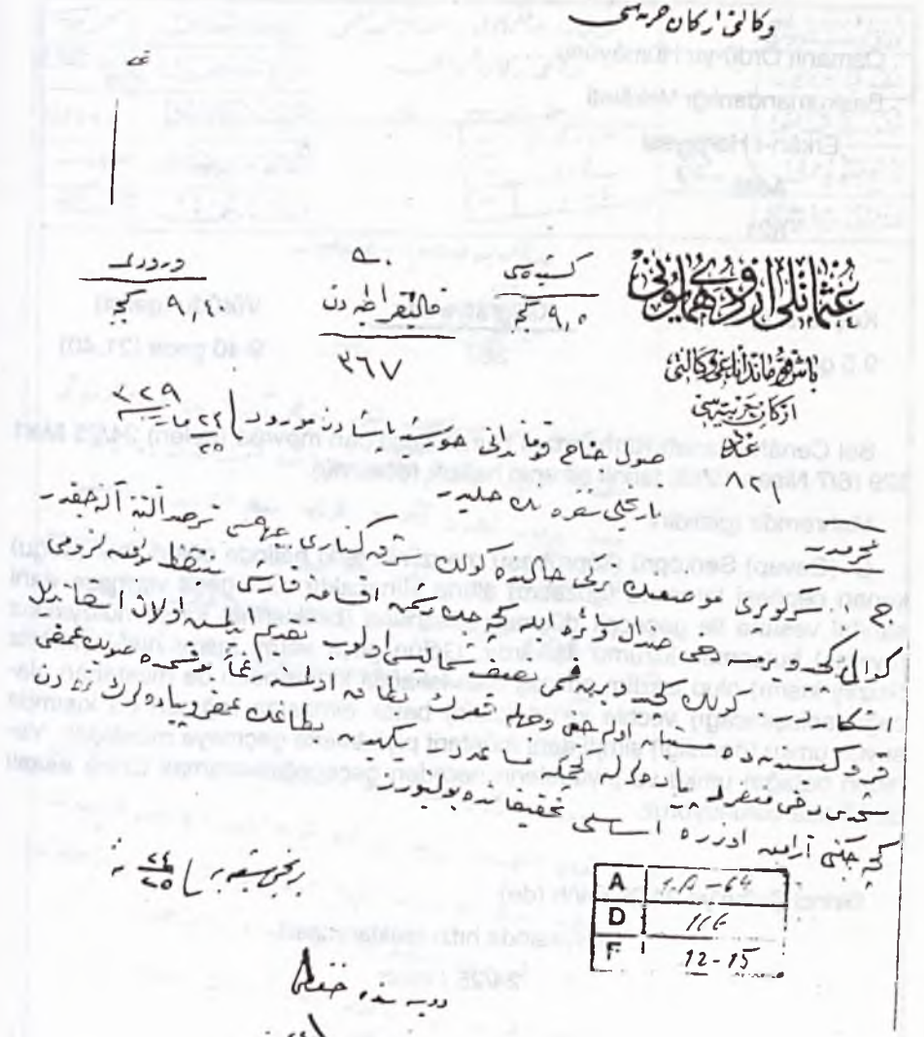

ÖKKEŞ ATASH Bşk. Dokümantasyon

Belge No: 2801

Osmanlı Ordû-yu Hümâyûnu

Başkumandanlığı Vekâleti

Erkân-ı Harbiyesi

Adet

821

Keşîdesi (çekilişi)	Kaligratya'dan	Vürûdu (gelişi)
9.5 gece (21.05)	367	9.40 gece (21.40)

Sol Cenâh (Kanat) Kumandanı Hurşit Paşa'dan mevrûd (gelen) 24/25 Mart 329 (6/7 Nisan 1913) tarihli şifrenin hallidir (çözümü).

Mahremdir (gizlidir).

C. (Cevap) Serköprü (köprübaşı) mevziinin terki hâlinde gölün şark (doğu) kenarı cephesi tarassud (gözetim) altına alınacaktır. Göl geçit vermese dahi sandal vesâire ile geçecek düşman aksamına (birliklerine) karşı müteyakkız (uyanık) bulunmak lüzûmu âşikârdır. Gölün geçit veren kısmı nısf-ı şimâlisi (kuzey kısmı) olup takdîm edilmiş olan İskandil krokisinden de müstebân olacağı (anlaşılacağı) vechle ka'rın (dibin) batak olmasına rağmen bu kısımda suyun umku (derinliği) şimdi dahi münferit piyâdelerle geçmeye müsâiddir. Yeniden batağın umku ve piyâdelerin nereden geçeceğini aramak üzere esaslı tahkîkatta bulunuyoruz.

Birinci Şu'be'ye 24/25 minh (de)

Dosyasında hıfzı (saklanması)

24/25 / minh

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 136

Dosya No : 61

Fihrist No : 12-15

Belge No: 2802

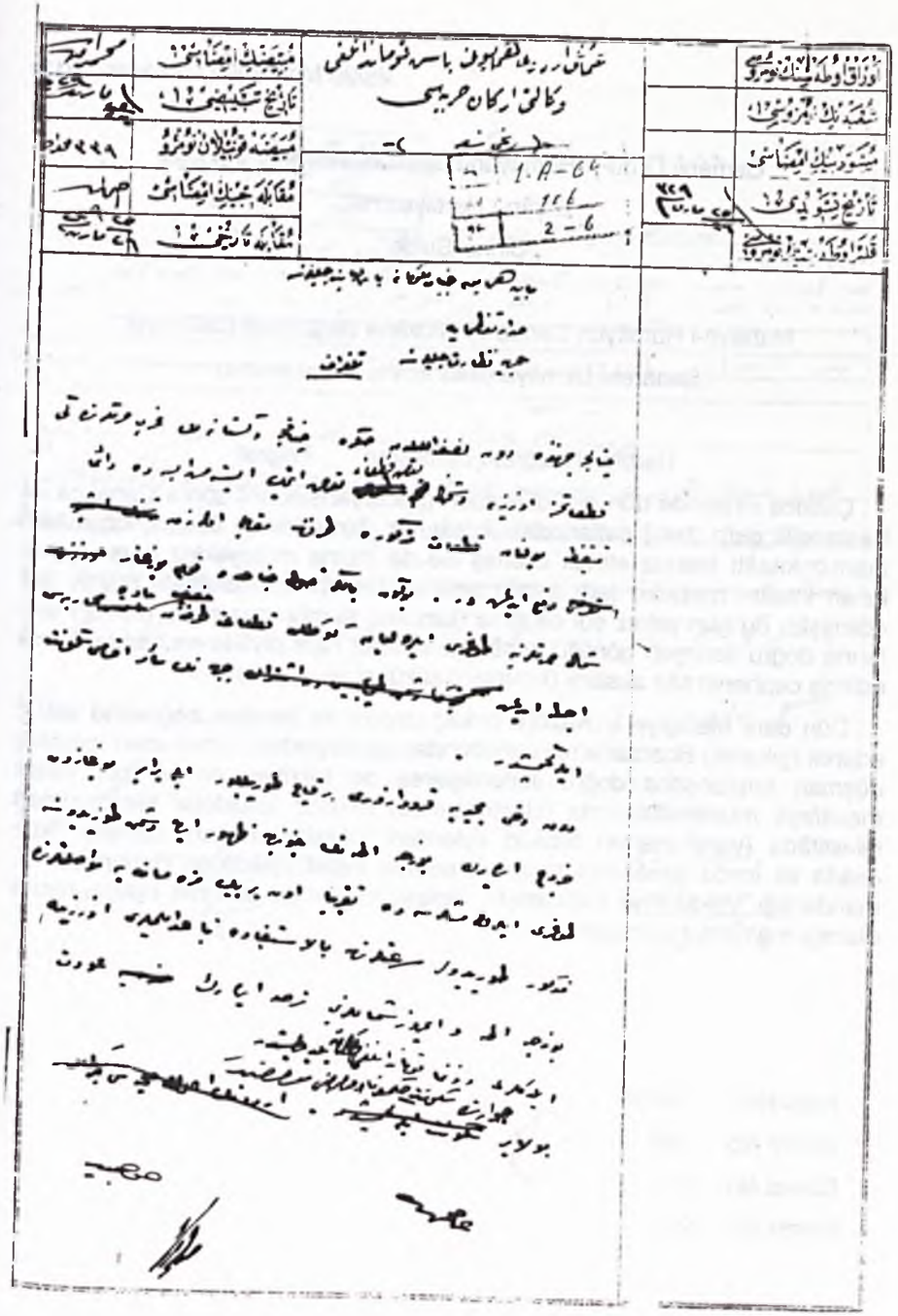

Belge No: 2802

25/26 Mart 329 (7/8 Nisan 1913)

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu Başkumandanlığı Vekâleti

Erkân-ı Harbiyesine

"Birinci Şu'be"

Mabeyn-i Hümâyûn Cenâb-ı Mülûkâne Başkitâbet Celîlesine

Sadâret-i Uzmâya (Sadrazamlık Makamına)

Harbiye Nezâret-i Celîlesine Telgraf

Çatalca cihetinde dün nısf-ül-leylden (gece yarısından) sonra Çanakça ve Kestanelik garb (batı) sırtlarındaki kıtaâtımız (birliklerimiz) üzerine düşmanın taarruz kıtaâtı taarruz etmek istemiş ise de daima müteyakkız (uyanık) bulunan kıtaât-ı mezkûre (adı geçen birlikler) tarafından mukâbele olarak def' edilmiştir. Bu gün yalnız sol cenâhta (kanatta) Kumburgaz şimâl (kuzey) sırtlarına doğru ilerleyen gönüllü kıtaâtı tarafından hafif piyâde muhârebesi icrâ edilmiş cephenin sâir aksâmı (kısımları) sükûnet ile geçmiştir.

Dün dahi Mecidiye kruvazörü birkaç torpilor ile beraber boğazdan huruç ederek (çıkarak) Bozcaada'nın cenûbundan (güneyinden) zuhur eden (beliren) düşman torpidosuna doğru ilerlemişlerse de takriben on bir bin metre mesâfeye muvâsalâtlarında (ulaştıklarında) mezkûr torpidolar sürâtlerinden bil-istifâde (yararlanarak) tebâüd eylemleri (uzaklaştırmaları) üzerine Bozcaada ve İmroz şimâllerini tarassud ederek avdet eyledikleri Donanma Kumandanlığı Vekâleti'ne bildirilmiştir. Bolayır civârında sükûnet hüküm-fermâ olacağı ma'rûzdur (arz olunur).

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 136

Dosya No : 61

Fihrist No : 2-6

Belge No: 2803

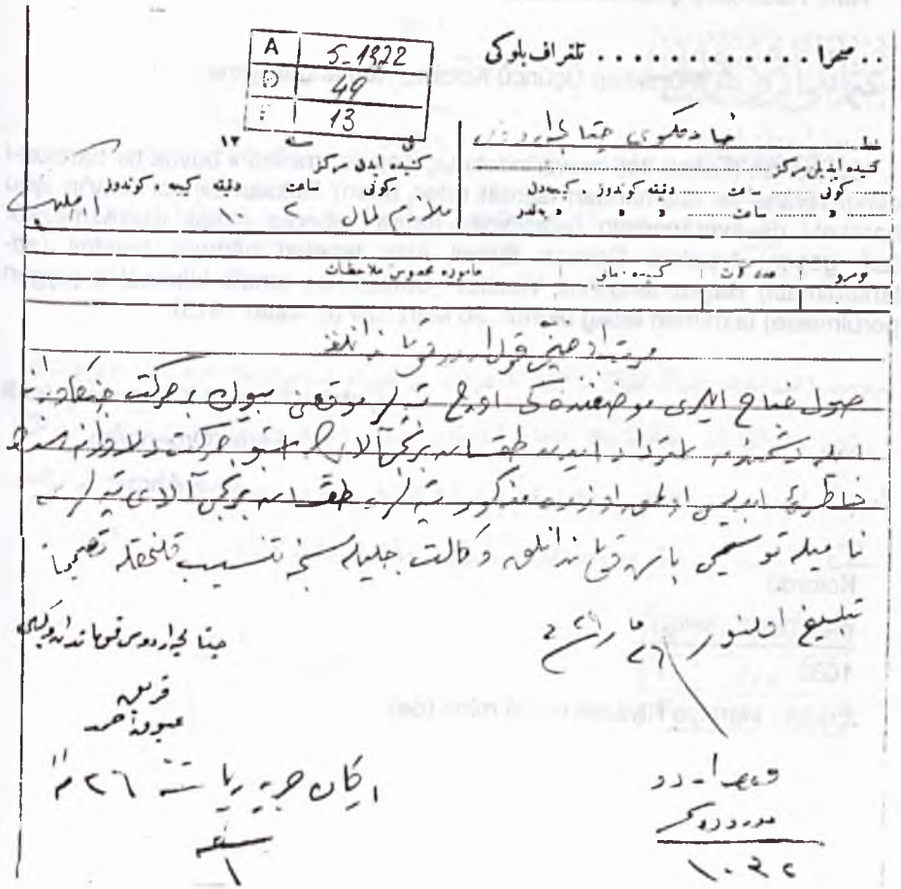

Belge No: 2803

Hatt: Hadımköy Çatalca Ordusu

Mürekkep Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

Sol cenâh (kanat) ileri mevzi'indeki Üç Tepeler mevkiini büyük bir hareket-i cengâverâne ile düşmandan istirdât eden (alan) Doksan Birinci Alay'ın işbu hareket-i dil–âverânesinin (yiğitliğinin) hatıra-i ebedisi olmak üzere mezkûr (adı geçen) tepelere Doksan Birinci Alay tepeleri nâmıyla tevsîmi (adlandırılması) Başkumandanlık Vekâlet-i Celîlesi'nce tensîb kılınmakla (uygun görülmekle) ta'mîmen tebliğ olunur. 26 Mart 329 (8 Nisan 1913)

Çatalca Ordusu Kumandan Vekîli
Ferik (Orgeneral)
Abuk Ahmet

Kolordu
mevrûdesi (gelişi)
1032
Erkân-ı Harbiye Riyâseti'ne 26 minh (de)

Arşiv No : 5-1372
Klâsör No : 480
Dosya No : 41
Fihrist No : 13

Belge No: 2804

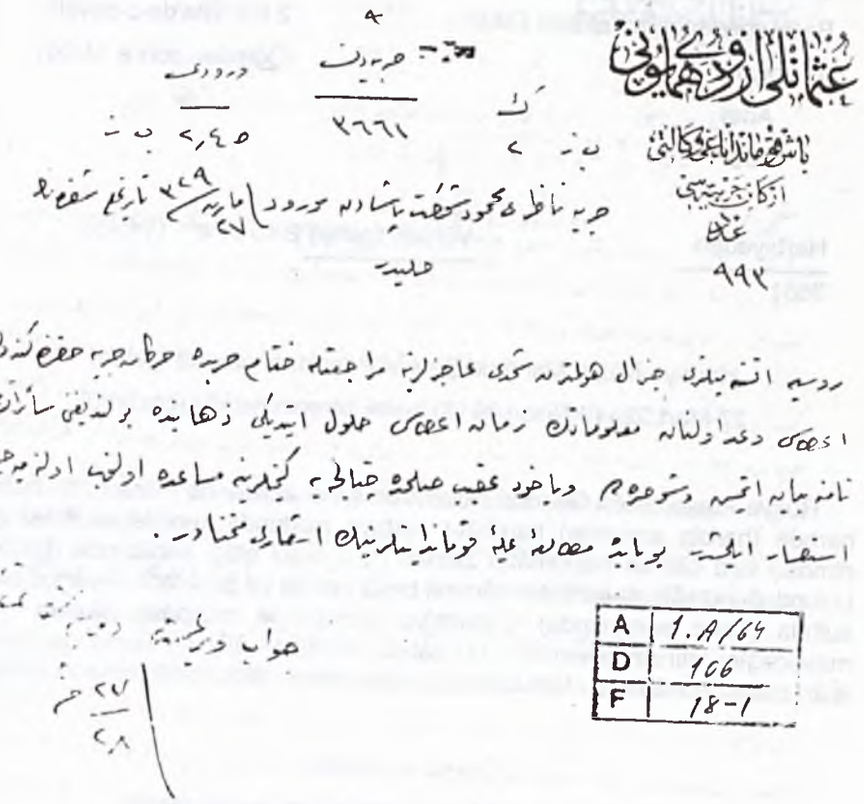

A	1.A/64
D	106
F	18-1

Belge No: 2804

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûn
Başkumandanlığı Vekâleti Erkân-ı
Harbiyesi
Adet
993

K. (Keşîdesi)
2.b.z. (Ba'de-z-zevâl)
(Öğleden sonra 14.00)

Harbiyeden
3661

Vürûdu (gelişi) 2.45 b. z. (14.45)

Harbiye Nâzırı Manmud Şevket Paşa'dan mevrûd (gelen)
27 Mart 329 (9 Nisan 1913) tarihli şifrenin hallidir (çözümü)

Rusya Ataşemiliteri General Holmetren şimdi âcizlerine mürâcaâtla hitâm-ı harbde (harbin sonunda) harekât-ı harbiye hakkında kendilerine i'tâsı (verilmesi) va'd olunan ma'lûmâtın zaman i'tâsı hulûl ettiği zehâbında (fikrinde) bulunduğunu sâir ataşemiliter nâmına beyân etmiş ve şu sırada veyahud akîb-i sulhda (barış sonrasında) Çatalca'ya gitmelerine müsaâde olunub olunmayacağını istihzâr eylemiştir. Bu bâbda mütâlâa-i âlîyye-i kumandanîlerinin iş'ârı mütemennâdır (bu konudaki düşüncelerinizin bildirilmesi temenni edilir).

Cevab verilmiştir.
Kıtaâta (birliklere) dosyasında hıfzı (saklanması)
27/28 minh (de)

Arşiv No : 1-A/64
Klâsör No : 136
Dosya No : 61
Fihrist No : 18-1

Belge No: 2805

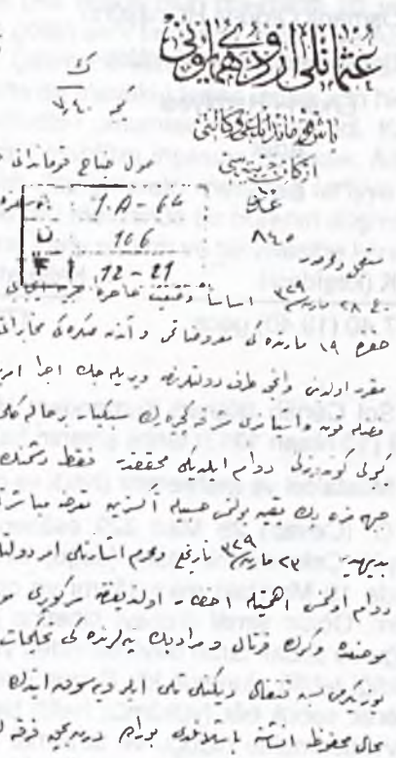

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu

Başkumandanlığı Vekâleti

Erkân-ı Harbiyesi

Adet

845

K (keşîdesi)	Kaligratya'dan	Vürûdu (gelişi)
7.40 (19.40) gece	470	10 (22.00)

Sol Cenâh (Kanat) Kumandanı Hurşit Paşa'dan mevrûd (gelen) 28 Mart 329 (10 Nisan 1913) tarihli şifrenin hallidir (çözümü).

Müsta'cel ve mahremdir (ivedi ve gizli)

C. (Cevap) 28 Mart 329 esâsen vaz'iyet-i hâzırâ-i harbiye îcâbı olarak Büyük Çekmece'nin şark (doğu) cihetinin müdâfaâsı münâsib olacağı hakkında 19 Mart'taki ma'ruzâtımı ve ondan sonraki muhâberâtı tekrar mütâlâa ettim. Gölün şimâl (kuzey) cihetine geçilmesi zât-ı sâmîlerince mukarrer olduğu ve ancak tarafı devletlerinden verilecek icrâ emrine intizâr edilmesi lâzım geldiği teblîğ olunmuş idi. Bunun üzerine fazla kuvvet ve eşyamızı şarka geçirerek sebük-bâr (yükümüz hafif) bir hâle gelmiş idik. Düşmanın karşımızda kuvvetlenmekte olduğu ve tahkimât icrâsına geceli gündüzlü devam eylediği muhakkaktır. Fakat düşmanın taarruz etmeyeceğine de asla hükm edilemez. Bundan maâdâ düşmanın cephemize pek yakın bulunması hasabiyle ansızın taarruza mübâşereti (başlaması) hâlinde hemen gölün şarkına çekilmenin gayr-ı kâbil icrâ olduğu bedîhîdir (mümkün olmadığı bellidir). 26 Mart 329 (8 Nisan 1913) tarihli ve mahrem işaretli emr-i devletlerinde gece gündüz teyakkuz ve intibâh üzere (uyanık ve dikkatli) bulunulması ve tahkimâta devam olunması ehemmiyetle ihzâr olunduğundan (hazırlandığından) serköprü (köprübaşı) mevziinin nevâkısını (eksiklerini) ikmâle tekrar mübâşeret ettirin gerek ileri mevzi'inde ve gerek Kartal ve Muratbey tepelerindeki tahkîmât musirr-âne (inatçı) müdâfaâya kâfi olmadıklarından âhiren gönderilen yüz yirmi beş kangal dikenli teli ileriye sevk ettirin ve tel örgüsü lâğım gibi mevâki-i fer'iyye ile mevzii takviye ve yeniden mahal-i mahfûza (gizli bölge) inşâsına başlanıldı. Burada dört buçuk fırkalık cesîm (tümenlik büyük) bir kuvvet gölün garbında (batısında) bulunuyor. Bunların hüsn–ü sûretle iâşesi ve eksterin bir muhârebe zuhûrunda cephâne noktasının ikmâli için bazı iddihârâta da lüzûm vardır. Evvelce de arz olunduğu üzere düşman taarruza kıyâm ederse çekilmek mahal olduğundan serköprü mevziinde sebât zarûrîdir. Binâen-aleyh maksad-ı devletleri şarka çekilmek ise düşman taarruza geçtikten sonra bu hareketin icrâsında pek fena vaziyete gireriz ve zayiâtımız ma'nen ve maddeten bulunduğumuz yerde kaldığımıza nisbetle pek büyük olun ma-mâfîh 20 ve 23 Mart tarihli şifrelerle arz olunduğu üzere gölün şark tarafında Harput ve Amasya Fırkaları tahkimâta devam ediyorlar. Çekmece kenarı müdâfaa hâline vaz' ve köprünün tahribi ihzâr olundu. O tarafta da mevâki-i ferine ihdâsı için hiç olmazsa âdi tel gönderilmesi istihkâm müfettiş-i umumisine yazılmış idi. Kalan kereste ile gölün şark tarafında da mahal-i mahfûza inşasına başladık. Âdi tel gelince kuvvet takviyesiyle mezc ederek (karıştırarak) mevâki–i fer'iyye yapacağız şimdiki hâlde mâdem ki bu serköprü mevziinde bir buranın düşmanın taarruzuna ve hasseten gece baskınlarına karşı tahkîm ve takviyesine kendimi mecbûr gördüğümü arz ederim.

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 136

Dosya No : 61

Fihrist No : 12-21

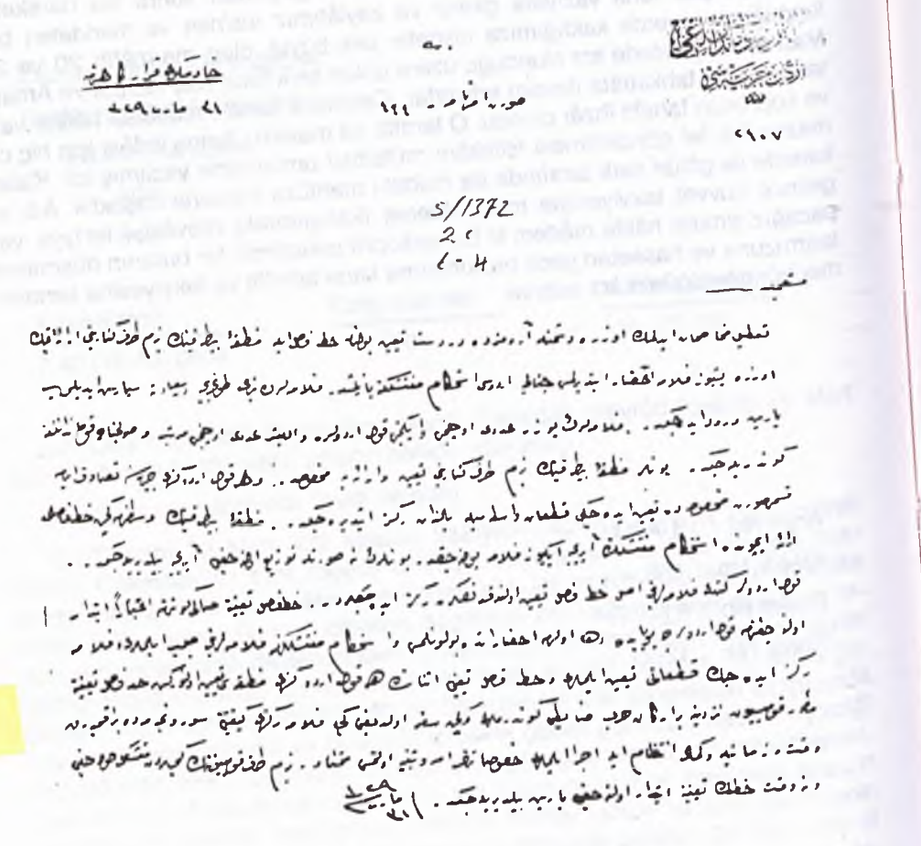

Hadımköy Karargâhından

31 Mart 329 (13 Nisan 1913)

Sûret-i Emirnâme 444

Müsta'celdir (ivedi)

Ta'til-i muhâsamât edilmek (harbe ara verilmek) üzere düşmanla aramızda der-dest ta'yîn olunan (belirtilen) hatt-ı fâsıl (ara hat) ile mıntıka-i bî-tarafinin (tarafsız bölgenin) bizim taraf kenarını irâe etmek (göstermek) üzere beş yüz flâma ihzâr ettirilmesi Çatalca Ordusu İstihkâm Müfettişliği'ne yazılmıştır. Flâmaların bezi doğruca Der-sâadet'e sipâriş edilmeyip yarın vürûd edecektir (gelecektir). Flâmaların yüzer adedi Üçüncü ve İkinci Kolordulara ve ellişer adedi Üçüncü Mürettep ve Sol Cenâh (Kanat) Kumandanlığı'na gönderilecektir. Bunların mıntıka-i bî-tarafinin bizim taraf kenarı ta'yîn ve irâeye muhsûsdur. Ve her kolordu kendi cephesine tesâdüf eden kısmı sûret-i mahsûsâda ta'yîn edeceği kıtaât (birlikler) vâsıtasıyla bizzat rekz ettirecektir (diktirecektir). Mıntıka-i bî-tarafinin vasatından (ortasından) geçen hatt-ı fâsılı irâe için de istihkâm müfettişliğinde ayrıca iki yüz flâma bulunacaktır. Bunların ne sûretle tevzi' olunacağı ayrıca bildirilecektir. Kolordular kendi flâmalarını asıl hatt-ı fâsıl ta'yîn olunduktan sonra rekz edeceklerdir. Hatt-ı fâsıl ta'yînine salı gününden i'tibâren ibtidâr olunacağından (süratle başlanacağından) kolordularca bu bâbda daha evvelden ihzârâtda (hazırlıklarda) bulunulması ve istihkâm müfettişliğine flâmalarını celb eylemeleri ve flâma rekz edecek kıtaâtı ta'yîn etmeleri ve hatt-ı fâsıl ta'yîni esnâsında her kolordu kendi mıntıkası ta'yîn olunurken hatt-ı fâsıl ta'yînine memur komisyon nezdine bir erkân-ı harb zâbiti (kurmay subay) göndermek ve gece sefer olduğu gibi flâma rekzi keyfiyetini sürüncemede bırakmayarak vakti zamanıyla ve kemâl-i intizâm ile icrâ eylemek husûsâtının emir ve tenbih olunması mütemennâdır (uyarılması temenni edilir). Bizim taraf komisyonun kimlerden müteşekkil olacağı ve ne vakit hattın ta'yînine ibtidâr olunacağı (başlanacağı) yarın bildirilecektir.

31 Mart 329

Mürettep Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

Başkumandanlık Vekâleti'nden şeref-vârid olan (gelen) sûret-i bâlâ edilen (yukarıda sureti bildirilen) emr–i sâmi mûcibince muktezâsının ifâ (emir gereğinin yapılması) ve ta'limât-ı sâbıka dâiresinde yine tahkîmâta (berkitmeye) devam ve emniyetin tamamen te'sîs olunması husûsunun emir ve tebliğ edilmesi mütemennâdır.

Çatalca Ordusu Kumandan Vekîli

Ferik (Orgeneral)

Belge No: 2806

Arşiv No : 5/1372

Klâsör No : 477

Dosya No : 23

Fihrist No : 6-4

Belge No: 2807

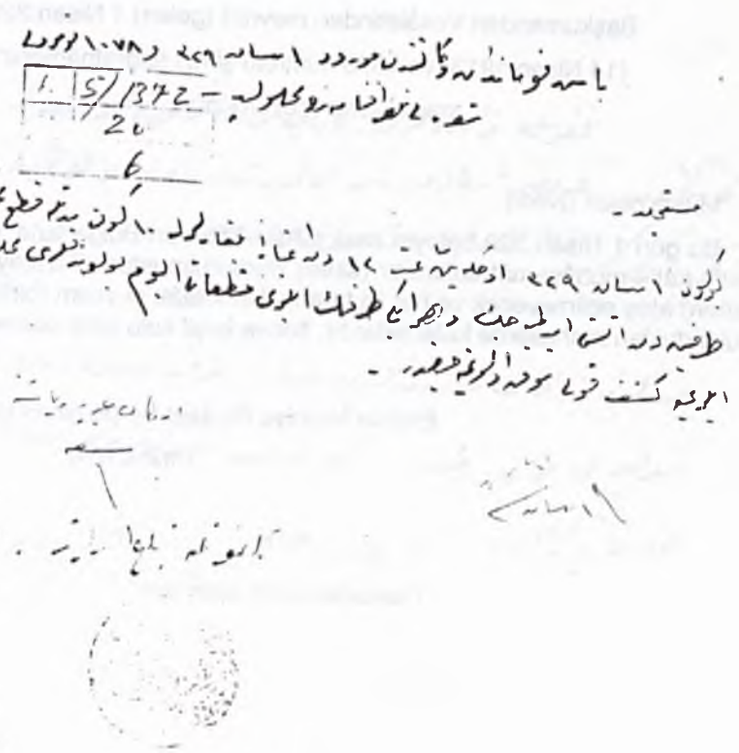

Belge No: 2807

Başkumandan Vekâletinden mevrûd (gelen) 1 Nisan 329 (14 Nisan 1913) ve 1078 numrolu şifreli telgrafnâmenin mahlûlüdür (çözümüdür).

Müsta'celdir (ivedi)

Bu gün 1 Nisan 329 öğleyin saat 12'den i'tibâren Bulgarlarla 10 gün müddetle kat'-i muhâsamât edilmiştir (savaş durdurulmuştur). Tarafeynden (iki taraftan) ateş edilmeyecek ve her iki tarafın ileri kıtaâtı el-yevm (birlikleri bu gün) bulundukları mahallerde kalacaklardır. İleriye keşif kolu sevk olunmayacaktır.

Erkân-ı Harbiye Riyâseti'ne (Kurmay Başkanlığı'na)
1 minh (de)

Telefonla tebliğ edilmiştir.

Arşiv No : 5/1372
Klâsör No : 477
Dosya No : 23
Fihrist No : 6

Belge No: 2808

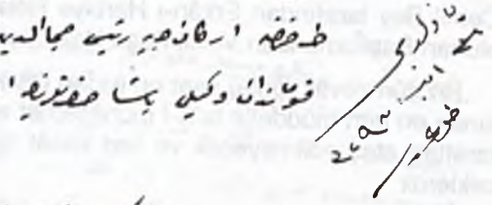

5/1372
20
6-2

Belge No: 2808

Yazıldı. 1 Nisan 329

Telefonla Karargâh-ı Umûmî Erkân-ı Harbiyesi'nden Kâim-makam (Yarbay) Cemil Bey tarafından Erkân-ı Harbiye Reisi Cemâlettin Bey'e telefonla teblîğ olunan Başkumandan Vekili Paşa Hazretleri'nin emirleri:

Bu gün zevâli (öğle) saat on ikiden i'tibâren tarafeyn (iki taraf) orduları arasında on gün müddetle ta'til-i muhâsamât edilmiştir (savaşa ara verilmiştir). İki taraftan ateş edilmeyecek ve ileri kıtaât (birlikler) mevzilerini muhâfaza edeceklerdir.

1 Nisan 329 (14 Nisan 1913)	Saat	Dakika
	12	30

Ba'de-z-zevâl (öğleden sonra)

Arşiv No : 5/1372
Klâsör No : 477
Dosya No : 23
Fihrist No : 6-2

Belge No: 2809

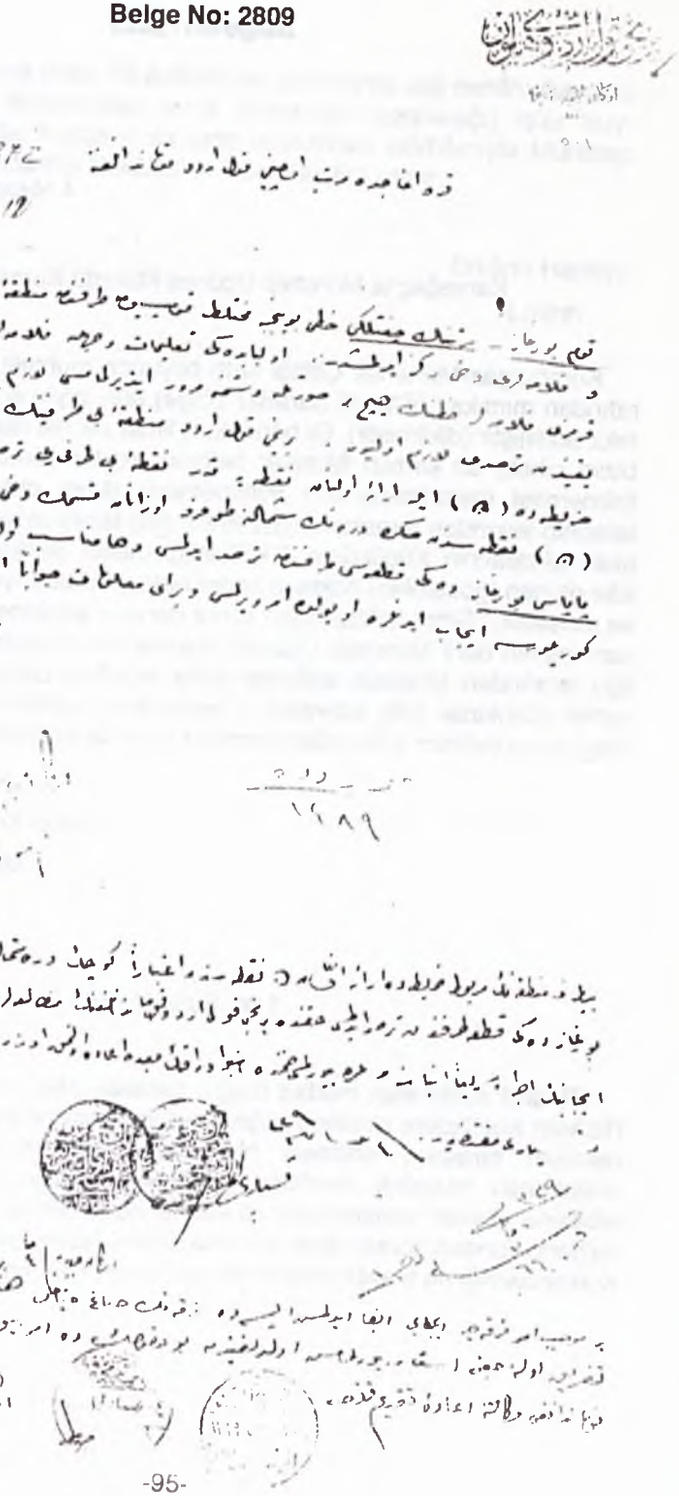

Belge No: 2809

Kaligratya'dan

4 Nisan 329 (17 Nisan 1913)

Karaağaç'ta Mürettep Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

Kumburgaz-Mertenek Çiftliği hattı boyunca muhtelit (karma) komisyon tarafından mıntıka-i bî-tarafî (tarafsız bölge) dün ta'yîn edilmiş ve flâmaları dahi rekz edilmiştir (dikilmiştir). Ol bâbdaki ta'limât vechle flâmaların muhâfazası ve bizim cihete ait kırmızı flâmalar hattının hiç bir sûretle düşmana mürûr ettirilmemesi (geçmesine izin verilmemesi) lâzım olduğundan mıntıka-i bî-tarafînin yakından tarassudu (gözetlenmesi) lâzım oluyor. Birinci Kolordu mıntıka-i bî-tarafinin Küçükdere'yi kat' ettiği melfûf (ilişikteki) haritada "şifre" ile irâe olunan (gösterilen) noktaya kadar nokta-i bî-tarafîye tarassud etmesi kabil ve müsâittir. "Şifre" noktasından sonra derenin şimâline (kuzeyine) doğru uzanan kısmın dahi Mürettep Üçüncü Kolordu'nun Papasburgaz'daki kıt'ası (birliği) tarafından tarassud edilmesi daha münâsib olacağından oraca da muvaffak görülürse îcâb edenlere o yolda emir verilmesi ve berây-ı ma'lûmât (bilgi için) cevâben iş'ârı mütemennâdır (yazı ile bildirilmesi temenni edilir).

Birinci Kolordu Kumandan Vekîli

Mirlivâ (Korgeneral)

Hasan İzzet

1 nci Şu'be/4 minh

Bî-taraf mıntıkanın merbut (bağlı) haritada irâe olunan "şifre" noktasından i'tibâren Küçükdere şimâline doğru uzanan kısmının Papasburgaz'daki kıt'a tarafından tarassud edilmesi hakkında Birinci Kolordu Kumandanlığı'nın mütalâaları muvaffık maslahat görüldüğü cihetle îcâbının icrâ ve seriân inbâsına (haber verilmesine) müsâade buyurulması zımnında işbu evrakın ba'dehû (ondan sonra) iâde olunmak üzere Nizâmiye Üçüncü Fırka (Tümen) Kumandanlığı'na tesyârı muktezidir (gönderilmesi gerekmektedir).

4 Nisan 329

Belge No: 2809

Ber mûcib emir fırkaca i'câbı îfâ edilmiş ise de fırkanın sağ cenâhı (kanadı) hangi noktada İkinci Kolordu'dan tefrîk olunacağı (ayrılacağı) iş'âr buyrulmamış olduğundan bu husûsun da emir buyrulması istirhâmıyla Mürettep Üçüncü Kolordu Kumandanlığı Vekâleti'ne iâde-i takdîm kılınır.

Erkân-ı Harbiye

4 minh

Arşiv No : 5/1372

Klâsör No : 477

Dosya No : 23

Fihrist No : 6-12

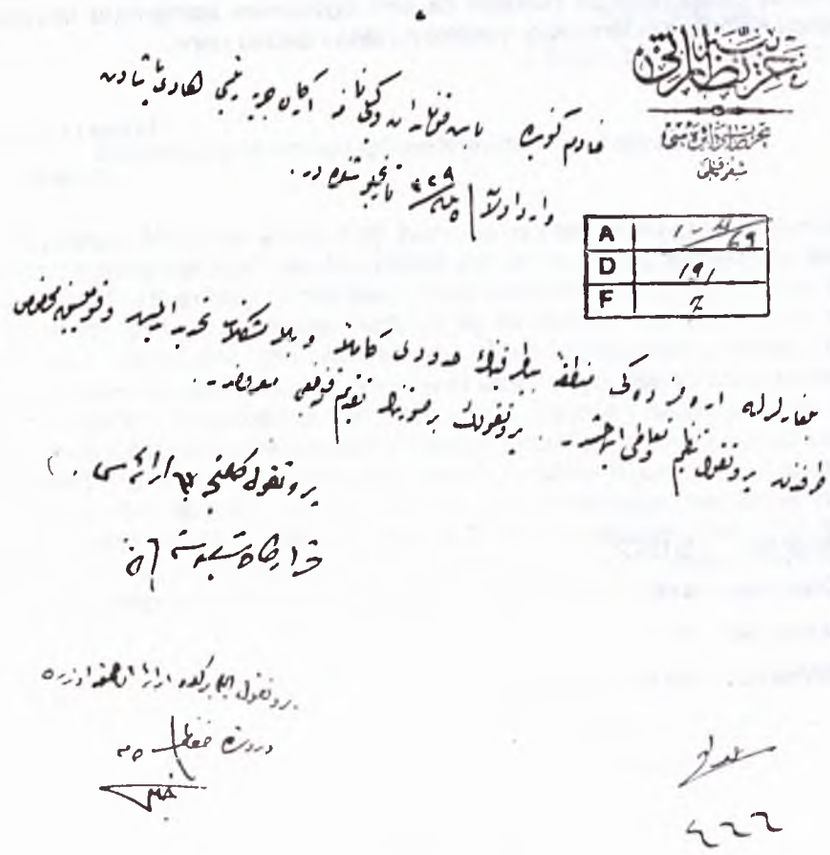

Belge No: 2810

Harbiye Nezâreti
Tahrirât Dâiresi
Şifre Kalemi

Hadımköyü'nde Başkumandan Vekili nâmına Erkân-ı Harbiye Reisi Hadi Paşa'dan varîd olan (gelen) 5 Nisan 329 (18 Nisan 1913) tarihli şifredir.

Bulgarla aramızdaki mıntıka-i bî-tarafinin (tarafsız bölgenin) hududu kâmilen (tam olarak) ve bilâ müşkilât tahdîd edilmiş (güçlük çekilmeden sınırı belirlenmiş) ve komisyon-ı mahsus tarafından protokol tanzîm ve teâti edilmiştir. Protokolün bir sûretinin takdîm kılınacağı ma'ruzdur (arz olunur).

Protokol gelince irâesi (bildirilmesi)
Karargâh Şu'besi'ne(5 minh (de)
Protokol ile birlikte irâe olunmak
üzere vürûdunda hıfzı (geldiğinde saklanması)

Arşiv No : 1-A/69
Klâsör No : 241
Dosya No : 207
Fihrist No : 7

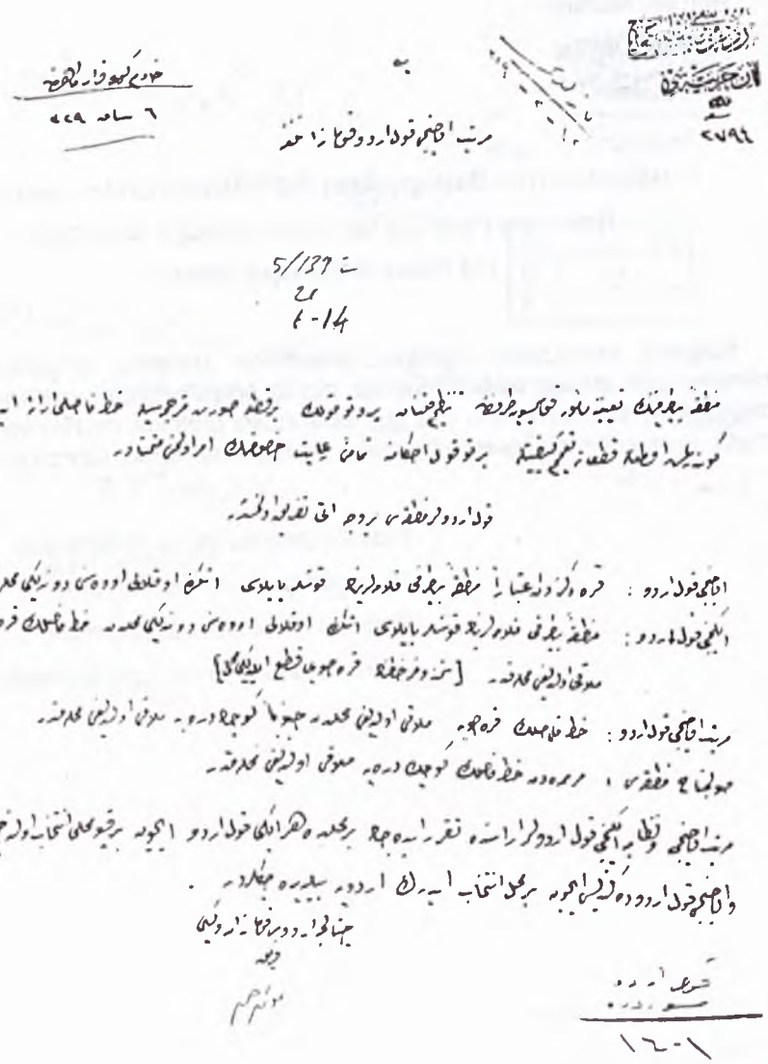

Yazıldı	Hadımköy Karargâhından
12.2.329 (25.2.1913)	6 Nisan 329 (19 Nisan 1913)

Müretteb Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

Mıntıka-i bî tarafinin (tarafsız bölgenin) ta'yînine me'mûr komisyon tarafından tanzîm kılınan protokolün bir kıt'a sûret mütercemesiyle hatt-ı fâsılı irâe eder (ara hattı belirtir) hârita leffen (ilişikte) gönderilmiş olmakla kıtaâta (birliklere) ta'mîm-i keyfiyetle bir protokol ahkâmına (hükümlerine) tamâmen riâyet husûsunun emir olunması mütemennâdır (temenni edilir).

Kolordular mıntıkası ber–vech–i âtî tefrîk olunmuştur (aşağıda olduğu gibi ayrılmıştır).

Üçüncü Kolordu: Karadeniz'den i'tibâren mıntıka-i bî-tarafi flâmalarının Kuşlar yaylası eteğinde Oklalı ovasını döndüğü mahalle kadar.

İkinci Kolordu: Mıntıka-i bî-tarafı flâmalarının Kuşlar yaylası eteğinde Oklalı ovasını döndüğü mahalden hattı-ı fâsılın Karasu'ya mülâkî olduğu (kavuştuğu) mahalle kadar "şimendifer hattının Karasuyu kat' eylediği (kestiği) mahal".

Mürettep Üçüncü Kolordu: Hatt-ı fâsılın Karasu'ya mülâki olduğu mahalden cenûben (güney yönünden) Küçükdere'ye mülâki olduğu mahalle kadar.

Sol Cenâh (Kanat) Mıntıkası: Marmara'dan hatt-ı fâsılın Küçükdere'ye mülâki olduğu mahalle kadar.

Mürettep Üçüncü ve Nizamiye İkinci Kolordular arasında takarrür edecek (kararlaştırılacak) bir mahalde her iki kolordu için bir kapı mahalli intihâb olunacak (seçilecek) ve Üçüncü Kolordu da kendisi için bir mahal intihâb ederek orduya bildireceklerdir.

Çatalca Ordusu Kumandan Vekili
Ferik (Orgeneral)

Kolordu mevrûdu (gelişi)
1601

Arşiv No : 5/1372
Klâsör No : 477
Dosya No : 23
Fihrist No : 6-14

Yazıldı	Ormanlı
12.2.329 (25.2.1913)	7/14 Nisan 329 (20-27 Nisan 1913)

Protokol Sûretidir

Zirde vaz-ül-imza (aşağıda imza edilen) bîtaraf bir mıntıka tahdidi (tarafsız bölgenin sınırı) için Ordû-yi Hümâyûn Başkumandanlığı'ndan me'mûr Miralaya (Albay) Salih, Binbaşı Re'fet ve Yüzbaşı Mesut Beylerle Bulgar Ordusu Başkumandanlığı tarafından me'mûr Miralay Papadulof, Kâim-makam Diriçef ve Yüzbaşı Atanasof mukerrerât-ı âtîyi müttefikan ittihâz (aşağıdaki kararları beraberce kabul) ederler:

Evvelen bu mıntıka-i bîtarafinin esas zemin üzerinde flâmalarla işâret edilmiş ve bir hatt–ı fâsıl (ara hat) ile ta'yîn edilmiştir.

Sâniyen (ikinci olarak) mıntıka-i bîtarafi hatt-ı fâsılın tarafeyninde (iki tarafında) ve bu hattan mütekâbilen (karşılıklı olarak) iki yüz metre mesâfede Osmanlılar tarafından kırmızı ve Bulgarlar tarafından beyaz flâmalar rekz edilmek (dikilmek) üzere tahdid edilmiştir.

Sâlisen (üçüncü olarak) hatt-ı fâsıl Kumburgaz'ın bir kilometre garbında (batısında) deniz kenarından bed'an eder (başlar) vadiyi ta'kîb ederek Lokomobil Çiftliği'nin cenûbi garbisindeki (güneybatısındaki) tepeden geçer ve ba'dehu (daha sonra) hemen hatt-ı müstakim hâlinde Lahonot Çiftliği'nin iki yüz metre mesâfesindeki bir noktada Küçükdere'ye mülâki olur (kavuşur). Bu noktadan i'tibâren hatt–ı fâsıl hemen hatt-ı müstakim hâlinde Karasu'nun şimendifer hattına takarrüb ettiği (yaklaştığı) mahal kadar imtidât eder (uzanır) ve Karasu nehri ile Çatalca kasabasının iki kilometre şarkındaki (doğusundaki) köprüye kadar devam eder. Çatalca istasyonundan geçer ve Garaddin köyünün bir kilometre şarkında bırakmak üzere Kestaneliğin iki kilometre cenûbundaki bir noktaya kadar imtidâd eder ve ba'dehu Oklalı ile Subaşı köylerinin tam vasatından (ortasından) geçer. Subaşı Kalfa köy yolunun Kalfa köyünün iki kilometre cenûb-i şarkisinde zâviye (köşe) teşkil ettiği noktasına kadar işbu yolu ta'kîb eder. Oradan hatt-ı müstakim hâlinde Kalfa köyünün bir buçuk kilometre şarkındaki metrûk (terk edilmiş) zeminlikli ordugâh mahalline varır ve oradan da doğruca harita üzerinde noktalı olarak işaret olunan iki yolun mahal-i telâkisine gider. Ve Tarfa'ya giden noktalı yolu işbu köyü beş yüz metre şarkda bırakmak üzere ta'kîb eder. Ba'dehu hatt-ı fâsıl Tarfa'nın şimâlindeki tepeye çıkar ve oradan hemen hatt-ı müstakim hâlinde Celb köyünün birbuçuk kilometre şarkındaki boyun noktasına gider ve ordan Istranca'nın göle munsabb olduğu (kavuştuğu) noktaya varır buradan i'tibâren

Belge No: 2812

ormanlığın birbuçuk kilometre şarkındaki bir noktaya kadar Istranca deresini ta'kîb eder ve ordan şimâl istikâmetini alarak Karadeniz sâhilinde müntehi (son) bulmak üzere Ormanlı'nın şarkından geçen noktalı yolun mürûr ettiği (ulaştığı) tepeden geçer.

Arşiv No : 5/1372
Klâsör No : 477
Dosya No : 23
Fihrist No : 6-15

Belge No: 2813

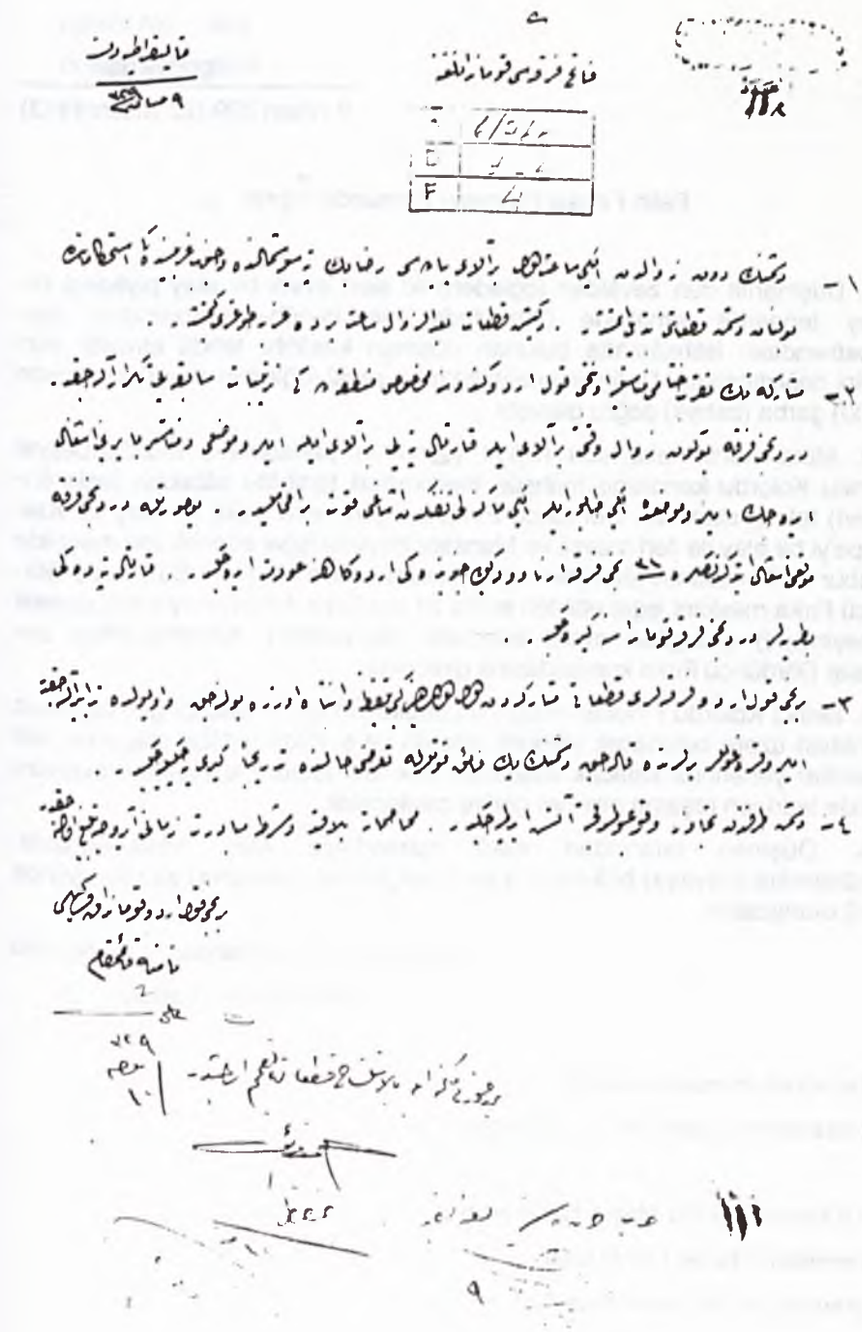

Belge No: 2813

Kaligratya'dan

9 Nisan 329 (22 Nisan 1913)

Fatih Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

1. Düşmanın dün zevâlden (öğleden) iki saat evvel bir alay piyâdesi Rızabey tepesiyle şimâlinde (kuzeyinde) ve cenûb-i garbisindeki (güneybatısındaki) istihkâmâtta bulunan düşman kıtaâtını tebdîl etmiştir (birliklerini değiştirmiştir). Değişen kıtaâtı ba'de-z-zevâl (öğleden sonra) saat birde (13.00) garba (batıya) doğru gitmiştir.

2. Mütârekenin takarrüb-i hitâmı (sonunun yaklaşması) münâsebetiyle Onuncu Kolordu kendisine mahsûs mıntıkadaki tertibât-ı sâbıkayı (eski önlemleri) tekrar alacaktır. Dördüncü Fırka bu gün zevâl vakti bir alay ile Kartaltepe'yi bir alay ile ileri mevzii ve Manastır bayırını işgal edecek ileri mevziide iki tabur ile iki makineli tüfenkten aşağı kuvvet bırakmamalıdır. Bu sûretle Dördüncü Fırka mevkiini işgal ettikten sonra 31 nci Fırka Arnavutköy cenûbundaki (güneyindeki) ordugâha avdet edecektir (dönecektir). Kartaltepe'deki bataryalar Dördüncü Fırka kumandasına girecektir.

3. Birinci Kolordu Fırkaları kıtaâtı mütârekeden evvel olacağı gibi tayakkuz ve intibah üzere bulunacak (dikkatli olacak) ve o yolda tedâbir alacaktır. İleri karakollar yerlerinde kalacak düşmanın pek fâik (üstün) kuvvetlerle taarruzu hâlinde tedrîcen (aşama aşama) geriye çekilecektir.

4. Düşman tarafından vukû bulmadıkça ateş edilmeyecektir. Muhâsamâta (savaşa) bilâ-kayd ü şart mübâderet (başlama) zamanı ayrıca tebliğ olunacaktır.

Birinci Kolordu Kumandan Vekil nâmına

Kâim-makam (Yarbay)

Bir sûreti ile makine ile bilâ

(okunamadı) tâata ta'mîm edilmiştir.

10 Mayıs 329 (23 Mayıs 1913) harb

cerîdesine ba'de-l-kayd hıfzı

(kayıttan sonra saklanması)

Belge No: 2813

Arşiv No : 6/760

Klâsör No : 462

Dosya No : 6

Fihrist No : 4

Numro			Kaligratya
929			11 Nisan 329 (24 Nisan 1913)
Kelime	Saat	Dakika	Kabl-ez-zevâl (öğleden önce 9.30)
30	9	30	

Müsta'celdir (İvedi)

Fatih Fırkası Kumandanlığına

Bulgar ordusuyla mütâreke Yirmi Bir Nisan zeval (öğle) vaktine kadar on gün daha temdîd edildiği (uzatıldığı) Başkumandanlık Vekâleti'ne iş'âr olunmuştur (bildirilmiştir).

Birinci Kolordu Kumandan
Vekili
Hasan İzzet

Kıtaâta (birliklere) müsta'cilen
ta'mîm olunmuştur. 11 Nisan 329

Harb cerîdesine ba'de-l-kayd hıfz (keydedildikten sonra saklanması) 11 minh (de)

Arşiv No : 6/760
Klâsör No : 462
Dosya No : 6
Fihrist No : 6

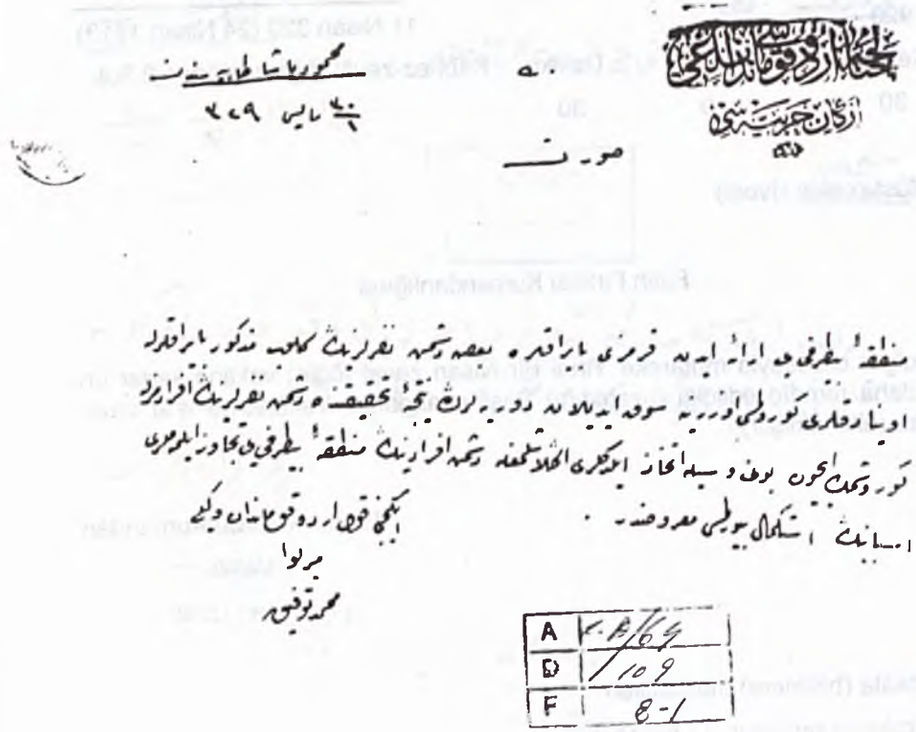

Mahmut Paşa Tabyasından

30/1 Mayıs 329 (13/14 Mayıs 1913)

Sûret

Mıntıka-i bîtarafiyi irâe eden (tarafsız bölgeyi belirleyen) kırmızı bayraklara bazı düşman neferlerinin gelip mezkûr (adı geçen) bayraklarla oynadıkları görülmesi üzerine sevk edilen devriyelerin netîce-i tahkîkâtta düşman neferlerinin efrâdımızla görüşmek için bunu vesîle ittihâz eyledikleri (kabul ettikleri) anlaşılmakla düşman efrâdının mıntıkaî bî-tarafiyi tecâvüz eylememeleri esbâbının istikmâl buyurulması ma'rûzdur (sebeplerinin sona erdirilmesi arz olunur).

İkinci Kolordu Kumandan Vekili

Mirliva (Tuğgeneral)

Mehmet Tevfik

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 147

Dosya No : 109

Fihrist No : 8-1

Şu'be
1
4570

Hadımköy Karargâhından
1 Mayıs 329 (14 Mayıs 1913)

Ordû-yi Hümâyûn Başkumandanlığı Vekâlet-i
Celîlesine

Düşman efrâdının mıntıka-i bîtarafiyi (erlerinin tarafsız bölgeyi) tecâvüz eylemekte olduklarına dâir olub İkinci Kolordu Kumandanlığı'ndan alınan telgrafnâme sûreti leffen (ilişikte) takdîm kılınmış olmakla îfâ-yı muktezâsı menût-ı rey-i sâmileridir (yapılması padişahın onayına bağlıdır).

Çatalca Ordusu Kumandan Vekili
Ferik (Orgeneral)

Birinci Şu'be 3 minh (de)
Hıfzı (saklanması)

Arşiv No : 1. A/64
Klâsör No : 147
Dosya No : 109
Fihrist No : 8

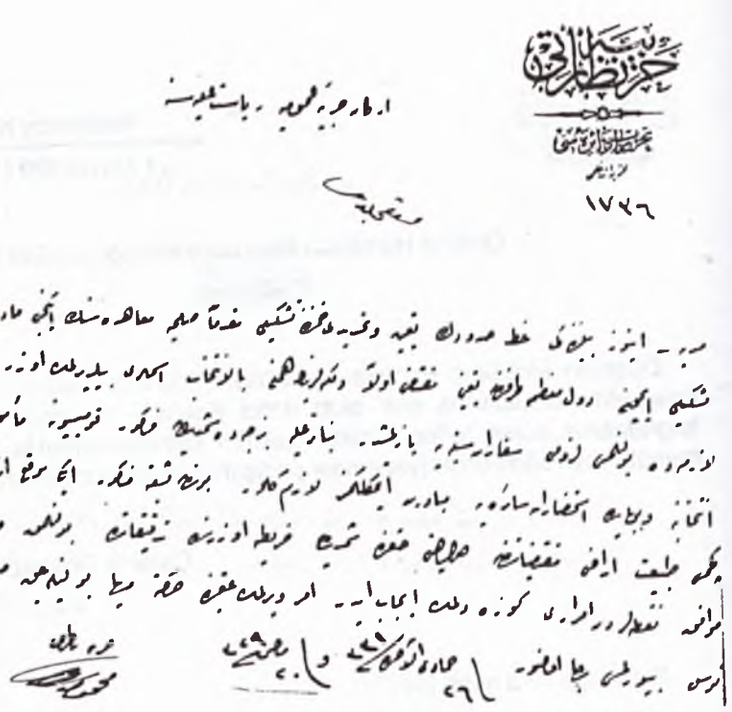

A	1-A (64)
D	105
F	1

Harbiye Nezâreti

Tahrirât Dâiresi

Tahrirât Kalemi

1736

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riyâset-i Celîlesine

(Genelkurmay Başkanlığına)

Müsta'celdir (ivedi)

Midye-Enez beynindeki (arasındaki) hatt-ı hududun ta'yîn ve tahdidi zımnında (sınırın belirlenmesi amacıyla) teşkîli mukaddemât-ı sulhiye muâhedesinin (barış öncesi anlaşmanın) ikinci maddesi icâbından bulunan komisyonun şimdiden teşkîli için düvel-i muazzama (büyük devletler) tarafından ta'yîni muktezi olan (gereken) delegelerinin hemen bil-intihâb (seçilerek) isimleri bildirilmek üzere düvel-i muazzama nezdinde teşebbüsât-ı lâzimede (gerekli teşebbüslerde) bulunulması lüzûmu seferât-ı seniyeye (büyük elçiliklere) yazılmıştır. Binâenâleyh bizce de şimdiden mezkûr (adı geçen) komisyona me'mûr edilecek zâbitân (subayların) vesâirenin intihâbına ve bu bâbda istihzârât-ı sâireye (diğer çağrılanlara) mübâderet etmekliğimiz (girişimde bulunmamız) lâzım gelir. Bundan başka mezkûr iki mevki arasında hududun nerelerden geçmesi tabîat-ı arazi mukteziyâtından olacağı hakkında şimdiden harita üzerinde tedkikâtta (araştırmada) bulunulmak ve bu sırada dahi hududun menfaatimize muvaffak noktalardan imrârı (geçirilmesi) gözedilmek i'câb eder. Emir verilmek akabinde harekâta müheyyâ (hazır) bulunulacak sûrette şimdiden tedâbir-i lâzimeye tevessül buyurulması (gerekli tedbirlerin alınmasına başlanması) ricâ olunur. 26 Cemâzi-ye âhir 331/ve 20 Mayıs 329 (3 Haziran 1913)

Arşiv No : 1-A (64)

Klâsör No : 155

Dosya No : 143

Fihrist No : 1

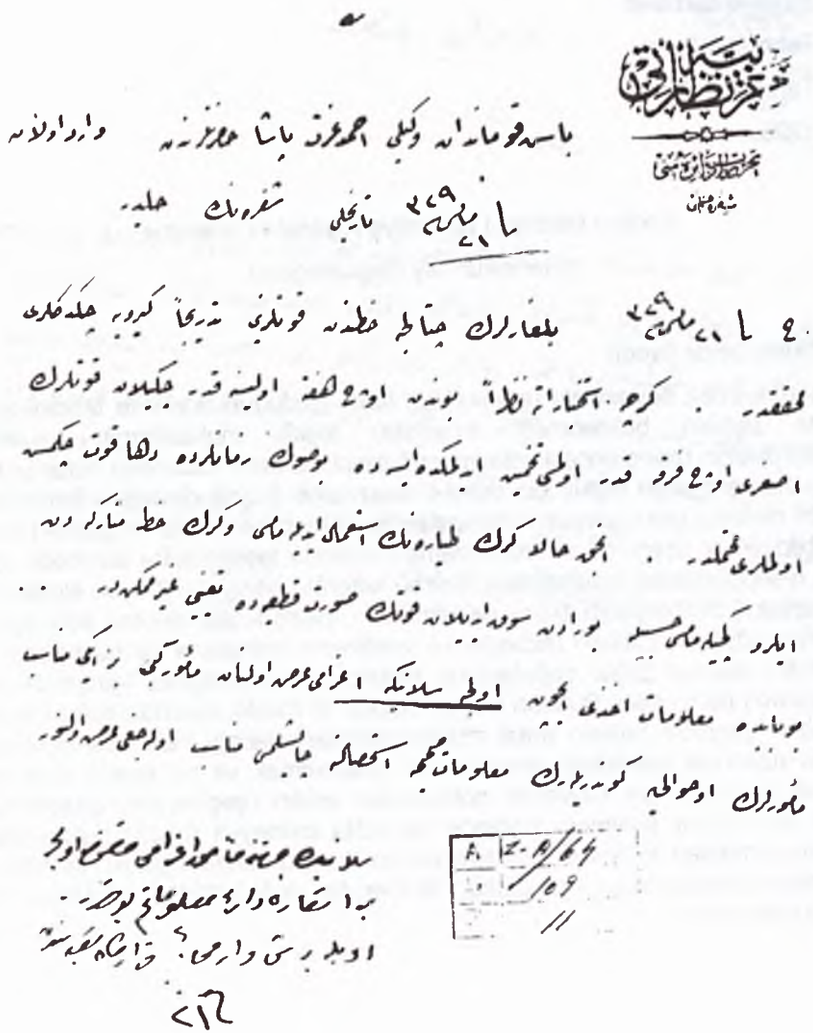

21 Mayıs 329 (3 Haziran 1913)

Harbiye Nezâreti

Başkumandan Vekili Ahmet İzzet Paşa Hazretlerinden vârid olan (gelen) 21 Mayıs 329 tarihli şifrenin halli (çözümü)

C. (Cevap) 21 Mayıs 329 Bulgarların Çatalca hattından kuvvetlerini tedrîcen (aşama aşama) geriye çektikleri muhakkaktır. Gerçi istihbârâta nazaran bundan üç hafta evvelisine kadar çekilen kuvvetlerin asgarî üç fırka (tümen) kadar olması tahmîn edilmekte ise de bu son zamanlarda daha kuvvet çekmiş olmaları muhtemeldir. Ancak hâlâ gerek tayyarenin isti'mâl edilememesi (kullanılmaması) ve gerek hatt-ı mütârekeden ileri geçilememesi hasebiyle buradan sevk edilen kuvvetin sûret-i kat'iyede ta'yîni gayr-ı mümkündür. Bu bâbda ma'lûmât ahzı (alınması) için evvelce Selânik'e i'zâmı (gönderilmesi) arz olunan me'mûr gibi bir iki münâsib me'mûrların o havâliye gönderilerek ma'lûmat-ı sahîhe istihsâline (gerçek bilgi elde edilmesine) çalışılması münâsib olacağı arz olunur.

Selânik cihetine mutasavver i'zâmı (tasarlanan ulaşımı) hakkında evvelce bir iş'âra (yazışmaya) dâir ma'lûmâtım yoktur.

Öyle bir şey var mı?

Karargâh şu'besinden

Arşiv No : 1A /64

Klâsör No : 147

Dosya No : 109

Fihrist No : 11

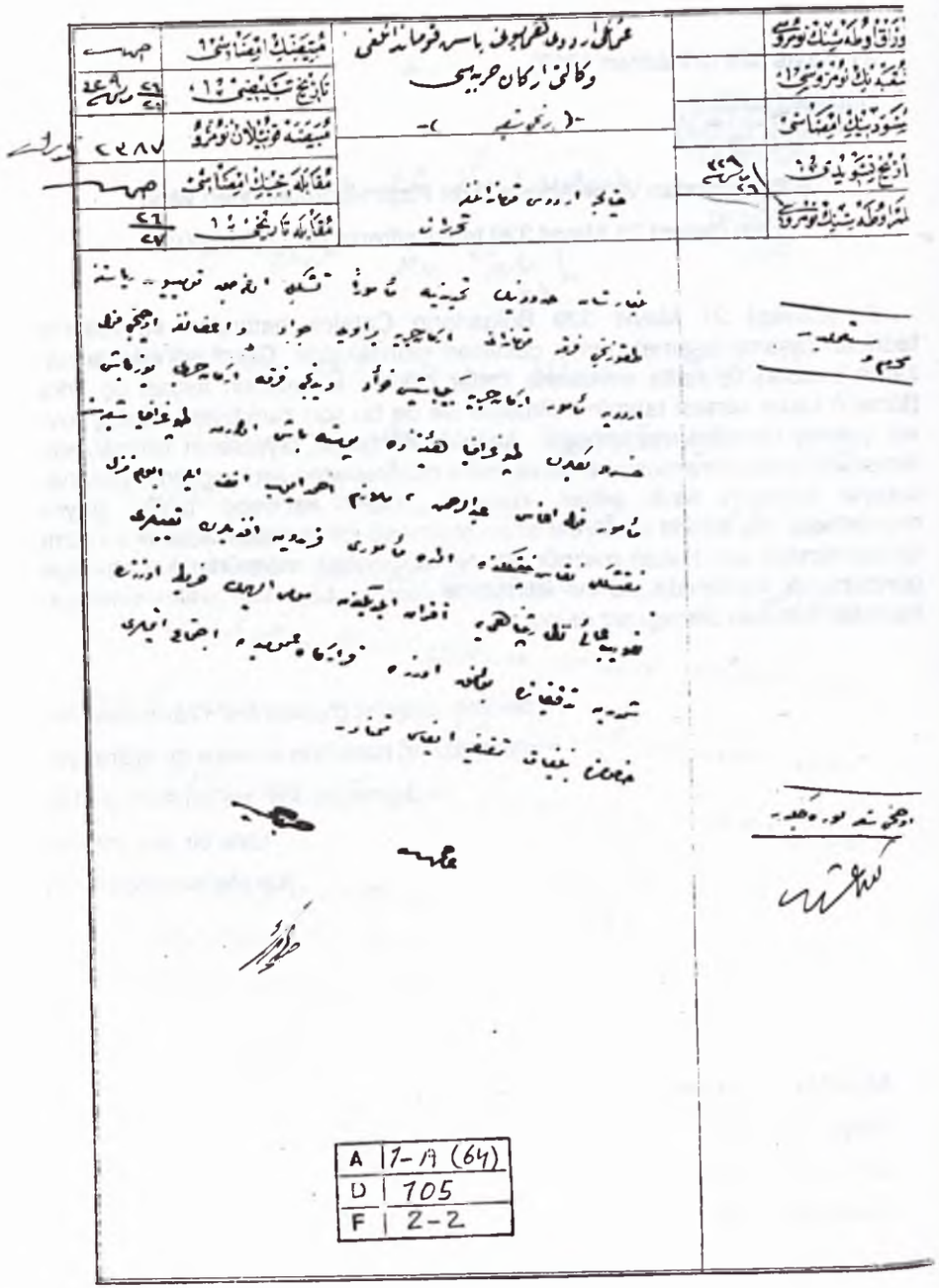

A	1-A (64)
D	705
F	2-2

26/27 Mayıs 329 (8/9 Haziran 1913)

Osmanlı Ordû-yi Hümâyûnu Başkumandanlığı Vekâleti

Erkân-ı Harbiyesi

(Birinci Şu'be)

Çatalca Ordusu Kumandanlığına

Mahrem ve müsta'cel (gizli ve ivedi) Tahrîrât

Bulgaristan hududunun tahdîdine (sınır belirlemesine) me'mûren teşkîl olunacak komisyon riyâsetine (başkanlığına) Dokuzuncu Fırka (Tümen) Kumandanı Erkân-ı Harbiye Mirâlayı (Albayı) Cevad ve azalığına Üçüncü Kolordu'ya me'mûr Erkân-ı Harbiye Binbaşı Fuad ve Yedinci Fırka Erkân-ı Harbi Yüzbaşı Hüsrev Bey'den topografya heyetinde posta başı olarak topografya şu'besine me'mûr Kolağası Abdurrahman Mülâzım (Teğmen) Ahmed Eyüb Efendi ile el-yevm (bu gün) Menzil Müfettişliği Nakkaş Çiftliği'nde idare memuru Feridun Efendilerin ta'yînleri tasvîb-i âlî-i nezâretpenâhiye iktirân eylediğinden mumâ-ileyhin (sadrazamın onayına bırakıldığından adı geçen kişinin) harita üzerinde şimdiden tedkikâtta bulunmak üzere karargâh-ı umûmiyede ictimâ' etmeleri husûsunda tebligât-ı takfiye îfâsı mütemennâdır (gerekli bilgilerin gönderilmesi temenni edilir).

Arşiv No : 1-A (64)
Klâsör No : 155
Dosya No : 143
Fihrist No : 2-2

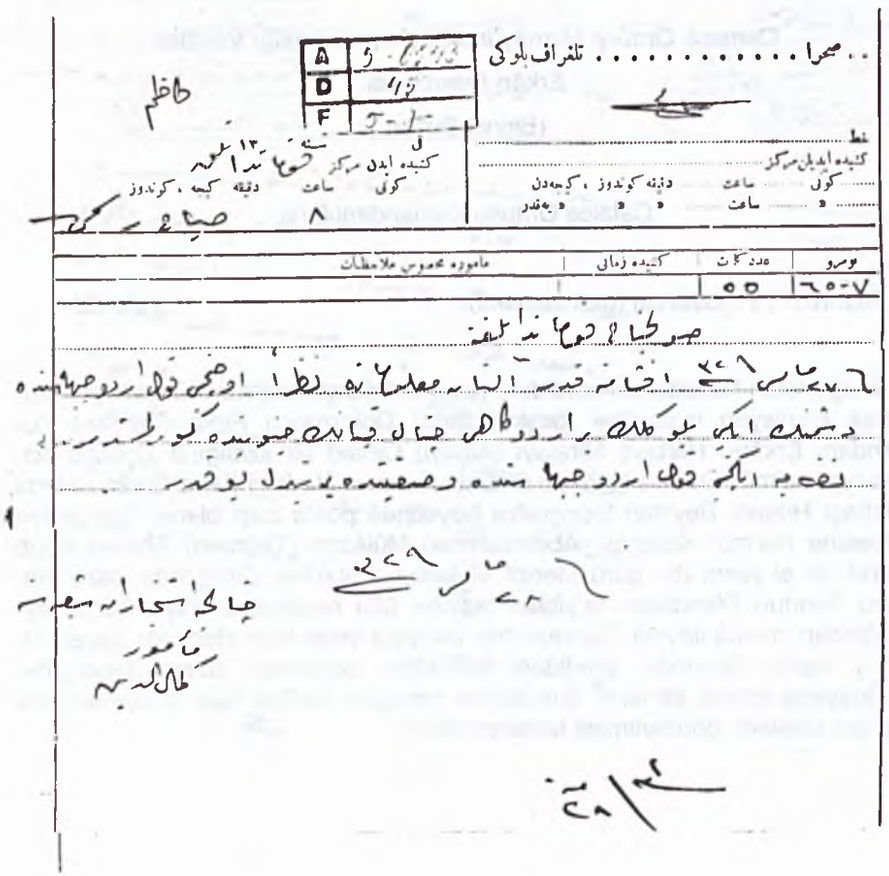

Sol Cenâh (Kanat) Kumandanlığına

27 Mayıs 329 (9 Haziran 1913) akşamına kadar alınan ma'lûmâta nazaran Üçüncü Kolordu cephesinde düşmanın iki bölüklük bir ordugâhı Çatalkaya'nın cenûbunda (güneyinde) görülmüştür. Nizâmiye İkinci Kolordu cephesinde vaz'iyette bir tebeddül (değişiklik) yoktur.

28 Mayıs 329 (10 Haziran 1913)

Çatalca İstihbârât Şu'besi'ne

Me'mûr Kemâleddin

Arşiv No : 5-6443

Klâsör No : 568

Dosya No : 29

Fihrist No : 5-7

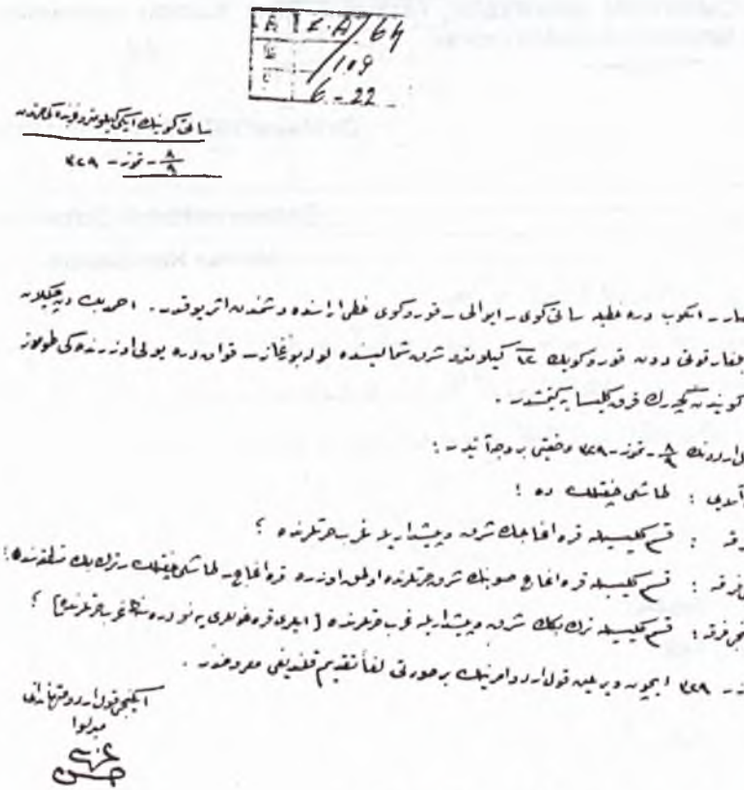

Satı Köyünün iki kilometre
Garbındaki (Batısındaki) Sırttan

8/9 Temmuz 329 (21/22 Temmuz 1913)

Başkumandanlık Vekâleti Celîlesine

1. Pınarhisar-Üsküp dere hattıyla Satıköy-Ayvalı-Kuruköy hattı arasında düşmandan eser yoktur. Ahmet Bey'den çekilen son Bulgar kuvveti dün Kuruköy'ün 12 kilometre şark-ı şimâlinde (kuzeydoğusunda) Lüleburgaz-Kavakdere yolu üzerindeki Domuzormanı köyünden geçerek Kırkkilise'ye gitmiştir.

2. İkinci Kolordu'nun 8/9 Temmuz 329 vaz'iyeti ber-vech-i âtîdir (aşağıda olduğu gibidir).

Süvari Alayı: Taşlıçiftlik'te

Beşinci Fırka (Tümen): Kısm-ı küllîsiyle (büyük kısmıyla) Karaağç'ın şark (doğu) ve pişdârlarıyla garb (öncüsüyle batı) sırtlarında.

Üçüncü Fırka: Kısm-ı küllîsiyle Karaağaç suyunun şark sırtlarında olmak üzere Karaağaç-Taşlıçiftlik Türkbey mıntıkasında.

On İkinci Fırka: Kısm-ı küllîsiyle Türkbey'in şark ve pişdârıyla garb sırtlarında "ileri karakolları Yenev deresinin garb sırtlarında"

3. 9 Temmuz 329 için verilen kolordu emrinin bir sûreti leffen takdîm kılındığı ma'rûzdur (ilişikte sunulduğu arz edilir).

İkinci Kolordu Kumandanı
Mirliva (Tuğgeneral)
İzzet

Yolların ve suların ahvâli (durumu) hakkında yakından icrâ edilen tahkîkât üzerine kolordunun vâsıl olacağı hatt ile karargâhın mahalli takdîm edilen emir vechle ittihâz (kabul) edildiği arz olunur.

Arşiv No : 1-A/64

Klâsör No : 147

Dosya No : 109

Fihrist No : 6-22